

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona
 Egy hónap 2 korona

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 Általános péntekkor egy sor 20 fill.
 Minden következőnél 16 fill.
 Nyitólapon 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM 337

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 161

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
 STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, december 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A munka vasárnapja.
- Wekerle felháborodik.
- Építünk tanoncotthont.
- A munkáspénztár házi gyógyszerterát létesít.
- A spanyolok Aradon.
- Kiss József Pankotán.
- Zár alatt.
- Tiszt urak a színházban.
- Véres zavargások a lemergi egyetemen.
- A temesi fői pánt szabadságoltak.
- Tárca: A phönix madár. Írta: August Strindberg.

A munka vasárnapja.

Arad, december 14.

A mostani vasárnapot Aradon egészen a munka kérdései foglalják le. Egyfelől a legszámottevőbb munkaadók: az építőiparosok gyűlnek össze alföldi és délvidéki szövetségeik képviselőiben oly célból, hogy az ipari munkaviszonyok egészségtelen jelenségeit megvitassák és azok elhárításának módjait felől tanácskozzanak, — másfelől ennek a nagyhorderejű gyűlésnek az ellensúlyozását kísérik meg a munkások, midőn ugyanazon időben tünnető népgyűlést tartanak, ahogyan ők magukat kifejezik: a „nyuzók“ ellen.

Nem csodálkozunk az utóbbin, mert az belevág a munkás-szervezetek harcmodorába, mely egészen más, mint a munkaadóké, akik különösen Aradon ebben a végéhez közeledő évben erős védelmi harcot folytattak ugyan, de más eszközökkel. A kétféle gyűlés mindenesetre azt eredményezi, hogy az elfogulatlan közvélemény,

mely a munka jegyében folyó nagy küzdelmet eddig csak távolabbról nézte, akkép alkothatja meg annak rugóiról a maga tárgyilagos ítéletét, hogy mind a két félnek maga előtt látja az állásfoglalását s a kettőt egybeveheti, mikor az igazságot keresi.

A helyzet tulajdonképpen nagyon egyszerű és világos. A munkásoknak évek sora óta szigorúan fegyelmezett szervezük van, a munkaadóknak az ideitavaszig semmiféle szervezetük nem volt. A szervezett fél ezt arra használta fel, hogy olyan követeléseket állítson a szervezetlen egyes iparosok ellen, amelyek alatt azok egyenként elvérzettek, ipari foglalkozásuk folytatására tehetetlenekké tettek. Az idén aztán — egyelőre csak az építőszakmákban — példát vették a munkaadók a munkásoktól: szervezkedtek ők is a jogosulatlan munkáskövetelésekkel szemben. Felállították a maguk munkafeltételeit, melyek az anyagiakban nem rosszabbak az eddigieknél, de két pontban védik a munkaadót: a munkabéért egy megszabott munkateljesítményt követelnek és nem tűrik meg, hogy a munkaadó és munkása közötti viszonyba bármiképpen is beleavatkozzék egy harmadik tényező, amelyiknek ahhoz semmi köze: a munkásszakszervezet és annak kirendelt ellenőriző bizalmi férfja. Ebből támadt az ideit nagy munkásharc, mely egészen még most se szűnt meg, bár sokat vesztett éleségéből, mióta a munkások százai vették fel újból szerszámukat, a mesterek feltételeihez alkalmazkodva.

A mondottakból is látszik, hogy a munkaadók szervezkedése az ipari munka nyugodt, akadálytalan folytatását, a munkaadó és munkás közötti békés viszony megteremtését célozza. Az építőiparosok az ő szövetségeiknek szabályai szerint célul tűzték ki a jogosult munkáskövetelések érvényesítését és csak a jogosulatlan követelések ellen küzdenek. Tulajdonképpen tehát egy célt követnek a munkásokkal s az ellentétek nem is élesednének ki, ha csak munkaadók és munkások állnának egymással szemben és a szakszervezetek hatalmi érdeke nem ékelődne közéjük, hogy a harenak okát idézze elő. Ez: a harmadik fél beavatkozása nem engedi a békét helyreállítani és ez ellen a harmadik fél ellen vegyék fel a munkaadók a küzdelmet, nem pedig munkásaik ellen. Hisz elvégre nem is lehetséges az, hogy egy oldalon legyen minden jog kötelességek nélkül, a másik oldalon pedig csak kötelességek álljanak, de minden legkisebb jognak a teljes kizárásával. A munkaadó nem tarthatja el vállalkozásában segítő társát, a munkást, ha azt nem engedik az ő szervezetei nyugodtan dolgozni s ha a mesterségesen előidézett sztrájkok, bojkottok és az ugynevezett amerikaiázás vigan uralkodnak, amelynek csak egy eredménye lehet: a magyar ipar csődje. E csődnek pedig csupán áldozatai lehetnek; munkaadók és munkások egyformán.

Nagyon kívánatos volna azért, hogy az ipar kétfőntes tényezője: munkaadó és munkás megérthesse egymást — mind a

A hétről.

Kiss József.

Jer, múzsa, kapj fel autómobilodra,
 A negyven-lőerősre szaporán,
 Hogy majd az égi sétarobogásról
 Hadd térjünk vissza idejekorán.

Óláról van szó, s tudva azt, hogy tőlünk
 Ez első ilyenmü próbálkozás,
 Hát legalább is autóbusz kell ahhoz
 — S a satnya pegazust gyötörje más.

A nagy Kiss Józsefről fogunk dalolni;
 A tán legkisebb legnagyobból ám . . .
 Mehet! Töff! Töff! . . . Tépázzuk hát a lantot
 E fényes invokáció után!

Légy üdvözölve, jubiláló költő;
 Légy üdvözölve, oh, költő-király!
 S olvasd el cvikker nélkül ezt a verset
 És most az egyszer — kérünk — ne bírálj!

De minékünk engedj meg szeretettel,
 Mit megtennünk ma amúgy is szabad,
 Hogy ünnepedkor meg is bírálgassuk
 Egyik fenséges alkotásodat.

Szóljunk ama csodálatos, szép versről,
 Mely tán a legjobban tetszik neked,
 Hisz' a világon nincsen még egy költő,
 Ki úgy megírta vó' a „Tűzek“-et.

Ha jól emlékszünk, abban mondd azt is,
 Hogy „aratásod egy marék virág“,
 S hozzá teszed igen poétikusan,
 Hogy a „világod egy álomvilág.“

De a sorokból fájó panaszhangod
 Hallszik elő az ördömd megől,
 Melytől a mai ünnepedre épült
 Ragyogó diadalkapu ledől.

Sokat szenvedtél; sokat szenvedettek!
 Homlokodon még ott az alvadt vér
 A soká hordott töviskoronától
 . . . S azt alig rejti most el a babér.

Bizony jobb sorsot érdemeltél volna,
 Hazánknak lángeszű kö tője te;
 Hisz' másutt gyengébb, kisebb versírót is
 Jobban dicsőit hálás nemzete.

De vigasztaljon a mult bánatáért
 A ragyogó, a dicsfényes jelen,
 S egy vers, melyet valahol messze, régen
 Megírt egy „előkelő idegen.“

A vers először németül jelent meg,
 S nagyon fejen találta a szöveget,
 S most, negyvenéves jubilumodra,
 Ime, magyarra fordítjuk neked:

„Mily bambaság benned, neked dalolni,
 Visszhangtalan hazám!
 Te nem tudod megérteni a költőt
 S becsülni igazán.“

Az a szerencséd, hogy a szemétdomb is
 Olykor rózsát fakaszt,
 Amely büszkén, magasratartott fejjel
 Tulillatozza azt.

S a félkegyelmű kertész meg se látja,
 Vagy látja s megveti,
 S helyette a cserépben ápolt kórót
 Dédelgeti.

S így kell a szemétdombon elvirulnom,
 S úgy kell nekem, — az ám!
 Mert bambán benned, néked énekeltem,
 Visszhangtalan hazám!

S úgy kell neked, neked legfélkegyelműbb
 A kertészek között:
 Röhögjenek rajtad, ki maddó vágygyal
 A kórót öntözöd . . .

kettőnek érdekében. Helyesebben az egész köznek az érdekében, hisz láttuk az idén, hogy mily messzire hatnak ki az aradi sztrájk hátrányos következményei; városunk gazdasági életének milyen sok vonatkozásában érvényesült a sztrájkok által okozott kár. Az építkezések vagy megakadtak, vagy szüneteltek s ime, télbe jutva, teljes lakáshiányt kell feljegyeznünk, a mire Aradon emberemlékezet óta nem volt eset. Vesztettek a munkások sokat, mert a tavasszal és a nyár nagyobb részében elvonták magukat a dologtól, de az ő veszteségüknél sokkal nagyobb az a kár, mely az összességre háramlott a munka szüneteléséből. És ez a kár helyre nem hozható, a veszteség nem pótolható. És annak a felelősségét hiába akarják az agitáló szakszervezetek a munkaadókra tolni; ők kell, hogy viseljék azt egészen, első sorban azokkal a munkásokkal szemben, akiket indokolatlanul csatasorba állítottak a munkaadók ellen.

Ime, a mai két gyűlés is ezt a felfogást igazolja. Az építőiparosok szövetsége gyűlést hirdet, hogy a munkaadók szervezete a maga belső dolgait megvitassa. És ez a gyűlés rögtön arra provokálja a szociáldemokrata pártot, hogy megújja a riadót a munkásoknak, nehogy azok csak egy pillanatra is felhagyjanak az ellentállással. Amazok: a munkaadók nemcsak egy szóval nem érintik a munkásokat, sőt napirendjükön egyenesen a munkások jólétét célzó intézkedések elhatározása van, emezek akkor is támadó és izgató gyűlésbe hívják a munkásságot, mintha félnek, hogy az a maga fejével gondolkodván, megegyezik a munkaadókkal és hadsereg nélkül marad a szakszervezet vezérkara.

Hát így, akármennyire óhajtanánk is az ipari békét, sajnos, nem hisszük, hogy az létrejöhessen. A veszélyes tüzet nem szabad olajjal öntözni, hogy újra és újra felcsapjon a lángja s a munkásság igazi jó barátainak egészen más volna a feladatuk, mint a szenvedélyeket szítani, mikor itt a nehéz tél és a szegény munkás dolgozni

szeretne, hogy kenyeret s meleg szobát adhasson övéinek.

Egyet azonban remélni akarunk. És ez az, hogy a munkaadók, amint egész nyáron nem tették, a vasárnapra tervezett ellentüntetés dacára se fogják összetéveszteni a munkásokat azokkal a szervezetekkel, melyek még ma is a harcot hirdetik. Higgadtságukat nem veszítik el, a miért „nyuzók”-nak nevezik őket s a maguk részéről mostani gyűlésükön is mindent elfognak követni, hogy a jézan, higgadt munkásság megtalálhassa az utat műhelyeik felé.

Wekerle felháborodik.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Arad, december 14.

Visontai Soma ugyanis interpellációt intéz a kormányhoz azoknak a támadásoknak a dolgában, melyeket az osztrák Reichstrathban az utóbbi időben a magyar nemzet ellen intéztek.

Hírlik, hogy a miniszterelnök nyomban válaszolni fog és igen erélyesen fogja visszautasítani az osztrákoknak a magyar ügyekbe való beavatkozását.

Nagy György is interpellációra készül. A román határőröknek Magyarország területére való betöréséről interpellál. Artim vicinális interpellációkat jegyzett.

De addig, míg azok sorra kerülnek, folyik tovább a horvát obstrukció.

— Vigan, nagyon vigan obstruálunk tovább! — mondotta ma is Supi o Ferenc.

A horvátok most már mind együtt vannak és mind beszédre készül. Egyben megcáfolják Rakodczay lemondásának hírét. A bán nem mond le, ő fogja vezetni a választásokat és nemsokára kinevezik a vice bánt is.

Az ülés végén határoztak az öltörési ülésekről. Ugronnak erre vonatkozó indítványát a nagy többség elfogadta és így hétfőn már három óráig tartanak az ülések.

Részletes tudósításunk:

Justh Gyula elnököl az ülésen. Felolvastatja a svéd parlamenti elnökönek válaszát arra a

részvétélváltatra, amelyet a svéd király elhunyt alkalmából a magyar képviselőház küldött.

Az interpellációs könyvben a következő új bejegyzések vannak: Artim Mihály két helyi-érdekű ügyben, Visontai Soma a bécsi Reichstrathban Magyarország ellen elhangzott támadások miatt, Nagy György a román határőrök betörése ügyében akar interpellálni.

Elnök kijelenti, hogy az interpellációk megkezdése előtt Wekerle miniszterelnök válaszolni fog Bánffy Dezső bárónak a nemzeti bank ügyében elmondott interpellációjára.

Következik a kvótatörvényjavaslat tárgyalása.

Bozóky Árpád azt kívánja megállapítani, hogy tényleg hadisarcot fizetünk, mint egy legyőzött, kényszerhelyzetben lévő ország, amint már a jelentés is elismeri, hogy ugyanis a kvótaemelést az ára a kiegyezésnek. Ha ez az eredménye az új érnak, akkor kár volt a függetlenségi párnak kormányra jutnia. A szabadelvűpárt soha nem merete megtenni, hogy a kvótát törvényhozási uton emelje. A függetlenségi párt pedig ezzel kezdi uralmát. Az átmeneti kormány programjában a kvótaemeléssel szó sem volt. A politikai tisztesség sem engedi meg, hogy mi az átmeneti időben tíz évre megkössük a nemzet kezét. Az a miniszterelnök kijelentés, hogy ha megszűnnek a közhelyek, megszűnik a kvóta is, egyszerűen szemfényvesztés. Ez egyrészt egészen természetes, másrészt gyakorlatilag semmi jelentősége nincs. A kvótaemelést nem szavazza meg.

Lengyel Zoltán azt hiszi, nem kellene bővebben kifejtenie, miért nem szavazza meg a kvótaemelést. Elég volna rámutatni a függetlenségi párt negyven esztendő küzdelmére. Ami azonban azelőtt bűn volt, az ma hazafias kötelesség. Az új rendszert már-már a hétszentség egyike gyanánt adja be a kvótát.

Egy hang: Az utolsó kenet szentsége.

Lengyel Zoltán: A kereskedelmi miniszter szerint maga a kvóta ellenkezik ugyan a függetlenségi párt programjával, de a kvótaerény magasabb megállapítása hazafias kötelesség. Sajátságos új ideákat termelt ez az új érnak. Az állam napidíjas szolgál nyolcvan krajcárral nyomorogtak, de az osztrák katonatiszt fizetéseket kell emelni. A függetlenségi párt régi álláspontja mindig az volt, hogy a mire nincs mandátumotok, azt ne csináljátok. Hát 1906. tavaszán bittel verők volna agyon azt a képviselőjelöltet, aki a kvótaemeléssel mert volna előhozakodni. Ez a kvótaemelést, amelyet Wekerle szerint sem indokol a pénzügyi helyzet, nyílt bevallása rabszolga-helyzetünknek. Felolvassa a Ház engedélyével Markos Gyulának egy régebbi, a függetlenségi párt ellen írt versét, a

Ki jó buzát vet fáradt, gyenge földbe,

Ures kalászt arat . . .

S a kóró szép cserépben is mindéig
Kóró marad!"

E kurta vers legyen vigasztalásod,

Hilátlan nemzetednek hű fia!

S kacagj azon, hogy még be nem választott

A tudományos akadémia!

Ferke.

A phönix madár.

Irta: August Strindberg.

Szamáca-érékor látta meg először a tiszteletesek udvarán. Sok leánnyal találkozott már, de amikor ezt meglátta, tisztában volt vele, hogy ez az „igazi”. De nem mert mondani semmit s a leány kacagott rajta: hiszen akkor még gimnázista volt. Mikor már az egyetemre járt, újra eljött. Akkor aztán átfogta a leány derekát, megcsókolta és látott rakétatömegeket, hallotta a harang szavát és a vadaskürt hangját és érezte, hogy a talpa alatt a föld él.

A leány tizennégy esztendő volt akkor. A melle csak úgy duzzadt, mintha várná a mohó, pici ajkakat, az éhes száját: erőteljes két lábán, ringó csipőjével oly biztosan lépkedett, mintha már el is bírta a szive alatt vagy egy csöppséget. A haja aranyszőke volt, ragyo-

gott, mint a tiszta méz és dicsfényvel övezte a homlokát. A bőre friss volt és puha, mint a bársony. Jegyesek voltak és galambok módjára turbékoltak a hársak alatt az erdőben és az élet virágos rétként terült el előttük. De a fiúnak előbb még le kellett tennie a szigorlatait — bányamérnöknek készült — s ez a külföldi tanulmányuttal együtt eltartott tíz esztendeig. Tíz esztendő!

Elment hát Upsalába. Nyáron megint eljött a tiszteletesekhez és a leány még csak olyan szép volt. Háromszor találta egyforma szépnek. De negyedszerre sápadt volt. Az orrcimpájának keskeny piros széle támadt és kisebb lett a melle. Mire elérkezett a hatodik nyár, vasat szedett és a hetedik esztendőben fürdőre ment. A nyolcadik évben fájt a foga és ideges volt. A haja elvesztette a fényt: a hangja kiéledett: az orrán apró fekete pettyek képződtek: a melle egészen eltűnt; nehézkes lett a járása s az orcája beesett. Télen ideglázt kapott s le kellett nyírni a haját. Mire újra megnőtt, már hamvasszőke volt. A fiu egy aranyszőke tizenégy esztendő leányba szeretett s ki nem állhatta a barnákat és feleségül vett egy hamvasszőke huszonnégy éves leányt, aki nem akart kivágnak menyasszonyi ruhában a templomba menni.

De mégis szerette. A szerelem nem volt oly heves, mint azelőtt, megállapodott volt és nyugodt és a kis bányavároskában semmi sem zavarta boldogságukat. Az asszonynak egymás után két fia született, de az ember nagyon sze-

retett volna egy lánykát. Ekkor megszületett egy szőke kis lányuk.

Szemefénye lett a gyerek az apjának. Megnőtt és hasonlított az anyjához. Nyolc esztendő korában szakasztott olyanná lett, amilyen az volt valamikor. Az apja — ha ráért — mindig csak vele foglalkozott. Az anyja a házat látta el és megdurvult a keze. Az orra elvesztette alakját és a halántéka beesett. A tartása egy kissé meggörnyedt attól, hogy mindig a tüzhely fölé hajolt. Az apa meg az anya csak az étkezésnél volt együtt, meg éjjel. Nem viszálykodtak, de még sem volt úgy, mint régen.

Am a leány gyönyörűsége volt az apjának. Szinte azt lehetett volna mondani, hogy szerelmes belé. Mintha újra feltámadni látna benne az anyját és mintha újra élednének az első érzelmek, amelyek oly hamar eltűntek. Valósággal félnék volt a leányával szemben és sohasem ment be hozzá, amikor levetkőzött. Istenítette.

Egy reggel a kis leány az ágyban maradt és nem akart felkelni. A mama azt hitte, hogy nem akar iskolába menni, de az apa elküldött az orvosért. Ellátogatott hozzájuk a fojtó angyal, a diphteria. Vagy az apának, vagy az anyának menekülnie kellett a többi gyermekkel. Az apa nem akart elmenni. Az anyának kellett hát a gyermekekkel mennie s az apa ott maradt a betegnél. Feküdt szegényke. A szobát kifüstölték kénnel, amitől megfellekedett a sok arany keret s minden ezüst holmi, amely a tükrön volt. Az apa magánkívül volt,

melyben a pártnak a lelkes híve röviden — bordélyháznak nevezte a pártot.

Elnök: Ezért a kifejezésért rendreulastom Lengyel képviselő urat.

Lengyel Zoltán tiltakozik az ellen, mintha e verssel azonosítaná magát. Visszatér ezután az ország terhelnek növekedésére és kérdi, miért nem orvosolták a sérelmeket is, legalább a kvótásmelés a pályában. Van arra példa, hogy valamely nép a szabadságért árt fizet. De példátlan, hogy a szolgaságért fizessünk árt. Ha már mindszent megette a kormány és pártja, ami előttünk van legalább vallja be az árulást, legalább ne ámtítsák a népet, mert az ellenzéki időkben szerzett reputáció minden banketőzés ellenére is tönkre fog menni.

Sándor Pál: A szabadelvűpárt nem emelte a kvótát.

Lengyel Zoltán elmondja azután, hogy a vámkvótásmelésnél is mennyi előnyt élvez Auszria.

...ot kell arányosítás, hogy az vezetők se javaslatot nem fo-

... megtámadtatás cí zza, miért irt ő an lionségi párt ellen. re felfüggeszti.

...élyes megtámadtatás ital Markos Gyula fel kal igenis érintkezik, ntok. A Markos Gyula zers. De ha ő ezt izlés. i vele egyetértek.

...át beszéde után a Ház ak az ülések egy órá vonatkozó in-

...sterelnök válaszol a dolgában betérjesz jójára. Akkor, amidőn a gazdasági megegyezést nek tartotta, hogy a bank setére megállapodják az egy- üzen kezelendő pénzügyre nézve. Ez a megegyezés arra szorítkozik, hogy, ha a kö-bank megszűnik és a magyar és osztrák pénzértékek között különbség támad, a közös és kölcsönös kötelezettségek fizetése arany koronákban fog történni.

Bánffy Dezső báró kijelenti, hogy mindenben aláírja azt, amit a miniszterelnök mondott, de a választ mégsem veszi tudomásul, mert ő nem szakszerű magyarázatot, hanem határozott választ, igent, vagy nemet kért.

Wekerle felel Bánffyknak most elmondott nyilatkozatára és azt mondja, hogy ha Bánffy

valahányszor bement az üres szobákba és ha látta magát egyedül az ágyban, úgy érezte, mintha özvegy ember lenne.

Egy nap aztán eljött a halál és kemény pontos kezével megfojtotta. Erre visszatért az anyja is. Lelkiismereti furdalásai voltak, amiért gyermekben hagyta gyermekét. És nagy volt a kesélés és a nyomorúság.

Mikor eltemették, sírkövet emelt a hant fölé egy esztendeig minden nap kiment a sírhoz. A másik esztendőben már ritkábban. Kevesebb volt a munkája és kevés az ideje. De nyomni az évek terhe: a járása már volt oly rugékonyság s nőttek a gondjai. Még szegylte is magát, hogy a fájdalom nem van, de aztán megfélemedezett erről az állapotról két leánya, de hiába, a megfáradtságot semmi sem pótolta.

Élet kemény volt, az aranyozás lassankint kopott a fiatal asszonyról, aki valamikor fiatal volt, mint senki más. Az aranyozás lassankint lekopott a fényes és csinos otthonról. A gyerekek behorpasztották az ezüstöt, a fiatal asszony nászajándéknak kapott: öszenkaák az ágyakat s neki feszítették magukazékek lábainak. A pamlag repedéseiből kiltt a lószőr s a zongorát már réges-régesen nyitották. Az éneket elnémitotta a gyerekek lármája s a hangok érdekessé váltak. A cécó szavakat félre tették, mint a gyermekokat, a szeretkezést a kenegetés váltotta. Kezdték öregek és fáradtak lenni. A pap nem térdelt a mama előtt, hanem

meggyugvást óhajt, azt ne az ő válaszában, hanem a kérdés tüzetes tanulmányozásával kerassa.

Bánffy válasza után a Ház a miniszterelnök választ tudomásul veszi.

Artim Mihály egy felvidéki helyi érdeklő ügyben interpellál.

Nagy György a minap történt erdélyi román határsértés ügyében interpellációt terjeszt a belügyminiszterhez. Ez olyan sérelem, hogy mozgósítást kellene elrendelni és úgy annak a kéznek kellene a mozgósítást aláírni, amely negyvenkilencben őseink halállos ítéletét aláírta.

Wekerle Sándor miniszterelnök: *Diszndség ilyeneket beszélni! Szemtelenység!*

Elnök: Nagy Györgyöt rendreulastija, mert a király személyét belevonta a vitába.

Lukácsiu László nemzetiségi képviselő személyes kérdésben szól fel, mert Nagy György az ő belügyes megválasztását is emlegette.

Ugyancsak személyes kérdésben szólalnak fel Nagy György, Mihályi Tivadar, újból Lukácsiu László, mindannyian oly szenvedélyes hangon, hogy az elnök valamennyit rendreulastította.

Visontai Soma a miniszterelnököt azon rá-galmak miatt interpellálja, amelyek az osztrák képviselőházban a magyar nemzet ellen ismételen elhangzottak.

Wekerle Sándor miniszterelnök az interpellációra válaszolva kijelenti, hogy amidőn belügyeinkbe történik beavatkozás, megkívánhatjuk azokkal szemben a megtorlás azon módját, amely a nemzetközi érintkezésekben szokásos és főleg megkívánható ez azon szoros viszony-nál fogva, amely Auszria és Magyarország között fennáll. Sajnálatlalt látta, hogy a belügyeinkbe történt illetéktelen beavatkozásnál a Reichsrath elnökét elhagyta helyes érzelme. Örömmel vesz tudomást Beck báró osztrák miniszterelnök minapi felszólalásáról, de sajnálatlalt tapasztalta, hogy ebben a felszólalásban sem történt említés a megtorlás módjáról. Ő tehát most a miniszterelnöki helyről utasítja vissza azokat a tendenciákat, amelyek belügyeinkbe való beavatkozásnál megnyilvánulnak, egyuttal kijelenti, hogy biztosítékot fog szerezni azért, hogy a jövőben ilyen kirohanások megtorlás nélkül ne maradjanak.

A választ úgy az interpelláló, mint a Ház tudomásul vették, mire az ülés négy óra után véget ért.

A miniszterelnök Bécsben. A képviselőházban az a hír van elterjedve, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök ma Bécsbe utazik, hogy ott megállapodják a delegá-

kopottas karosszékében ült és engedte, hogy a mama hozza el a gyufát, amikor rá akart gyújtani a pipájára. Megőregedtek. Aztán a mama meghalt, amikor az apa ötven esztendő volt. Hogy az asszony megtört alakját, amelyet a halál eltorzított, letették a földbe, a férfiban feltámadt a tizennégy esztendő leány emléke. Ekkor megsiratta azt, akit már oly régen elvesztett és a veszteséggel megjött a megbánás is. De sohasem bánt rosszul az öreg mamával és a tiszteletesék tizennégy esztendő leánya előtt — aki sohasem volt az övé, mert hiszen csak a huszonnégy éveset vette el — térdre borult, hű volt hozzá és imádtá. És ha őszinte akart lenni, ő csak ezt nélkülözte, bárha az öreg mama fő főztjének, fáradhatatlan gondosságának is volt része a nélkülözésben, de más módon.

E veszteség után bizalmasabb lett a gyermekeivel. Egy részük már kirepült a fészekből, de egy részük még otthon volt. Miután egy teljes esztendeig kifárasztotta barátait a feleségéről folytatott beszédeivel, valami csodálatos dolog történt. Megismert egy fiatal leányt, egy tizennyolc esztendő szökét, aki egészen olyan volt, mint a felesége tizennégy esztendő korában. A kegyes égne egy intelméltáta ebben, amely végre megakart adni neki az elsőt. Beleszeretett, mert hasonlított a feleségéhez. Újra megházasodott. Megkapta hát végre! De a gyerekek, különösen a leányok ellenszenvvel viseltettek a fiatal mostohájuk iránt; szegylték magukat, ha látták; nekik úgy tetszett, hogy ez a viszony

ció egybehívása ügyében. E hírrel szemben tény az, hogy az utazásra mostanig előkészület nem történt. A miniszterelnök ma este nyolc órakor részt vesz Desseffy Aurél gróf főrendiházi elnök estélyén.

Építsünk tanoncotthont.

Irta: Kovács Vince.

Az aradi építőiparosok szövetségének holnapi kerületi nagygyűlése alkalmából egy ép oly humánus, mint Arad ipari és kereskedelmi életére hasznos intézménynek: a tanoncotthonnak megteremtésére bátorodom az érdeklőkörök figyelmét felhívni.

Egy olyan konviktus, otthon felépítésére gondolunk (az eszméről iparos és kereskedő életünk több tagjával többször beszéltem), amelyben az iparos és kereskedő tanulók olcsó pénzért tisztességes, jó ellátást kapnak és erkölcsös, hazafias nevelésben részesülnek.

Hogy az iparos és kereskedő tanulók otthonára milyen égetően nagy szükségünk van, azt Aradon még azok is tudják, akik nincsenek ezen kérdésben közvetlenül érdekelve.

Panaszkodunk a magyar ipar elmaradottsága, a magyar kereskedelem lassu haladása miatt. Buzdítjuk egymást (legtöbbször csak szép és hangzatos szavakkal, de nagyon ritkán követésre méltó tettekkel) a magyar ipar és kereskedelem pártolására. A teremtett ég alatt nincsen ország, ahol az ipar és kereskedelem gyámoltása, fellendítése érdekében több és eredménytelenebb gyűlést, tanácskozást tartottak volna, mint hazánkban. A különböző hatóságok jó és rossz intézkedései és anyagi támogatásai dacára a magyar iparos és kereskedő élete, küzdelme nap nap után nehezebb, elviselhetlenebb lesz.

Meggyőződésem szerint ezen nagy bajnak egyik oka, hogy soha, vagy csak nagyon ritkán kezdik a betegséget alapjából gyógyítani. Például állandóan a magyar ipar és kereskedelem ujáteremtését hangoztatják és kezdeményezik, de nem gondoskodnak arról, hogy a magyar iparnak és kereskedelemnek jövő harcok, oszlopi testben és lélekben erősek, egészségesek, a gyakorlati és elméleti tudásban dazdagok legyenek.

nem tiszta és hogy az apjuk hűtelen az anyjukhoz. Elmentek hazulról ki a nagy világba.

Az ember boldog volt! De mindenekelőtt büszke volt arra, hogy fiatal leányt kapott feleségül.

Vénasszonyok nyara! mondják a barátai.

Egy év múlva az asszonymak kicsinye született. Apa már elszokott a gyereksirástól és aludni akart éjszaka. Beköltözött a maga szobájába, de az asszony sirt emiatt. Egyszer csak arra a tudatra ébredt, hogy a nők nagyon terhére vannak az embernek. Az asszony féltékeny lett az első feleségre. Az ura a jegyeségük idején elkövette azt az ostobaságot, hogy elmondta neki, mennyire hasonlít az első asszonyához. Aztán meg meglelte a régi szerelmes leveleket is. Most, hogy gyakrabban volt magára, mindez az eszébe jutott. Ebből a forrásból megtudta, hogy a becéző szavakat az első asszonytól örökölte s hogy ő csak annak a helyettese. Ez ingerelte s minden elképzelhető ostobaságot elkövetett, hogy az urát meghódítsa. Ezzel kifárasztotta az emberét. És ha a magányában összehasonlításokat tett, az új asszony bizony sokat vesztett. Nem volt olyan szelid, mint a másik és idegessé tette. Hozzájárult még a gyermekeinek az elveszte, akiket elűzött hazulról. Csunyákat is álmódott és úgy érezte, hogy hűtelen lett az elhalt feleségéhez.

Sehogys lelte a helyét... log volt, ami me...

Ha komolyan azt akarjuk, hogy iparunk és kereskedelmünk a jövőben előbbre haladjon, megszálljon és a művelt államok irányával, kereskedelmével minden téren versenyképes legyen: minden eszközzel arra kell törekednünk, hogy minél műveltebb szilárd, megbízható jellemmel bíró iparos és kereskedő segédekkel neveljünk.

Hivatása magaslatán álló, harcképes sereg nélkül csatát megnyerni nem lehet.

Iparunk és kereskedelmünk jövőbeli munkásságának helyes módon való nevelésében egy, a mai kor követelményeinek megfelelően berendezett és kellő tudással vezetett tanoncotthon nagy segítségünkre lesz.

Nem sorolom fel mindazon érveket, amelyeket a tanoncotthon áldásos volta mellett elmondhatnánk, hanem csak egy pár szóval reá mutatok azon nagy bajokra, amelyek iparunkat és kereskedelmünket fenyegetik.

Szomorú tapasztalatunk, hogy évről évre kevesebb és selejtes ifjú megy az ipari és kereskedelmi pályára, most a mesterek és főnökök — kevés kivétellel — nem adnak a fiuknak élelmezést és lakást. A jobb módú szülő nem meri iparosnak, kereskedőnek adni gyermekét, mert nem tudja, milyen ellátása lesz? A vidéken lakó polgárok nem adják be gyermekeiket Aradra, mert félnek, hogy a fiu teljesen elszáll. Már odáig jutottunk, hogy aradi fiuk falvakra mennek iparos, de főleg kereskedő tanulóknak, mert ott teljes ellátást kapnak.

A jelenlegi állapotok mellett négy közép vagy polgári iskolát végzett fiu nehezen szánja magát az ipari vagy kereskedői pályára, a hol van még ellátás — tisztelet a kivételnek — az bizony nagyon hiányos, de a kereskedők havonta csak 10—15 koronát fizetnek egy-egy tanulóknak. Ebből lássa el magát élelemmel és ruhával, fizesse az iskola és könyvek díját.

Az-rt kell a tanonc-otthont felépítenünk, hogy az az iparos és kereskedő tanuló is emberies, rendes tiszta otthont kapjon, hogy mindennap emberhez illően megkapja mindazt, amire testének, lelkének szüksége van.

Meg kell csinálnunk a tanonc-otthont, mert ez által a magyar társadalom jobb módú és

Kezdett eljárni a sörházba. Ettől aztán dühösre vált az asszony. Vén iszákosnak mondta, de csak vigyázzon magára! Ilyen vén embernek kár magára hagyni fiatal feleségét: baj lehetne belőle! Vén? Hát igazán vén volna. No, majd megmutatja ő!

Őszeköltöztek megint. Csakhogy a dolog még rosszabbra vált. Éjszakánként nem akart segíteni az asszonynak ringatni a gyermeket s a kicsit a gyerek-szobába szeretne volna tenni. Nem, az „elsőnek“ a gyerekeit se tette ki!

A férfi ereje kimerült. Kétszer vélte felrepülni látni a phönix-madarat a tizennégy éves lány hamvaiból, előbb a lányában, aztán a második feleségében: de az emlékében már csak az első asszony élt: a tisztelet-sék kicsi lánya, akit számo-ca-éreskor látott meg a hársak alatt az erdőben, s aki sohasem volt az övé. De most, amikor lemenőben volt az élete napja s megrövidültek a napok: a homályos órákban már nem látta, csak az „öreg mama“ képét, a ki barátságos volt hozzá s a gyermekekhez, a ki sohasem porolt, csunya volt, a konyhában szorgoskodott s foltozta a leányok ruháját, a fiuk nadrágját. És amikor eltűnt a diadal-mámora és tisztán látott a szeme, azon töprengett: vajjon nem az öreg mama volt-e a phönix-madár, amely oly szépen és nyugodtan szállt fel a tizennégy esztendő arany-madár hamvaiból, miután lerakta tojásait, a pelyheket kitepte a melléből a fiókáinak és a vérevel melegezte azokat, amíg csak meg nem halt.

Sokáig töprengett és amikor végre letette lábát a párnájára, hogy fel se emelje többé, már egészen bizonyos volt benne.

t-hetséges, tanult ifjúságot megszerezünk az iparnak, a kereskedelemnek. Ha az a tehetősebb avagy a szegényebb szülő tudja, hogy az ipari, vagy kereskedői pályára lépő gyermeke kellő, jó ellátásban, gondozásban és nevelésben részesül, bizony szívesen odaadja iparosnak, kereskedőnek.

De maguk az iparos mesterek és kereskedő főnökök is örvendenek annak, ha tudják, hogy tanulók tisztességes ellátásban részesülnek és gondos felügyelet mellett erkölcsös, jóindulatú emberré neveltetnek.

Leírhatatlan áldás támad egy jól vezetett tanonc-otthon nyomán úgy egészségügy, valamint erkölcsi és közgazdasági szempontokból.

Tudom, hogy nagyon sokan vagy nem vetnek ügyet ezen messzekihatós kérdésre, avagy félnek a megoldástól, mert ez sok és nehéz munkával jár.

Tapasztalatból tudom, hogy egy évszázadokra szóló alkotás rendkívül sok fizikai és lelki erőt igényel. De viszont azt is a saját életemből és munkálkodásomból tudom, hogy erős akarattal, kitartással a legnehezebb munkát is el lehet végezni.

Közvetlenül városunk, közvetve hazánk iparának, kereskedelmének boldogabb jövője érdekében el kell végeznünk a fentjelzett nehéz munkát is.

Isten és a jószándéku emberek segítségével felépítjük az aradi tanonc-otthont.

A munkáspénztár házi gyógyszerét létesít.

Megtakarított tizezrek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Országos jelentőségű, érdekes eszme foglalkoztatja most az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár feladatosságát. Az eszme ama törekvésnek nyomán merült fel, hogy a nagy szociális igazgatóra hivatott intézménynek nem szorosan vett betegsegélyezési kiadásai a legkisebb mértékre szállíttassanak le és ennek révén módjában legyen a pénztárnak tagjait nem csupán a köteles betegellátásban, hanem szanatóriumi, klinikai és fürdőhelyeken való gyógykezelésben is részesíteni. *Házi gyógyszerét létesítését* célozza az eszme, amelynek gyors és szükségszerű megvalósításához bizonyára teljes egyértelműséggel hozzájárul majd az aradi pénztár igazgatósága, mind pedig a megfelelő határozat hozatalára jogosult közgyűlés. A betegsegélyezési intézmény szerveinek a gyógytár létesítésére vonatkozó határozata természetesen még néhány felsőbb fórumot meg fog járni, mert meg kell nyernie az országos betegsegélyező és balesetbiztosító pénztárnak, valamint a munkásbiztosítási hivatalnak jóváhagyását és a belügyminiszteriumnak engedélyét. Ezért a pénztár vezetősége el van tükélve, a terv sikere érdekében szűk-ég esetén országos mozgalmat is indítani a felsőbb fórumoknak arról való meggyőzése végett, hogy eminens érdeke a több ezer biztosítottat számláló pénztárnak saját gyógytár fölállítása és ezzel évente ezrekre rugó összegeknek a megtakarítása.

A *Hönig Ottó* igazgatósági tag által fölvetett eszme kivitele ügyében *Cuhor László* elnök javaslatot dolgoztatott ki, amelyet az igazgatóságnak jövő héten tartandó ülésén fog *Bak Sándor* ügyvezető titkár ismertetni. A javaslat diszpozitív része így szól:

Határozza el az igazgatóság, hogy nemcsak helyénvalónak és célszerűnek, hanem szükségesnek is tartja az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár házi gyógyszerétárának fölállítását, és ennek egy bizottság részéről való előkészítése után terjessze a kérdést rendkívüli közgyűlés elé, megfelelő határozat hozatala végett.

A javaslat megokolásából az alábbi érdekes részt közöljük:

Előterjesztésünk támogatásául első sorban azt hozzuk föl, hogy az 1907. XIX. törvény módját nyújt e gyógyszerétár fölállítására. A törvény 102. §-ának második bekezdése ugyanis azt mondja:

„A pénztár közgyűlésének határozata alapján és az állami munkásbiztosítási hivatal jóváhagyásával a munkásbiztosítási ág — t. i. a céljaira közös költségeknek költségek két biztosítási nyában számolt

Ezzel az országos pénztárak is rendelkezésbe kerültek. A törvény XI. fejezetében tájékoztatja a d) pont meg:

„kiszolgáltatja az orvosi gyógykezelés eszközök kiszolgált megbetegedett tagok

A gyógyászati szolgáltatás kötelezettségét

az a jogosultság, eszközök beszerzése, a gyógytárak közvetlen juttathatja azokat a Ezt pedig csak akkor ter- rat létesít, amely házikézelés természetesen kizárólag pénztári támogatás ellátására volna hivatva.

Köztudomásu, hogy a törvény ere- vaslatában benne volt a házi gyógytárak föl- litására vonatkozó pénztári jogositvány, a gyó- szereseknek azonban sikerült a rendelkezés elejét kivívni anélkül, hogy gyógytár- sítésére vonatkozó tiltó diszpozicio fölvet- volna. Már pedig amit a törvény kifejez- nem tilt, az megengedettnek tekintend ezért jogalapja van annak a törekvésnek, házi gyógytárt létesítsünk.

A jogalpnak fönti kimutatása után rünk azokra a célszerűségi és hasznó- okokra, amelyek a szóban forgó intézmény- litása ügyében az elnökséget javaslata né- telére vezették. Ez okok között első helyen az a tekintélyes megtakarítás, amelyet a gyó- tár létesítésével elérhetünk. Teljesen ális számítások szerint tagjainknak évi- szükséglete akkora lesz, hogy az eddigi mód mellett, t. i. nyilvános gyógyszer- való vásárlás mellett mintegy 250000- rug. Ha már most meggondoljuk, há- szereknek saját beszerzési ára még- dát, sőt sok, igen gyakran használt szemé- az ötödét sem teszi, a gyógyszer üzlet- nyilvánvalóvá lesz hogy házi gyógytár föl- állítása esetén minimális számításal- 11500- koronás megtakarítás érhető el.

A gyógytár létesítésére a közgyűlés hivatva, azon esetben, ha az igazgatóság adja a javaslatot, rendkívüli közgyűlés- összehívandó a megfelelő határozat ha- végett. Mielőtt azonban az igazgatóság ki- lés elé terjesztené az ügyet, szükség- bizottságnak kiküldése a terv részletei- különösen alapos számvetés kidolgozása- azután a közgyűlés kimondaná a gyó- állításának szükségét, úgy a határozat

vény 128. §-a értelmében hozzájárulás, illetve jóváhagyás végett az országos munkás betegsegélyezési és balesetbiztosító pénztárhoz és az állami munkásbiztosítási hivatalhoz lesz felterjesztendő. A felterjesztés indokolásában kifejtene a pénztár, hogy kötelessége minden irányban megtakarítások elérésére törekedni és fokozott mértékben lép előtérbe kötelessége ott, ahol 10000 koronánál nagyobb évi megtakarítással szolgálhatja a biztosítottak ügyét.

Általános szempontokon kívül különösen az orvosí díjak megháromszorosodása a legnagyobb takarékossgát követeli és ezért felső fórumaink részéről is föltétlenül méltányolandó, hogy a pénztár sok fáradsággal és munkával járó intézmény létesítésével a kiadások leszállítására és az orvosdíjazás könnyebb elviselhetésére törekszik.

A közgyűlési határozatokban végül az is kimondatnék, hogy amennyiben az országos pénztár és munkáshivatal nem hagyná jóvá a határozatot, úgy a házi gyógytár létesítése érdekében a pénztár indítson országos mozgalmat, amelynek azután valószínűleg meglenne a kellő eredménye. A pénztári felső fórumok megnyerése után hátra van még a miniszteri engedély, amelynek megadása elől nem zárkozhatik el a miniszterium, ha a pénztár kimutatja, hogy mekkora érdeke fűződik a házi gyógyszerház felállításához.

A spanyolok Aradon.

Milliók szélhámoság.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

A szélhámoságnak egy már nem ismeretlen módját gyakorolja az utóbbi időben egy jól szervezett spanyolországi banda, amely működését az egész világra kiterjeszti, de különös előszeretettel Magyarországot frekventálja. Főleg vagyonos aradi és aradmegyei polgárokat vetették ki az utóbbi időben hálójukat, de kísérletük egy esetben sem sikerült. A spanyol szélhámosok Madridban hatalmas irodát tartanak fenn, amelynek jól fizetett személyzete van. Ez végzi az „irodai munkálatokat“ amelyek abban állnak, hogy a világ minden részébe leveleket küldenek szét a kiszemelt áldozatoknak. A levél rendszeren egy fogságban lévő rab nevében megy, aki titoktartást kérve tudatja, hogy egy bizonyos helyen száz ezreket kitévő vagyona van, amelyhez csakis az illető segítségével tudna hozzájutni. Arra kéri tehát az illetőt, hogy lépjen érintkezésbe egy hű emberével és ennek segítségével szerezzék vissza számára a vagyont, amelyből hála fejében egy harmadrészt ajánl fel. Ilyen levelet kapott nemrégiben Berán Ferenc aradi kártyosmester. A levél ezuttal nem Spanyolországból, hanem Oroszországból jött. Berán azonban nem ült fel a szélhámoságnak, miután időközben a fővárosi rendőrség leleplezte a szélhámosokat.

De ezen az eseten kívül számos hasonló szélhámosági eset történt az utóbbi időben. A spanyol-bandának az a célja, hogy a kiszemelt áldozatokat Spanyolországba csalja, ahol rendkívül alkalmas a talaj kifosztásukra.

E fajta levél érkezett Simay Istvánhoz, Stengl Ignác aradmegyei kereskedőhöz és számos vagyonos aradi és aradmegyei emberhez. Ezek természetesen valamennyien tisztában voltak a svindlivel és válasz nélkül hagyták a levelet. A szélhámos banda azonban a sikertelen kísérletek dacára, újabb próbálkozásokat is tett. Tegnap is érkezett egy hasonló természetű levél Fischer Sámuel aradi pékmesterhez. Az érdekes levél, amelynek célzata nyilvánvaló, így hangzik:

Madrid, 1907. dec. 9.

Igen tisztelt Uram!

Mint csödbe jutás miatt fogságba zárt ember, kérem Önt, legyen segítségemre 1,200.000 frank vagyonom visszaszerzésében, amely összeg bankjegyekben egy francia vasúttállomáson hagyott utitáskámban van.

Sürgősen szükséges, hogy e céra idejőjjön, hogy perköltségeim kifizetése által kiváltva az itteni bíróságnál zár alá helyezett kofferemet, amelyben a fent jelzett utitáskám fuvarlevele van elrejtve és így az illető állomásról utitáskámat megszerezhesse. Ugyanezen táskában egy negyvenezer frankról szóló utalvány is van, amelynek értékét az átadó Londonban veheti fel.

Fáradságának és szolgálatának jutalmául a megnevezett összeg egyharmadrészét ajánlom fel.

Elővigyázatból és ha levelemet nem kapná kézhez, előbb válaszára várok és azután közlöm Önnel teljes nevemet. Válaszát semmi esetre sem kaphatom meg a fogházban és ezért kérem, hogy régi hű szolgámnak küldje a következő táviratot, amelyet én annak vétele után azonnal hozzám fog juttatni.

Kérem, hogy a táviratot a maga teljességében és szó szerint úgy, amint itt következik, küldje:

„Julio Benach Plaza de las Cortes u 08. primeró Madrid. Megkaptam.“

Elővigyázatból így írja alá a táviratot: Canaple.

A legszigorubb titoktartást ajánlom Önnek és válaszáat sürgősen várva, maradok

R. D.

Ismételten kérem, hogy csak táviratilag és semmi esetre sem levélben válaszoljon.

Fischer természetesen nyomban tisztában volt azzal, hogy a levél nem egyéb az ő kifosztására irányuló kísérletnél, természetes tehát, hogy nem küldte el a szélhámos által kívánt táviratot. A spanyol banda orosz helyen kereskedik, miután Aradon és Aradmegyében tisztában vannak üzelmekkel.

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi kereskedők Szilveszter estje. Az Aradi Kereskedők Köre Szilveszter estjének, melyet december 31-én, a Központi Szálló nagytermében tartanak meg, élénken folynak a rendező munkái. A műsor egyik ékezsége egy Arad-ól nemrég elszármazott színművésznek vendégfőlépte lesz, több zene-szám és egy humoros tarkaság, amely új hangulatba vonja az esztendő, záró estét. A Szilveszter este meghívott legközelebb kibocsájtják; akik meghívottakat akarnak küldetni, vagy erre számot tartanak, sziveskedjenek a meghívandók névsorát a kör titkári irodájának (Szabadság-tér 7. sz. I. em.) bejelenteni.

(=) Az aradi posta- és távirat tisztviselő sport egyesület folyó hó 15-én délután 5 órakor a színházi sörcsarnok helyiségében választmányi és vigalmi ülést tart, melyre a választmány és vigalmi bizottságon kívül az összes érdeklődő tagtárs urakat ezuton is meghívja az elnökség nevében Fritz Zsigmond.

(=) Vasutasok Szilveszter-estéje. A vasutasok országos szövetségének aradi kerülete f. hó 31-én az állomás II. osztályú éttermében nagyszabású humoros Szilveszter-estélyt rendez, melyre már is erősen folynak az előkészületek. A családias jellegű estély éjjel e ötti részét kacagató s látványos műsor tölti ki, míg éjjel után tánc lesz. Vasutasok által bevezetett vendégek szívesen láttatnak. Belpó-díj személyenként egy korona lesz. Ezen estélyi nyitja meg egyuttal a szövetség az idén a téli filier estélyek sorozatát is, melyek tavaly oly közkedveltek és népszerűek voltak.

Kiss József Pankotán.

Írta: Záray Ödön, ny. igazgató.

A rokonlelkek találkozása nem ritkaság. Egybeforrásukhoz sokszor elég egy véletlen alkalom, vagy az egyéniség külsejét jellemző rokonszenv. Mindezeknél azonban legnagyobb szerepe van itt a szel emi érintkezésnek. Mentől sűrűbb ez, annál inkább eled tőle az egybeforrasztó tűz ereje.

A költői lélek az a kiváló tulajdonsággal bír, hogy nemcsak a hasonmását vonzza s köti le, hanem inspiráló erejével még a prózai rideg lélekbe is megtalálja az utat az eszményiség beojtására. Ennek isteni szikrájával gyújt, hódít s tömegeket vezet az igaz-, szép és jónak diadalutjára.

Kiss József, fiatalkori barátom már negyven évvel ezelőtt kezdett hódítani. Talán én vagyok az elsők közül való, akit költészete megragadott, pedig neve se volt. Legfőljebb akkortájt érezhette legelőször, hogy muzsája homlokán csókolt. Ennek várszerejét már első költeményein magam is pedzettem s szép jövőt jósoltam a leendő koszorus költőnek. Arra tán ma is büszke, hogy e jóslat nem céhbéli költő, hanem prózai ember ajkán kelt. Alighanem én voltam első jósa. Jó médiuma voltam, akárcsak, mint — ha jól tudom — az öreg Dumasnak a gazdasszonya. Író gazdájának új regényeit előbb ő maga olvasta át s csak akkor kerültek sajtó alá, ha tetszésével találkoztak.

Kiss Józsefnek már akkoriban is kötetlen költeményei voltak. Köztük akárhány, amelyekkel később megalapította költői hírnevét. Minden zsebéből előhozakodott egy egy újabb és legújabb versével, amit nekem, mint buzgó hallgatójának, menten fel is olvasott. Felolvasta nem egyszer, kétszer. Sokszor, ahányszor egyen-egyen módosított, javított. Nekem is, a jó médiumnak, véleményt kellett egyik-másik dolog felett nyilvánítanom. Ha ez neki tetsző volt, kipirult az arca az örömtől s hálából fokozottabb tüzzel, költői vervevel újra szavalta el versét. Rajongással szerette lantja első zengeményeit. Többnyire magával hordta, nem merie otthon hagyni. Avatatlan kezek ne ejthessenek bennök kárt. Boldog volt, amikor egy-egy versét valakinek fölolvashatta s tetszést, dicséretet mondtak rá. Ez azonban ritkán esett meg, abban a városkában, a hol Kiss Józseffel megismerkedtem, megbarátkoztam. Rajtam kívül alig akadt itt intelligens ember, aki türelemmel végig hallgatta volna versei fölolvását, vagy kellő méltánnyal fokozta volna költői ihletességét. Megesett vele az is, hogy egy-egy prózai hallgatója gúnymosolylyal hagyta faképnél a „a magasra törő költőt“. Hogy is merészel egy szegény, fiatal házi nevelő Petőfiék, Aranyék Vörösmartyék fenkölt mesterségébe kontárkodni.

És uramfia, efféle szárkasztikus megjegyzésekkel szemben alig egy két évre rá felvezette muzsája a Parnasszusra! Ott van ma is. Szerény kis alakja dicsugarakkal, babérokka' övezve kimagaslik élő társai közül.

Tiszteletére jubilál a céhe, a Petőfi társaság, de jubilál az a nagy közönség szerte a hazában, a mely a koszorus költőt rajongva szereti. Ez a költő fényes jutalma. Ezért fárad, küzd az én Józsi barátom már negyven év óta. Ebből merit erőt, hogy szívet lelkét nemesítő idealizmusa, költői ihletése még soká ragyogja be a magyar poezist. Ebben a megkapó ünnepi hangulatban kiveszem én is részemet. Lelkem beleolvad az ünneplők lelkébe s szívem mélyéből kívánom Neked

Ad multos annos!

És most engedjék meg, hogy ez ünnepélyes alkalommal megemlékezésül megírjam, miként keletkezett köztem s Kiss József között a baráti viszony. 1866-ban tanító voltam Pankotán.

Egy szép napon beállított szerény hajlékomba egy kis, vézna fiatal ember.

— Kis József a nevem. Lilienberg József bérletnél nevelősködöm. Nehány nappal ezelőtt kerültem

de. Az „*Alföld*” tárcájában olvastam kedves kollega urnak „*Fausz legendája*” című cikksorozatát. Képzelteti, mennyire ragadta meg lelkemet, hogy ebben a kis rideg fészekben, már t. i. Pankótán pennaforogató ember is akadt. Megragadom az alkalmat, hogy ugyis mint kollega, ugyis mint versfaragó, kedves kollega urral megismerkedhessem.

Ez után a bemutatkozás után természetesen irodalomról folyt a szóbeszéd. Valóságos szépirodalmi előadást tartott. Gyönyörrel, élvezettel hallgattam a perdülő, magvas szóáradatot. Mint paedagogus, igazán sajnáltsam, hogy ily kedves, megragadó előadást a gördülékeny beszédmodort ritka iskolában élvez a tanulósság.

S hogy hamarosan bizonyosságát adja annak, hogy csakugyan ért a versfaragáshoz, kihuzott zsebéből egy csomó verset, dirib-darab papirokra írva s rögvést föl is olvasta.

Ezután alig mulott el nap, hogy ne találkoztunk volna, akár nálam, akár a kaszinóban, avagy sétauton.

Nem egyszer rosszkedvűen nyitott be egyszobás udvari magános házikómba Bántotta rideg, követelőző környezete. A fővárosból idepotlyant fiatal ember lelkét — telve ambícióval, költői ihletéssel — nem elégítette ki a pankotai értelmiség. Szűkre szabott szabad óráiban nálam talált csendes, nyugodalmat pihenőt, szórakozást, vigasztalódást s hangulatot, hogy kedves lantját pengesse. Sokszor fáradtan, izgatottan, lelkileg leverten dőlt le szalmafonatos kanapémra. Gondolatokba merülve, lelki tusákkal küzdve, szótlanul pihent. Hiába agitáltam a tőle megszokott kedves modoru beszélgetésre, szóra se nyitak ajkai. Lelke, teste pihenni vágyott. Ilyenkor zongorámhoz ültem s játszottam. Nem is tudtam, mily szívesen hallgatta a melodikus akkordokat. Megnyugtatóan hatottak mélabus lelkületére.

— *Csak folytasd, csak folytasd!* — vágott közbe, ha a játszás be akar am fejezni, hogy már egyszer folyják a beszéd is. — E hangok csillapítólag hatnak háborgó lelkem hullámaira.

Egy este ismét lehagolt, meglegedetlen lelkülettel dőlt a kanapéra. Persze, most is, mint máskor, ily hangulatában nem volt se szó, se beszéd. Szombat lévén, ezt a csendet arra használtam föl, hogy a rákövetkező vasárnap elorgonálandó templomi énekekben, válogatott praeludiumokban — mint afféle kezdő ember — gyakoroljam magam.

Egyszer csak hirtelen felugrik busongó barátom fekvőhelyéről.

— Odön, adj papírt és ceruzát!

Azzal aztán visszadőlt a kanapéra s fekvő állapotban. Kis vártatva vidám arculattal, lelkes hangon olvas:

Bolygó zsidó.

(Záray Ödön barátomnak egy este emlékezéséül.)

Játsszál, játsszál zongorádon
Lágy templomi énekeket! . . .
Kis szobában az üdv megfér
S templomi dal ne férne meg?

Harcnak, vágnak egy világ kell —
Pinenének egy vankos jó;
Játsszál, játsszál! . . . szódd a vankost:
Vágy pihenni az utazó.

Ketten lestük a hangokat
S egynek arcán leng csak öröm:
Ágy felett a Krisztus képe,
Bolygó zsidó küszöbödön!

Pankota, szept. 1. 1866

Kiss József.

A megkapó, lelkét hüen visszatükröző rám rögtönzött versett kérészemre emlékül írta naplómba.

Talán már rég el is feledte. En nem. Naplóm-ban, lelkemben meg van örökítve. A baráti szeretet megbecsülte, féltékenyen megőrizte, mint ereklyét, mint bizonyosságát egykori jóslatom beteljesedésének

Ez a kis zsengéd, lásson most a te mai megünnepeltetésed emlékére napvilágot!

Legyen immár a nyilvánosság!

S mint fenkölt lelked elsőszülötteinnek egyike, foglaljon méltó helyet azon kiváló költői remekeid keretében, a melyekkel a agyar poezisnek hírnevet, a te nevednek pedig halhatatlanságot szereztél!

Zár alatt.

A vízművek zárlatának foganatosítása.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 14.

A vízművek megváltásának ügye ma egyik legérdekesebb stádiumába érkezett el. Ma vezette ugyanis be Szathmáry Károly városi vízműigazgatót a zárgondnokságba a bíróság által kiküldött Török Dénes bírósági végrehajtó. Ezzel kapcsolatban egy érdekes kérdés jutott homlokterbe: az hogy a vízműrésztársaság jelenlegi alkalmazottai meg maradnak-e továbbra is szolgálatukban, avagy pedig új tisztviselők jönnek-e helyükbe. Városzerte elterjedt ugyanis az a hír, hogy a tisztviselők és a vállalat más alkalmazottai nem hajlandók a város szolgálatába lépni. A zárlat foganatosításáról és a fenti érdekes kérdéstről alábbi tudósításunk szól:

A bíróság által kiküldött Török Dénes végrehajtó ma reggel kézbesítette a vízművek zár alá helyezéséről és a zárgondnokra történt kinevezéséről szóló bírói határozatot Szathmáry Károly városi üzemigazgatónak. A határozat kézbesítése után Szathmáry Károly, Török Dénes, a város részéről pedig Virágh Lajos főmérnök és Jegessy Károly alügyész megjelentek a vízműrésztársaságnak a viztoronyban lévő hivatali helyiségében, ahol Török Dénes kézbesítvén a bírói határozatot, hivatalosan bevezette Szathmáry Károlyt a zárgondnokságba. Azután megkezdődött a leltár szerinti átadás, amely valószínűleg napokig fog tartani.

Az *Aradi Közlöny* egyik munkatársa ma azzal a kérdéssel fordult Hajek Rezső igazgatóhoz, hogy mi igaz abból a hírből, hogy a vízmű résztársaság tisztviselői és alkalmazottai nem hajlandók a város szolgálatába lépni és miután a zárlat foganatosítása megtörtént, valamennyien elakarják hagyni állásukat.

Hajek Rezső kijelentette, hogy a tisztviselőknél és a többi alkalmazottaknál erről az elhatározásáról nincsen tudomása. Megjegyezte még azt is, hogy most már Szathmáry Károly zárgondnoktól függ, hogy megtartja-e a jelenleg alkalmazásban levő tisztviselőket és alkalmazottakat, vagy pedig másokkal helyettesíti őket?

Hajek Rezső nyilatkozatából kitűnik, hogy az említett verzió nem felel meg a valóságnak. A vízműrésztársaság alkalmazottai továbbra is megmaradnak állásaikban, ha csak Szathmáry Károly zárgondnok el nem bocsájta őket. Hogy Szathmáry Károly ebben az irányban milyen intézkedéseket szándékozik tenni, az egyelőre természetesen nem tudható, miután az irányzatot most az átadási aktus köti le és csak ennek befejezése után fog a vízművek további vezetésére nézve határozni.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Fodrászok szervezkedése. Felkértek az aradi borbély- és fodrász-mesterek, hogy hétfőn, azaz 16 án délután 5 órakor az ipartestületi teremben okvetlen megjelenni sziveskedjenek. *Krisztof György* elnök.

Aradi tisztviselők ügyei.

Beszámoló az orsz. kongresszusról. — A közöskönyha. — A fogyasztási szövetkezet. — A kedvezményes fa. — Köszönet Müller Károlynak. — Aradi tisztviselő-otthon.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 14.

Az állami tisztviselők aradi köre ma tartott választmányi ülésén ismét felszínre kerültek a tisztviselők sérelmei és az ezek megszüntetéséhez fűződő remények, valamint a drágaság nyomán létrejött rossz gazdasági viszonyok enyhítésére szükséges tervek. A mai gyűlésen is az a nézet jutott kifejezésre, hogy a tisztviselők csak úgy segíthetnek magukon, ha összetartanak. Az ülés lefolyása a következő volt:

Kosinszky elnök megnyitván az ülést és jelentést tett a szegedi kongresszus imponáló lefolyásáról, továbbá a kormányelnöknél, a pártok vezetőinél és az országgyűlés elnökénél történt tisztelegésről.

Batthyány gróf az orsz. egyesület elnöke a miniszterelnöktől első sorban jogot kért a tisztviselőknél és azután lakbérrendezést, státuszrendezést, a nyugdíjtörvény revízióját és családi pótlék engedélyezését kérte mint első sorban és eminenter sürgősen megoldandó kérdéseket rendezni. A miniszterelnök rövid beszédben válaszolva a pragmatika kérdését, melyben ez automatikus előléptetés is felveendő, rövid időn belül megoldhatónak és a törvényhozás elé vihetőnek jelentette ki. Elismerte a lakberek aránytalan voltát és kilátásba helyezte az aránytalanságok megszüntetését és ahol a lakbér fel nem emelhető, a lakbér pótlékok engedélyezését. Végül *apellált a tisztviselők hazajátszására*, melyre az országnak most igazán szüksége van. A függetlenségi párt elnökségénél *Benedek Sándor*, az orsz. egyesület társelnöke rövid, de *energikus hangon* kérte a párt hathatós közbelépését a tisztviselői kérdések rendezése iránt, hangsúlyozván, hogy a pártot ehhez régi és sokszoros ígérete is köti. A függetlenségi párt nevében *Hoitsy Pál* alelnök válaszolt. Természetesnek és erkölcsi kötelességnek jelentette ki a párt részéről, hogy ezirányban minden lehetőt megtegyen.

Tárgyalták továbbá az 1883. évi I. törvény cikk az ugynevezett minősítési törvény megváltoztatása tárgyában az országos egyesülettől érkezett felhívást. Éénk vita után határozatilag kimondották, hogy követelni kell a minősítési törvénynek általánosságban való gyökeres revízióját, a kvalifikációnak, különösen az alsóbb állásokban való felemelését, a törvény szerint már régóta rendszeresített szakvizsgák értékének és erkölcsi nivójának érvényre jutását és a tisztviselő anyag lelkiismeretesebb megbíráását.

Bejelentette továbbá az elnök, hogy a közreműködése folytán a közöskönyha megalkult és teljesen kielégítően prosperál. Tárgyalás tárgyát képezte a *fogyasztási szövetkezet* ügye is, melyet a köztisztviselők kara a vasutasokkal együttesen akart megalakítani. Ez azonban *Batthyány* grófnak a kereskedelmi miniszternél történt intervenciója dacára ilyen formában nem vihető keresztül, mert a vasutasoknak járó szállítási kedvezményeket a kereskedőkre való tekintettel a miniszter a többi tisztviselő számára nem tartja engedélyezhetőnek.

A kör mai ülésén megbizta az elnökséget, hogy a kérdést ne ejtse el, hanem a fogyasztási szövetkezet létesítése iránt vagy a vasuta-

sokkal más formában, vagy a közöskönyha közreműködésével további lépéseket tegyen annak megalakítását, tekintettel a már türelmetlen drágaságra, a legnagyobb erélyjével sürgesse.

Bejelentette az elnök továbbá, hogy a tisztviselők részére a földmívelésügyi minisztertől kért kedvezményes fa engedélyezése iránt indított akció minden vonalon hajótörést szenvedett, aminek az az oka, hogy az államnak állítólag magának sincs már birtokában fa.

Kosinszky elnök javaslatára Müller Károlynak, városunk orsz. képviselőjének a város közgyűlésén, az aradi tisztviselők lakbérének rendezése, illetve felemelése tárgyában történt jóakaratu felszólalásáért a választmány az összes állami tisztviselők nevében mély és hálás köszönetet szavazott és utasította az elnökséget, hogy ezt az érdekes képviselőnek személyesen tolmácsolja.

Felmerült még az ülésen az a terv is, hogy a nagyobb összetartás megteremtése céljából valamely alkalmas helyiségben egy tisztviselői asztaltársaság, idővel pedig tisztviselői otthon létesíttessék.

Ki lesz a csanádi püspök?

Németh József az előtérben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14

Dessewffy Sándor csanádi püspök temetése után tudvalevőleg Németh József felszentelt püspök vette át az egyházmegye vezetését. A püspökséghez tartozó római katolikusok körében épp úgy, mint az egész magyar klérusban élénk érdeklődés kíséri most azt a kérdést: ki lesz Dessewffy Sándor utóda a püspöki székben. Leginkább két nevet emlegetnek: az Andor György dr. primási irodaigazgatóét és a Németh Józsefét.

Az egyházmegyében az a kombináció tarja magát legerősebben, hogy Németh József püspököt fogják kinevezni, kinek mellőzése annak idején is sok keserűségnek volt oka a hívők körében. Németh püspök fehtkölt gondolkozásu, nemes lelkű, izzó hazafiasságu férfi, aki nagy időkben is kimutatta hazafiasságát, midőn 1848-ban letette az egyházi öltönyt és sietett a megtámadott haza és szabadság védelmére. Mint egykor a harctéren, épp oly lelkesen szolgálja több mint félszázad óta a magyar hazát és egyházát, előbb mint egyszerű pap, később mint főpásztor. Bonnáz püspök hosszú betegsége alatt és a legutóbbi években, Dessewffy betegségének idején, önállóan kormányozta a csanádi egyházmegyét, a hívek osztatlan tisztelése és szeretete közt. És így nem csoda, hogy az egész egyházmegye közóhajtása, hogy Németh püspök lépjen Szent-Gellért örökébe.

Érdekes kánonjogi kérdés merült fel különben Németh Józsefnek vikáriussá való ki rendelése alkalmából is.

Németh József tudvalevőleg néhai Dessewffy Sándor életének utolsó éveiben csanádi egyházmegyei püspökhelyettes volt. Most, hogy Dessewffy püspök meghalt és a csanádi székeskáptalan Németh püspököt vikáriusának óhajtotta megválasztani, felmerült az a kérdés, hogy Németh mint püspökhelyettes lehet-e vikárius is? A káptalan a római kuriához fordult utasításért, de egyuttal minden esetre vikáriusnak választotta meg Németh püspököt.

Ma érkezett meg a római kuria távirati utasítása, mely szerint a vikárius lehet püspökhelyettes is s ezzel ez az érdekes egyházi jogi kérdés megoldást nyert. Németh püspök ma

körlevélben értesítette az egyházmegye papságát erről a pápai döntésről s egyben közli azt is, hogy a káptalan a gazdasági ügyek vezetésével Kun László dr. apátkanonok, pápai prelá-tust és Wittenberger Antal kanonokot bizta meg.

Uj városatyák. VIII.



Chirke Vilmos.

A szökés párosan.

A meglopott apa.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14

Pikáns érdekességű, bonyolódott esetről ad számot a rendőrségi krónika. Az esetnek három szereplő személye van, akik közül kettő aradi. A nem mindennapos dologról az alábbi érdekes részleteket sikerült megtudnunk:

G. aradi jómodu polgár, aki korán özvegy-ségre jutott, ma kellemetlen meglepetésre ébredt. G.-nek van egy csinos leánya, aki nemrégiben menyasszony lett. Az eljegyzést éppen a napokban akarták nyilvánosságra hozni. Ezt azonban egy meglepő körülmény megakadályozta és most már bizonyos, hogy a leány nem lesz a kiszemelt fiatalember felesége. A fordulat első fejezete még tegnap történt.

G., aki meglehetősen vagyonos ember, tegnap délelőtt pénzesládájából, amelyben háromezer korona készpénzt, egy briliánsokkal ékesített aranyórát és egy, a boldogult feleségétől maradt gyémánt fülbevalót és több kisebb értékű ékszert tartott, körülbelül ötszáz koronát vett ki, hogy esedékes fizetési kötelességeinek eleget tehessen. Ezután eltávozott hazuról és csak egy óra múlva tért vissza.

Ujból felnyitotta a pénzes ládikát, amelybe visszaakarta tenni a fizetések után megmaradt száz koronát. De alighogy kinyitotta, megrémülve tántorodott meg: a pénzesládából hiányzott a készpénz és az ékszerek egy része. A mikor eltávozott hazuról, csupán a leány volt a szobában. Őt vontá tehát kérdőre.

A fiatal leány halálsápadtan hallgatta apját, majd pedig kijelentette, hogy fogalma sincs róla, miképen tűnhetett el a pénz.

— Nem te vetted ki? — gyanakodott az apa.

A leány erélyesen szabadkozott.

— Hova gondol apa? Csak nem lopom meg saját szülőmet? Mire kellene nekem a pénz?

Olyan meggyőzően beszélt a leány, hogy apjában eloszlott minden gyanút. Ezzel azonban természetesen nem volt még megoldva a rejtélyes kérdés. Hogy ki lophatta el a tekintélyes összeget, arról halvány fogalma sem volt G.-nek. Ujból faggatni kezdte leányát, aki erre azt mondta, hogy mikor G. eltávozott hazuról, néhány percre átment a szomszédba és így bizonyos, hogy akkor történt a lopás, miközben ő távol volt. A leálynak ezt a kijelentését megerősíteni látszott az a körülmény is, hogy állítása szerint nyitva felejtette az ajtót.

Megindult tehát a hajsza a tolvaj után. G. bejelentette az esetet a rendőrségnek, ahonnan két detektivet küldtek ki a nyomozás megejtésére. A detektivek apróra szemügyre vettek mindent, kihallgatták az egész ház népét, a házban lévő cselédséget. Eleinte G. cselédjét vették gyanuba, de utóbb kitűnt, hogy a lopás idejében a piacon volt. Miután semmi nyom sem volt a tolvaj kézrekerítésére, a rendőrség már azt hitte, hogy valami különösen rejtélyes esettel áll szemben, amelynek nyitja távolabb keresendő. A leányt természetesen senki sem gyanúsította, miután G. határozottan kijelentette, hogy leánya nem lehet a tettes és kiker magának minden eféle inszinuációt.

A rendőrség serényen nyomozott, de eredmény nélkül. Am, hogy miért nem lett eredménye a nyomozásnak, az ma reggel kiderült. Reggel hét óra tájban, amikor G. felébredt, leányát szólította. A leány azonban nem jelentkezett. G. átment a szomszédos szobába, ahol leánya aludni szokott, de legnagyobb meglepetésére üres ágyat talált. Abban a hiszemben, hogy talán kint van, kiment a konyhába, de a leány sehol sem volt.

G. ekkor már sejtette a szörnyü valót, a tolvaj nem lehet más, mint a saját leánya. Azt azonban nem is sejtette, hogy miért követhette el a tolvajlást. Pár perc múlva azonban erre is megkapta a feleletet, amely még inkább lesújtotta a szerencsétlen embert. A leány szobájában ugyanis egy levelet talált, amely így hangzik:

Kedves apám!

Elmentem Gézával. Ne keress. A pénzt is elvittem.

A meglepetés első pillanatában G. nem tudta, hogy ki a levélben említett Géza, mert a leány vőlegényét Bélának hívják. Lassankint azonban világosodni kezdett előtte a dolog. Eszébe jutott, hogy a leány a mult évben megismerkedett egy fiatalemberrel, aki egy bálon sokat forgolódott körülötte. A levélben említett Géza tehát nem lehetett más, mint az illető fiatalember. Eszébe jutott az is, hogy néhány hónappal ezelőtt minden áron Budapestre akart menni. Hosszas kérésre el is engedte a fővárosban lakó rokonaihoz. A leány három napig időzött Budapesten, azután visszajött Aradra.

G., hogy tisztában legyen a szomorú eset összes részleteivel, táviratilag kérdést intézett fővárosi rokonaihoz aziránt, hogy amikor leánya legutóbb Budapesten volt, érintkezett-e valakivel. A válasz ma délelőtt megérkezett:

Manci nem is volt nálunk. Kérlek értesíts mi történt.

Károly.

Most már teljesen tisztán látott G. Leánya azért ment Budapestre, hogy a fiatalemberrel találkozzék. Bizonyos, hogy ekkor beszélték meg a szökést. A dologban az a különös, hogy a leány egy arcvonásával sem árulta el, hogy más fiatalembert szeret, nem a vőlegényét,

aki egy közeli községben lakik. A kérést az apa hozta nemrégiben a házhoz, és az volt a látszat, mintha a leány szívesen választotta volna férjül. Állandóan kedveskedett vele és így sem a vőlegény, sem az apa nem sejtették, hogy mit forral magában.

G. a fordulatról értesítette a rendőrséget, amely táviratilag kérte a budapesti rendőrséget, hogy kutassa ki a szerelmes pár fészékét. Valószínű ugyanis, hogy Budapesten tartózkodnak.

A leány vőlegényét még nem értesítették az esetről. Ő csak holnap fogja megtudni a szomorú valót, ha bejön Aradra menyasszonyának látogatására.

Tiszt urak a színházban.

Az istálló-i illemtörvény.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14.

Ma este, a *Varáskeringő* előadása alatt az egyik első emeleti páholyból vidám füttyrészés hallatszott. Igen szépen füttyültek, valószínű művészi készséggel, a füttyülés technikájának minden szabállyal szerint. A közönség eleinte püsszegett, később azonban a darab folyásától minden érdeklődés elfordult és a füttyművészek felé irányult.

A szóbanforgó páholyban huszártisztek ültek. A huszártiszt — ezek az urak valószínűleg így gondolkoznak, — tudvalevőleg olyan valaki, ainek minden szabad. A huszártiszt füttyül a polgári közönségre, az ugynevezett illemtörvényre és minden fajta civilfogalomra. A huszártiszt azért huszártiszt, hogy karddal feleljen azoknak, akik kifogásolni merészellik a viselkedését. Mivel pedig szomorú tapasztalatok tanítanak arra, hogy kardos egyének rendszerint roppant vakmerők, ha kardnélküliekkel állnak szemközt: senki sem merte ma este sem zavarni a huszártiszt urakat, akik alkalmasint a cs. és kir. lovassági istálló-i illemtörvényét akarták érvényre juttatni a színházban is.

Aki gyakrabban látogatja az aradi színházat, az már hosszabb ideje észlelheti, hogy néhány fiatal közös huszártiszt egyenesen provokálja a színház polgári közönségét kihívó és sértő viselkedésével. Az, hogy a földszinten ülő huszártisztek felvonás közben a publikum fején keresztül felkiabálnak páholyban ülő társaikhoz, az immár fel se tűnik senkinek, annyira hozzászoktatták a „népet” a tiszt urak. Hogy hangos csevegéssel zavarják a színház hallgatóságát a darab menetének követésében, hogy obszcén megjegyzéseiket egyáltalában nem suttogva teszik meg, az szintén mindennapos dolog. A minap már a rendőrséggel is kacérkodni kezdtek: leszédtek a földszintre vezető egyik ajtóról azt a táblát, amelyen a rendőrség figyelmezteti a közönséget, hogy a bejáratnál állni tilos. Száz ilyen furcsa apróságból alakul ki az a kép, amely a tiszt uraknak a közönséggel szemben tanúsított fitymáló és megbotránkoztató modorát tárja elé.

Ezekről a hasábkörmokről mindig hiányzott a katonaelenes tendencia. Mindig teljes mérsékléttel, sőt gyakran a kötelező kritika hangját is enyhítve írtunk a hadsereg kötelező tartozókról, mert ismerjük azt az érzékenységet, amely az egyenruha viselőit az ilyen kérdésekben jellemzi. Távol áll tőlünk az is, hogy általánosítsunk, mert hiszen az aradi helyőrség tisztikara mindig ügyelt arra, hogy az egyenruhának csak becsülést és tiszteletet szerezzen. Nem is magyarázzuk másra a dolgot, csupán egyéni kedvtelésre, amelyből nem lehet és nem

szabad a tisztikar többi tagjaira következtetéseket vonni.

De nem hagyhatjuk szó nélkül ezeket az eseteket, amelyek ellen magának a tisztikarnek kötelessége fellépni, hogy megóvja azt a tiszteletet és becsülést, amely eddig osztályrészül jutott. A színház elvégre is kulturintézet, ahol nem lehet úgy viselkedni, mint valami másodrendű orfeumban. Semmi, — még a huszártiszt attila és a kard sem jogosítja fel a szóbanforgó urakat arra, hogy sértő viselkedésükkel egyenesen megbotránkoztassák a színházi közönséget, amely végre is nem a szóbanforgó huszártisztek füttyéért és hangos csevegéséért megy színházba.

Megértjük, hogy eddigelé még senki sem akadt, aki a füttyrésző huszártiszteket az illemtörvény szabályaira figyelmeztette volna: elvégre senki sem teszi ki magát szívesen egy kardaffér izgalmainak. De végre valahára mégis fel kell hívunk az Edwárd huszárok ezredparancsnokságának figyelmét ezekre a dolgokra, amelyek nemcsak a polgárságot, de az ezred tisztikarának tekintélyét is sértik.

A delegációk előtt.

A horvát kérdés.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 14.

A mai nap szürkén, minden jelentősebb politikai esemény nélkül folyt le. A kormány, miután a kiegyezés sorsát már biztosítva látja, minden erejével a horvát kérdés megoldásán fáradozik és nagy tanácskozásokat folytat a horvát politikussal.

Távirati tudósításunk:

A horvát kérdés.

A képviselőházban ma nagy tanácskozás folyt a horvát kérdésben. Több horvát nemzetipárti politikus jelent meg a konferencián, így Rauch Pál báró, Eggersdorfer a bányhelyettes jelölt, Sumanovics és Elegovics György volt nemzetipárti képviselő. A tanácskozásban Wekerle miniszterelnök és Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter is résztvettek. A megbeszélések eredményét titokban tartják, annyi azonban nyilvánosságra jutott, hogy a kormány el akarja ejteni Rakodczay Sándor horvát bánt, de csak a választások lefolyása után. A választásokat politikailag Rauch Pál báró vezetné, de Rakodczay megmaradna állásában. A választások után azonban, ha sikerül a régi unionista többséget behozni, Rakodczay lemond és a báni székben Rauch Pál báró követné.

Az egyke.

A főrendiház pénzügyi és közgazdasági bizottsága ma délután Samassa József bíboros érsek elnöklése alatt ülést tartott, amelyen az egyszakaszos kiegyezési javaslatot és az autonóm vámtarifáról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Több felszólalás után, amelyekre Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter reflektált, a bizottság mindkét javaslatot elfogadta.

A delegációk.

Bécsből jelentik: A magyar delegáció december huszadikán tartja Bécsben első ülését, amelyen elnököt és előadót fognak választani. A magyar kormány még nem döntött véglegesen abban a kérdésben,

hogy a delegáció ülései alatt az országgyűlés együtt maradjon-e. A kormány ideiglenes terve az, hogy a képviselőház december huszadikától január harmadikáig ne ülésezzen.

Ezzel szemben a M. T. I. illetékes helyről nyert felhatalmazás alapján kijelenti, hogy a hír téves információ alapján, mivel a képviselőház a delegációk bécsi tárgyalásai alatt sem fog szünetelni és tárgyalásait mindaddig permanensen fogja folytatni, míg a kvóta törvényjavaslatot teljesen el nem intézik. A kormány tehát letárgyalatja a javaslatot a főrendiházzal is és csak azután napolja el az országgyűlést.

Az igazságügyi tárca.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma folytatta az igazságügyi tárca költségvetésének tárgyalását, amelyet Bizony Ákos előadó ismertett és ajánlott elfogadásra.

Buzáth Ferenc arra kéri az igazságügyminisztert, hogy az amerikai visszavándorlásnál arról is gondoskodjék, hogy a visszatérő kis emberek földjüket meg is tarthassák. Sürgeti az uzsora törvényt és a sajtó reformját az izgató cikkek megjelenéseinek meggátolása céljából.

Rátkay László a törvényalkotások terén nagyobb gyorsaságot kíván. Megdöbbenéssel látta, hogy a bírói tekintély ellen megengedhetetlen támadások történtek és az a legszomorúbb, hogy a támadást éppen a törvényhozás tagjai követték el. Készségesen ad elégtételt Magyarország bírói karának és kéri a minisztert, hogy a rendelkezésére álló jogkörben a védelmet segítse elő.

Holló Lajos örömmel csatlakozik Rátkay felhívásához, hogy a magyar bírói karnak erkölcsi elégtétel adassék. A sajtó reformját sürgeti. Rakovszky Béla a nemzetiségi sajtó megrendszabályozását kéri.

Günther Antal igazságügyminiszter kijelenti, hogy az uzsoráról és káros hitelügyletekről szóló törvényjavaslatot valószínűleg már a jövő héten a képviselőház elé terjeszti. A sajtó reformját illetőleg leglényegesebbnek a gyors és erélyes depressziót tekintti a büntetések szigorításával kapcsolatban. Olyan javaslatról, amely az előzetes cenzurát hozza be, a maga részéről hozzá nem járulhat. A bírói tekintély védelme a tárgyalást vezető elnök, illetve bíró kezébe van letéve és el is várja ezektől, hogy ezt a tekintélyt minden rendelkezésükre álló eszközzel megvédjék és fenntartsák.

A bizottság azután a költségvetést elfogadta.

SPORT.

+ Felhívás a tornaegylet tagjaihoz. A Magyarországi Testedző Egyesületek Szövetsége elnöke, Nagy Emil dr. országgyűlési képviselő vasárnap Aradra érkezik s a Magyar Építőiparosok Országos Szövetségének kerületi szövetségi gyűlésén előadást tart. Tiszteletére vasárnap este fél 8 órakor a Fehér Kereszt téli kertjében társaslakoma lesz, melyre az aradi tornaegylet tagjait meghívja az elnökség. Étkezés aétip szerint.

A temesi főispánt szabadságolták.

Az elmaradt tisztujtás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 14

Fordulatokban gazdag, érdekes közgazgatási regényre szövődött az a háborús, amely Temes megye főispánja és alispánja között indult meg és két pártra szakította a vármegyét. Most az ügy legújabb fordulatáról a következő értesítést vesszük:

Hétfőre volt kitűzve Temesvármegye tisztujtó közgyűlése, amelyet nagy izgatottság és élénk korteskedés előzött meg. Az tudvalevő, hogy a temes megyei konfliktusok megoldásának egyik része az volt, hogy a belügyminiszter *Joanovich Sándor* temes megyei alispánt a cigányügy rendezésére kormánybiztossá nevezte ki és szolgálattételre a belügyminiszteriumba rendelte be. Ezzel megüresedett a temes megyei alispáni szék. A Kabdebőpárt jelöltje az állásra *Ferenczy Sándor* főjegyző volt, míg a *Joanovich-párt Kovacsics* megyei árvaszéki elnököt jelölte.

A mai napon valami keresztülhuzta az alispáni szék körül folyó kombinációkat. A belügyminiszter *Kabdebo Gergely* főispánt, — akinek távozása különben már akkor elhatározott dolog volt, amikor *Joanovich*nak cigánybiztossá való kinevezését eldöntötték — ma érkezett leiratával szabadságolta. Miután tisztujtó közgyűlést csakis a főispán elnöklésével lehet megtartani, a hétfőre kitűzött megyei tisztujtást el kell napolni. A közgyűlést különben se lenne, hogy ki vezesse, mert a főispán szabadságon van, alispán nincs, az alispánt helyettesítő főjegyző pedig pályázik az alispáni állásra.

A hétfői megyegyűlés tehát egyébbel nem foglalkozik, minthogy *Joanovich Sándor* alispán lemondását tudomásul veszi; elnök híján tovább nem tárgyalhat és a tisztujtást se ejtheti meg.

Temes megyei körökben érdeklődéssel várják a legközelebbi eseményeket, miután azt nem lehet jelentőség nélkül valónak találni, hogy a belügyminiszter közvetlenül a tisztujtás előtt szabadságolta *Kabdebo Gergely* főispánt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután *János vitéz*, operett. Este *Gül Baba*, operett. (A. bérlet.)
Hétfő: *Varázskeringő*, operett. (B. bérlet.)
Kedd: *Bocaccio*, operett. (C. bérlet.)
Szerda: *Josette kisasszony, a feleségem*, vígjáték. (A. bérlet.)
Csütörtök: *Hálás utókor*, dráma. Bemutató előadás. (B. bérlet.)
Péntek: *Hálás utókor*, dráma. (C. bérlet.)
Szombat: *Varázskeringő*, operett. (A. bérlet.)

Kiss József aradi ünnepe.

Arad, december 14.

A Kölcsey-egyesület december 18 ikán délután 5 órakor rendezi az idén negyedik felolvasását, melyet *Kiss József* 40 éves irói működése megünneplésének szentel. A modern magyar költészet vezéralakja — így ünnepli a Petőfi-társaság — maga szól magáért és aki róla szól, a mester nagyszámu tanítványai közül a legerősebb tehetség: *Köbor Tamás*.

A szerdai felolvasás tárgysorozata:

1. Elnöki megnyitó. Elmondja *Varjassy Arpád*.
2. *Kiss József*: Előhang. Elmondja *K.-Kápolnai Juliska*.
3. *Kiss József*ről. Irta és felolvassa *Köbor Tamás*.
4. *Kiss József*: Egy sir. Dallama *Lányi Ernőtől*.

Kiss József: Súlyom Peti hegedűje. Dallama *Konti Józseftől*. Énekli *Weichert Auróra* zongorakisérete mellett *Bing János*.

5. *Kiss József*: Jehova. Előadja *Keszler Ede*.

6. *Kiss József*: Mese a nagy csizmáról és a kis cipőről. Előadja *K.-Kápolnai Juliska*.

7. *Kiss József*: A napoz. Előadja *Keszler Ede*.

A Kölcsey egyesület tagjainak igazolványai erre a felolvasásra is érvényesek. Akik új tagokul belépnek, hétfőn és kedden 4-5 ig a színházépület II. emeletén a félévi tagdíj befizetésével kiválthatják az igazolványt. 80 filléres beléptijegyek vasárnaptól kaphatók *Weisz és Klein*, ifj. *Klein Mór* és *Kerpel Izsó* könyvkereskedésében.

* A jövő hét műsora. A jövő hét műsorát az igazgatóság nagy gondal állította össze. Hétfőn *Strausznak* dicső dalmas operettje, a *Varázskeringő* kerül színre, ugyszintén szombaton is. Kedden a régi operettek legbájosabbját, a *Bocaccio*t játsszák *Kállay Jolánnal* a címszerepben, míg szerdán a sikert aratott *Josette kisasszony a feleségem* című szellemes vígjáték kerül előadásra. Csütörtökön premiér lesz. *Lengyel Menyhértnek*, a budapesti Nemzeti Színházban előadott színművét, a *Hálás utókor*t mutatja be a társulat. Pénteken másodszor adják a *Hálás utókor*-t, amelyre a drámai társulat nagy buzgalommal, már egy hete készülődik.

* Vasárnapi előadások. Holnap, vasárnapon két előadás lesz. Délután fél 4 órakor a *János vitéz* kerül színre *Kállay Jolánnal* a címszerepben. Este a *Gül Baba* című operettet játsszák, a fő női szerepben *Sz. Rontay Boriskával*, akinek *Gábor* diákja legjobb alakításai közé tartozik. A kedvelt primadonna már rég nem játszott s most, hogy hosszú idő után ismét fellép, legsikerültebb szerepeinek egyikét választotta.

* A párisi asszony. A budapesti *Uránia* színház hétfőn este kezdi meg három estére terjedő vendégszereplését az aradi *Uránia* színház helyiségében, mely alkalommal *Pekár Gyula* „A párisi asszony” című egyik legszebb darabját adja elő. *Pekár*, aki a roccoco historiák elmesélésének mestere, igazán keresve sem találhatott volna szebb és érdekesebb témát, mint a hajdani és a mai párisi asszony ismertetését. Feladatát briliánsul oldotta meg. E műve egyike a legszebb alkotásainak. A hajdani idők ismertetése után, melyben gyönyörű képekkel illusztrálva mutatja be a trubadurok a szerelmi törvényszékek, az elegáns abbék korát, *Pompador marquise*, *Mária Antoinette* lefejeztetését, a forradalom fonségesen borzalmas képeit, két felvonásban foglalkozik *Pekár* a mai modern párisi nővel. Amíg a nappal tart, sorra vonulnak el előttünk a kis masamód leány, a modellek serege, a diákasszony, *Worth*, a művész szalonja, a kecses párisi szépségek, az anarkisták, a vásárcsarnok királynője, kit minden évben újra választanak meg farsangon. Az éj beálltával pedig élénk kerülnek *Páris* bűvösen szép mulatóhelyén a *Moulin Rouge*, a *Matime*, a kánkán csillaga, a titkos érdekességek, melyeket csak párisi nő ismer igazán. Tizenyolc mozgókép élénkíti a szellemes darabot, melyek valóságos szenzációk és a technika remekei.

* Művészvilág Aradon. A *Weisz és Klein* cég által rendezett *Diószeghy* kiállítás iránt nap-nap után fokozott érdeklődés nyilvánul meg. Aradváros előkelő társaságából ma is sokan látogattak fel az intim terembe és a látogatók közül özv. *Boros Beniné* két képet: a *Vihar előtt* és a *Zöldesi őszhangulat* című festményeket meg is vásárolta. A tárlat vasárnap egész nap nyitva lesz. A hódmezővásárhelyi női ipariskola iparművészeti kiállítása iránt szintén nagy az érdeklődés. A kiállított tárgyak egytől-egyig remekei az iparművészetnek. Különösen feltűnést kelt egy gyönyörű páva mintás bársony faligobeline. A kiállított tárgyak közül nagyobb bevásárlásokat tettek. báró *Bánhidya Antalné*, *Gutzjühr Mihályné*, ifj. *Kintzig János*, *Kövér Gusztáv* és *Sármesey Endre*. A kiállított tárgyak mindegyike eladó. Az iparművészeti tanfolyam a karácsonyi tanfolyamra való, tekintettel csak 1908. január hó 1-én nyílik meg. A tanfolyamra jelentkezni a *Weisz és Klein* cégnél lehet.

* A vasárnapi filharmonikus hangversenyre újból városunk legelőkelőbb közönségével fog megtelni a Fehér Kereszt szálló díszterme, mint hogy városunk szellemi és társadalmi életének alig van oly előkelősége, mely ezekről a hangversenyekről hiányzana. Nemes divattá válik nálunk a filharmonikus hangversenyek látogatása s így azok nemcsak szellemi, hanem társadalmi életünkben is esemény számba mennek. A még meglévő jegyeket a jegyárúsító cég vasárnap egész délelőt is árúsítja.

* Az *Uránia* vasárnapi műsora. Különb szórakozást senki sem kívánhat magának, mint amilyen pompás műsorral kedveskedik vasárnap délutánra a közönségnek az *Uránia* színház igazgatósága. Páratlanul mulattató mozgóképek mellett bemutatóra kerül a német császári pár angliai látogatása. Est a főlvételt *Vilmos* császár mostani látogatása alkalmával csinálták és a császári bevonulás minden pompáját feltűnteti. Az előadások délután 3 órakor kezdődnek.

Az öngyilkos orvos.

Megrontotta a „második”

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, december 14.

Még ki sem hült az öngyilkos *Szabó dr.* teteme, a fecsegő részvét már odatolakodik ravatala mellé s adatokat halmoz tragédiája köré. Elmondja, hogy az imponáló külsejű, magas, elegáns ember megtetszett *L. asszonynak*, aki a szó szoros értelmében udvarolni kezdett *Szabó Sándornak*. Az orvos lassanként elhanyagolta a feleségét s a szép pácienssel töltötte az idejét. *L. né* azonban egészen a magáénak akarta az orvost. Rávette *Szabó Sándort*, hogy váljon el a feleségétől, ő is válik a férjétől s aztán majd törvényesen egybekelnek. Az orvos néhány hónap múlva valóban fölbontotta a házasságát, visszaadta feleségének a hozományt s garzon életet élt. *L. né* is megkísérelte a válást. Közölte férjével, hogy már nem szereti s legjobb volna, ha különváltan élnének. A fűszernagykereskedő föllig szerelmes volt a feleségébe s hallani sem akart a válásról.

Az asszony erre egyre-másra rögtönözte a jeleneteket. A szerelmes férj azonban jámboran tűrt mindent s amikor felesége mégis föntartotta elhatározását, az ötvenéves ember térdrehullva könyörgött neki, ne hagyja el. Az asszony ekkor bevallott mindent. Hogy szeretője van, hogy hónapok óta viszonyt folytat *Szabó Sándor dr.* nőorvossal, mindenki tud róla, szelében hosszában beszél, kell, hogy hozzámenjen az orvoshoz. *L. Lipót* zokogni kezdett a vallomásra és megbocsátott az ass-

szonynak. Ez azonban szemébe vágta férjének, hogy nem bocsánatot, hanem szabadulást akar, a bocsánat ellenére is folytatni fogja a viszonyt! A milliomos nagykereskedő ismét térdre hullott az asszony előtt s megőrtten könyörgött, ne válljon el, inkább beleegyeznek abba, hogy szeretőt tarlison.

L-né megszánta nyomorult férjét, nem indított válópört és boldogan élt — az orvossal. Két esztendővel ezelőt végre-valahára meghalt a férje s ekkor nőül ment Szabó Sándor dr. orvoshoz. A Kálmán-utca 15. számú házban béreltek nyolcszobás lakást s nagyvilági stílusu életmódot folytattak. Nagyon sokat utaztak, az egész nyarat tengeri fürdőn, a telet külföldön töltötték és csak tavasszal és ősszel tértek vissza Budapestre. Az asszony boldogsága teljes volt, a férj azonban panaszkodott, hogy munkátlanul nem tud élni, folytatni akarja prakszist. Szabó Sándorné ebbe nem egyezett bele. Féllette urát a női páclensektől, tapasztalatból tudja, hogy azok veszedelmes teremtések.

Az asszony féltékenysége kihozta sodrából az orvost, akinek a házában napos vendég lett a zivatar. A múlt hónapokban végre megelégette a jeleneteket s november elsején lakást bérelt magának a Podmaniczky utca 10. számú házban. Elegáns rendelőszobát rendezett be, szolgát tartott s folytatni akarta a prakszist. Földült lelke, megrendült idegzete azonban fölmondta a szolgálatot. A feleségétől való szabadulásra fordított energiával minden életoreje elhagyta. Napról-napra jobban elkomorult és pénteken délután két óraker szívenlőtte magát.

Véres zavargások a lemergi egyetemen.

Rutén diákok harca.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, december 14.

Azok a tüntetések és zavargások, amelyek a lemergi egyetemen a különböző nemzetiségi diákok között a közelmúltban lefolytak, most az új félévi beiratkozások alkalmával ismét megkezdődtek. Még emlékezetes, hogy a nyáron az egyetem bezárása idején minő nagyszabású tüntetéseket rendeztek a rutén diákok, akik a bécsi és gráci univerzításon is nagy agitációt fejtenek ki a rutén nyelv megvédése érdekében. A nyári zavargások a rendőrség beavatkozását is szükségesé tették. Körülbelül harminc rutén diákot letartóztattak és fogságba vetettek. Ezek a fogságban éhségstrájkot kezdték és a hatóságnak szabadon kellett őket bocsátania.

A rutén diákok harca most azért folyik, hogy a beiratkozásoknál a hallgatók anyakönyvezése nemzeti nyelvükön történjék és mivel ezt az egyetem tanácsa nem engedélyezte, a rutének meg akarták akadályozni a beiratásokat. Valószínű, hogy az újabb zavargások ismét az egyetem bezárását fogják előidézni.

Lemberg-ből jelentik: Ma délelőtt az egyetemen a beiratkozások alkalmával véres verekedés támadt a rutén és lengyel diákok között. Épen együtt volt az aulában az egyetemi tanács, a rektor és a fakultások dékánjai, mikor egy rutén diák felugrott az egyik ablakpárkányra és egy papirlapról nyilatkozatot olvasott fel a rutén egyetemi hallgatók nevében, hogy ők az anyakönyvvezetés lengyel nyelvű eljárását törvénytelennek tartják. Ezután körülbelül negyven rutén diák botokkal

felfegyverkezve berohant az aulába, felnyomult az emelvényre és úgy látszott, hogy össze akarják tépni az egyetem anyakönyvét. A nagy többségben levő lengyelek erre körülfogták a ruténeket és kiszorították őket. A rutén diákok egy tanteremben gyülekeztek, majd pedig kivonultak az utcára és ott nemzeti dalokat énekeltek. Azután újból betódultak az egyetemre és ismét megakadályozták a beiratkozások folytatását. Most már a lengyelek is támadólag léptek fel és duakodás kezdődött. Botok és füttykösök emelkedtek a levegőbe, a rutének és lengyelek egymásra támadtak. Az általános verekedésben *nyolc diák életveszélyesen megsebesült*, akiket a mentők a kórházba, három rutén egyetemi hallgatót pedig a lakásukra szállítottak. A mentőegyesület egész délelőtt az egyetemen volt elfoglalva, mert a verekedésben számos könnyebben sérültnek sebeit kötözték be.

Későbbi távirat jelenti:

Az egyetemen délután folytatták a beiratkozásokat, amelyek rendezés nélkül folytak le. A lengyel diákok nagy ovációban részesítették a rektort és a tanári kart erélyes magatartásukért. Az est folyamán semminemű zavargás nem történt.

HIREK.

Ajándék-inség.

Arad, december 14.

Vallás ellen való izgatásnak fog hangzani, pedig úgy van: a Jézuska az idén sok ifju hívét fogja elveszíteni. A karácsonyi misztikumban hívő, derék gyerekeket, akik szomoruan fogják tapasztalni, hogy a Jézuska fizetésképtelenné lett, vagy legalább is nagyon vékonyan váltja be a hozzá fűzött várakozásokat. Egy helyen semmi ajándék, másutt meg nagyon kevés.

A szegény gyerekek persze nem tudják: mi köze a Jézuskának a szomorú pénzvizonyokhoz; mi hatása van rá, ha a papának a bank csak ötven százalékos törlesztés mellett prolongálja a váltóját s milyen következei vannak, ha a kölcsönei után szédületesen magas kamatot kell fizetni. Vagy miért lesz csupasz a karácsonyfa attól, ha a papa adóssai rosszul fizetnek, sőt egyáltalán be- szüntetik ezt a szép szokást.

Bizonyos, hogy szomorú karácsony vár. Az ajándékok börzéje megérzi az ugynevezett „gazdasági pangást.” S a szülői gyengeség néhol megfeszített öröklődést végez, talán újabb, kinnal taposott kölcsön segítségével, hogy a gyermekszoba ajándékait megmentse, — de egy másik, józanabb rész azt fogja mondani: az ilyen időkben nincs pénz a haszontalan- ságokra.

A lovacska, a kócbábu, a bádoga-automobil, a dobverő, a laterna magika, meg a karácsony bűvös körének egyéb apróságai megszűnnek a szükségleti cikkek lenni, mibelyt a pénztelenség beüt. Az pedig nagyon itt van. A boltban, kávéházban, mindig és mindenütt a pénznek rettentő hiányát tapasztalják.

... És ezt a Jézuska szenvedti meg. Az önző gyermekszív nem pazarolja rá úgy a szeretetet, ha üres kézzel, vagy szük marokkal jön. És akkor, mire a Jézuska rehabilitálva lenne, amire a gyerek megnő s megtudja az ajándék-hiány igazi okát, akkor már úgy sem hisz a karácsonyi ajándékok mennyei eredetében...

— A király Lusszingrandéban Bécsi hiradás nyomán több lap megírta, hogy királyunk, a ki teljesen meggyógyult, tavaszig még Schönbrunnban marad, azután pedig hosszabb tartózkodásra Luszín szigetére megy. Egyes lapok még azt is hozzáfűzték, hogy a csigálei öbölben már egy nagyobb magánvillát kiszemeltek ő felsége lakásául, sőt az átalakítását is megkezdték. Mint értesülünk, a hirnek Lusszingrandéban vonatkozó része megfelel a valóságnak. A királyt doktorai csakugyan erre a kies szigetre küldik, a melyen évekkel ezelőtt a trónörökös is kiheverte mákacs katarusát. Természetes azonban, hogy ő felsége nem magánvillába fog szállani, hanem *Károly István* kir. hercegnek lesz a vendége. Károly Istvánnak Lusszingrandéban gyönyörű parkja, vadaskertje és kényelmes régi kastélya van, a poétikus fekvésű Szent János-hegy tövében. A magyar király jövetelének híre örömet keltett Lusszingrandéban, ez a beszélgetés tárgya a *Rudy*-ban, *Mignon*-ban, meg a többi kényelmesen berendezett villában, a hol most sü- rün hangzik a magyar szó.

— A horvát választások. *Zágrábból* jelentik: Az összes horvát lapok felhívják a választókat és a pártszervezeteket, hogy a közelgő választásokra szükséges munkálatokat indítsák meg. A választások ideje még nem ismeretes, valószínű azonban, hogy januárban lesznek. A horvát országgyűlés magyar delegátusai valamennyien visszautaztak Budapestre és folytatni fogják a küzdelmet.

— A szász királyné betegsége. *Drezdából* táviratozzák: Az özveg szász királyné állapotában nem állott be javulás. A beteg tegnap délután óta teljesen apatikus állapotban van. A lélegzés felületes és gyorsított. A szíverés ugyan még kielégítő, de az ütőerés száma csökken. Hőmérséklet 38.7. Állapota még mindig aggasztó.

— Az építőiparosok gyűlése. Az építőiparosok szövetségének kerületi gyűlését vasárnap délután három óraker tartják meg a városháza dísztermében. A gyűlésre az építőiparosok országos szövetségének képviselői, továbbá *Nagy Emil* dr. és *Ráth Endre* orsz. képviselők vasárnap délben érkeznek meg. Ugyanekkor jönnek a különböző városok építőiparos- szövetségeinek kiküldöttjei is. A vendégek tiszteletére déli 1 óraker a Fehér Kereszt téli kertjében áll a carte ebéd lesz. A gyűlésen *Nagy Emil*, *Koch Károly*, *Farkas Elek*, továbbá *Reisinger Sándor*, *Zima Tibor*, *Faragó Rezső*, *Szathmáry Károly* és *Czobor Ottó* lesznek az előadók, de értesülésünk szerint több országgyűlési képviselő is felszólal a napirenden szereplő fontos kérdésekhez. Esti fél nyolckor társaslakoma lesz a Fehér Kereszt téli kertjében.

— Makón már olcsó a hus! *Makóról* jelentik: Két héttel ezelőtt az alispán átirat Makó város polgármesteréhez az élelmiszerek árának csökkentése, illetve a mesterséges drágaság megszüntetése érdekében és máris mutatkozik az átirat hatása. Így pl. Makón a marhahus 20 fillérrel, a borjúhús 50 fillérrel lett olcsóbb

ugy hogy ma *elsőrendű hus 1 koronáért kapható*. A helybeli mézárások állítása szerint a hus ára még 20 fillérral fog csökkenni. Jelentősen olcsóbbodott a vad és baromfi ára is, dacára a nagy exportnak, mely itt állandó.

— **A jegybank erőlködése.** Magyarországon, kevés kivétellel, mindenki azt követeli, hogy állítsuk föl az önálló magyar jegybankot, amire az Osztrák-Magyar Bank válaszul e hénap 30-ikára rendkívüli közgyűlést hív össze, mely a bankszabadság megújítását fogja kérni a magyar és az osztrák kormánytól. A jegybank — érthetően — erősen ragaszkodik a közös bank eszméjéhez és szeretné a bankszabadság megújítását kiereszkölni. Nekünk azonban az a legminimálisabb jogunk, hogy a jegybanknak ezt az erőlködését visszaverjük és megcsináljuk a magyar jegybankot. Itt említjük meg, hogy a csehek tegnap már értekeztek Beck osztrák miniszterelnökkel és dr. Fiedler kereskedelmi miniszterrel, a bank főtanácsában megüresedett hely betöltése iránt. A csehek jelöltje dr. Forscht, volt kereskedelmi miniszter. Másik komoly jelölt Prade, volt tárca nélküli miniszter.

— **Vilmos császár Amszterdamban.** *Amszterdamból* táviratozzák: A diszebed után Vilmos császár Henrik herceg kíséretében a pályaudvarra hajtatott, ahol szívélyes bucsút vett a miniszterektől és a hatóságok fejeitől. A perronon a császár megszemlélte a felállított diszszázadot, a zenekar pedig ezalatt a német nemzeti himnuszt játszotta. A szalonkocsi ajtajában a császár és a németalföldi herceg a legszívélyesebben elbucsuztak egymástól, mire a vonat 9 óra 40 perckor elindult. Vilmos császár a waggon ablakánál állva bucsút intett a hercegnek.

— **Összeesküvés a szultán ellen.** Berlini távirat szerint Aténből jelentik, hogy ottani török politikai menekültek konstantinápolyi magasabb állami méltóságokkal együtt a szultán detronizálását célzó összeesküvésbe vannak belekeveredve. Röviddel a terv végrehajtása előtt tudódott ki a Yıldiz-palotában a merénylet. Hír szerint a szultán közvetlen környezetében élő több udvari méltóság is súlyosan kompromittálva van. Konstantinápolyban a legszigorubb titoktartás leplebe burkolják az esetet.

— **Szamossi Elza balesete.** Budapesti tudósítónk jelenti: A m. kir. Operában tegnap este a Carmen előadása alatt Szamossi Elza, Carmen személyesítőjét baleset érte. *Burján* a jelenet hevében, amikor Carment le akarja szurni, a törrel úgy hadonászott, hogy belecsúszta Szamossi kezébe. Az Operaház orvos, *Aczel* Károly dr. mentőorvos mosta ki és kötöztette be a művésznek a sebét, amely jelentéktelen. A közönség észre sem vette, hogy Szamossi Elza megsérült.

— **A cári udvarból.** Pétervárról jelenti egy távirat: *Mária* özvegy cárné ma Jacsinába érkezett, ahová a cár, dacára annak, hogy a viszony közte és anyja között még mindig feszült, elébe utazott. Az özvegy cárné ideérkezésével függ össze azoknak a nagyhercegeknek a hazaérkezése is, kik eddig külföldön tartózkodtak. Így még e hónapban hazaérkezik Franciaországból Alexis nagyherceg, e hó 27-én pedig Vladimir, nagyherceg megérkezését várják, aki nejét, Mária Pavlovna nagyhercegnőt is magával hozza. A cár nagybátyja, Alexandrovics Pál nagyherceg kéréseinek engedve, végre elhatározta, hogy ennek nejét, Pisztolkorszk mérnök elvált nejét az udvarnál elfogadja. Pál nagyherceg e fogadás után ismét külföldre fog utazni és tovább is ott fog félni.

— **A katonatisztek házassága.** Bécsből jelentik: A hadügyminiszteriumban új szabályzatot dolgoztak ki a katonatisztek nősüléséről, a szabályzatot a király szentesítette és már január elejével életbe léptetik. Az új rend célja, hogy a fiatal tisztnek megnehezítsék s az idősebbnek megkönnyítsék a házasságot. Eddig csak a tábornok nősülhetett kaució nélkül, az új rend szerint az ezredes és az alezredes is kaució nélkül nősülhet meg. A régi rend szerint a harminc évesnél fiatalabb tisztnek 3000 korona, az idősebb tisztnek 3400 korona évi jövedelmet kellett kimutatnia. Az új szabályzat a hadnagynak hatvanezer korona, (ha harminc évesnél fiatalabb, kilenevanezer korona), a főhadnagynál ötvenezer, a századosnál negyvenezer és az őrnagynál harmincezer korona kaució letetését írja elő. Fontos újítás, hogy ha az asszony meghal és kiskorú gyermeke marad, a kauciót a gyermek nagykorúságáig nem oldhatják föl. A katonai hadbiztos eddig kaució nélkül nősülhetett, az új szabályzat az alhadbiztosnak huszezer, a hadbiztosnak tizenötezer korona kauciót ír elő. Eddig a tisztikarnak csak harmadrésze lehetett nő, ezentúl a felének engedik meg. A kaució gyanánt letett értékpapíros kezelését megkönnyítik.

— **Az elhalasztott kereskedő-nagygyűlés.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés *aradi* kerületének elnöksége tájékoztatás céljából ismét közli, hogy a december 15-ére kitűzött *aradi* kereskedő-nagygyűlést *elhalasztotta*.

— **Tisztújítás Krassószörénymegyében.** *Lugosról* jelentik: Krassószörénymegye mai tisztújító közgyűlésén az összes lemondott tisztviselőket egyhangú lelkesedéssel újból megválasztották. Az ünnepélyes hangulatot *Branise* román szerkesztő a választás folyamán több ízben közbeiktatásokkal igyekezett megzavarni, de nem érte el célját, mert a választás nyugodtan és teljes rendben folyt le.

— **Karácsonyi vásár Makón.** *Makóról* írják: A helybeli szegénysorsu iskolás gyermekek felruházása érdekében mozgalom indult meg és Makó város kereskedői a város előkelő hölgyeivel karöltve, a vármegyeház összes termeiben karácsonyi vásárt rendeznek, amelynek tiszta jövedelmét a gyermekek felruházására fordítják. A mozgalom élén Hervay István, Csánadmegye alispánja áll.

— **Vitás terület.** *Lőcsei* tudósítónk írja: Magyarország és Galicia között határvillongás merült föl egyrészt az eperjesi görög katolikus püspökség, másrészt Sromovce galicia község közt. A határvillongásra okot szolgáltatott egy vitás terület, melyet a püspökség és a sromovcei lakosok egyideig közös legelőül használtak. Most, hogy a püspökség az egész birtokot *Luzsénszky* Bódog bárónak és társainak eladta, az új birtokos és a galiciaiak közt újra kitört a harc. A galiciaiak az állítják, hogy ezen a területen már 1858. év óta gyakorolják a legeltetés jogát és ez alapon a területet elbirtokolták, míg a püspökség jogutódjai arra hivatkoznak, hogy az 1896. évben történt határrendezés alkalmával a területet Magyarországhoz tartozónak mondták ki és ezért a terület tulajdonjoga őket illeti meg. Miután a Dunajec határfolyó folyton változtatja a medrét, új határrendezés válik szükségessé, a mely után a magánjogi kérdés elbírálására kerül a sor.

— **Új ügyvéd Kremmer Zoltán dr.** *aradi* ügyvédjelölt a napokban a budapesti ügyvédvizsgáló bizottság előtt jeles sikerrel letette az ügyvédi vizsgát.

— **Felgyújtott zárdá.** Konstantinápolyból táviratozzák: Román forrásból származó távirat szerint a Thazos szigetén lévő potonlai zárdatelepet, amely a Mout Athoszon lévő Pred-

rome román zárdáé, görögök elhamvasztották. Részletek hiányzanak.

— **A szociálisták népgyűlése.** Az *aradi* szociáldemokrata párt mai népgyűlését, mivel az ipartestület épületét nem engedték át, a *Tóközi téren* fogja megtartani.

— **Betörés egy adóhivatalba.** Néhány nappal ezelőtt Borzeowon (Galiciában) az adóhivatalba betörték. A vasszekrényt feltörték és onnan 126.898 koronát elloptak. Egy ezres bankjegy tentacerezával a szélén 12 ós vagy 13 as számmal volt megjelölve. A tettesek a betörő sorszámok egy részét a helyszínén hagyták, ott maradt továbbá egy véres P. betűvel himzett fehér zsebkendő. A kasszafeltörés módja dilettánsokra vall. Gyanúsítva van a betöréssel *Kessler* Izrael Kálmán nevű ember, aki egy angol társaságában követhette el a betörést. A betörők Budapest vagy Bécs felé szöktek.

— **Birtokcsere.** Az *aradi* királyi törvényszék telekkönyvében az elmúlt héten a következő tulajdonjogi változásokat jegyezték fel: *Klemm* Sándorné sz. *Papp* Emília eladja az *aradi* 4895. sz. tjkvben felvett *Árok utca 9. sz. házat* 1400 koronáért *Nedekó János* és neje *Opricz* Milicának. — *Csizmás* Lázár eladja az *aradi* 4707. sz. tjkvben felvett szántót 4600 koronáért *Imbronye* Sztévának. — *Tóth* József eladja az *aradi* 6964. sz. tjkvben felvett *Borju utca 7. sz. házat* 4500 koronáért *Guttmann* Ceciliának.

— **A rákosi országgyűlés.** Az újságírók és képviselők egy kisebb csoportjában nagy és szenvedelmes vita folyt ma. Az újságírókat ért sérelmekről folyt a szó. A parlamenti tudósítók azt vitatták, hogy ők nem élveznek vendégjogot.

— *Hiszen* nélkülünk — mondotta *Várady* József, a *Pesti Hírlap* munkatársa — ti, képviselők még érvényes határozatot sem hozhattok.

— *Hogy* hogy? — kérdezte az illető képviselő.

— A házszabályok szerint zárt ülésen határozathozatalnak helye nincs. Ha pedig minket, a nyilvánosságot kizártok, akkor az ülések már zárt ülés jellegével bírnak.

— *Ugyan*, — érvelt a képviselő — ez nem így van. Mi tarthatunk ülést akár Rákoson is s ha ti nem vagytok ott, azért az mégsem lesz zárt ülés. Vagy vajon zárt-e az ülés a szabad ég alatt a rákosi mezőn? . . .

— *Látod*, — felelte erre *Várady*, — ha akad parlament, amely így gondolkodik, az csakugyan a mezőre való . . .

— **Köszönet nyilvánítás.** Az izraelita jótékonyegylet részéről kibocsátott felhívás következtében adományozni szíveskedtek: *Hias Béla* (Bécs) 50 korona, *Goldschmidt* Sándor 40 korona, *Reicher* Bernát (Bécs) 25 korona, *Seidner* Bernát, *Leopold* Zsigmond, *Welsz* Márkus, *Hegyí* Albert, *Ottenberg* Tivadar, *Deutsch* Testvérek, *Goldschmidt* Mihály 20—20 korona, *Kell* Minóné, *Ruszt* Sándor, *Lenkovits* Nándor, *Tenner* József, *Lászlai* Sándor, *Szalay* Manó, *Grimm* A. József, *Assael* József, *Braun* Mór, *Nemess* Zsigmond dr., *Glück* Dzsóz, *Adler* Andor, *Tolnai* János dr., *Bing* Béla, *Basch* Simon, *Jellinek* József, *Fuchs* Arnold, *Singer* Gyula, *Lustig* Andor, *Csillag* Lajos, *Reisinger* Sándor, *Fuchs* Ignác, *Kemény* Manó, *Mittler* Izidor dr., *Löbl* Gyula, *Reisinger* Samu, *Nemess* Géza, *Nussbaum* Zsigmond, *Freud* Fülöp, *Inkei* Emilné, *Bing* Ede cég, *Langyel* Lőrinc, *Herbstein* Mór, *Steiner* Vilmos, *Färber* Lajos, *Langyel* Tivadar, *Kaufmann* Lajos, *Braun* Gusztáv, *Leichter* Lipót, *Hajós* Árpád, *Lustig* Ármin, *Güick* Károly 10—10 koronát, *Werner* Károly, *Domán* Ignác 6—6 koronát, *Ridó* Károly dr., *Róth* Bernátné, *Szendrei* Mihály, *Pohl* Ödön, *Deutsch* Arthur, *D. J. Schreyer* Viktor, *Zádor* Bertalan, *Schulhof* Károlyné, *Lévai* Adolf, *Kohn* József, *Schwartz* Testvérek, *Weinberger* János, *Pack* Ernő, *Spitzer* N. 5—5 koronát, *Guttmann* és *Berger*, *Fedor* Gyula 4—4 koronát, *Földes* Soma, ifj. *Klein* Mór, *Pollák* Arnold 3—3 koronát, *Szűcs* F. Vilmos, *Róth* Testvérek, *Kilényi* Adolf 2—2 koronát, *Oravetz* Miklós fél öl, *Ländler* Aladár 5 fuvar tűzifát. Főösszeg a múlt heti kimutatás-

szal együtt 1389 korona, 11 $\frac{1}{2}$ öl és 5 fuvar tüzifa. E nagylelkű adományokért hálás köszönetet fejezi ki *Deutsch Mór*, elnök.

A népkönyha javára az elmúlt héten a következő nemesszívű adományok érkeztek be: Özv. Inkel Emilné, Lukács Lajosné, Mandl Erzsé, Assael Józsefné, Bing Béláné, Löbl Gyuláné, dr. Tolnai Jánosné 10—10 koronát, dr. Rosenberg Sándorné 4 koronát, Grünberger L. né 1 koronát, Montag Sándorné 2 zsák burgonyát, 1 zsák hagymát, 1 zsák zöldséget, 20 liter babot, Sonn Irmuska 1 kgr. paprikát. Ezen nagylelkű adományokért benső köszönetét fejezi ki az elnökség. A védaszónyi tisztet e héten dr. Radó Károlyné, dr. Schuster Henrikné és dr. Steinitzer Pálné urnók fogják ellátni.

— **A művész fényképész.** *Weiss Hugó*nak, a modern fényképészet egyik leghivatottabb képviselőjének ma berendezett kirakata ismét látványosság számba megy. Ezúttal egyszerre négy sorozat van kiállítva, amelyek újabb bizonyítást tesznek *Weiss Hugó* kiváló művészi kvalitásairól. A négy kirakataban a következő modern művészi fényképek vannak kiállítva: 1. *Interieur Portrait*. (Pigmentek.) Ezeket a képeket *Weiss Hugó* nem a műteremben, hanem szobában készíti, teljesen *Dürkopp, Perscheid* és más külföldi mesterek mintájára, ezzel is igazolva azt a felfogást, hogy a fényképezés célja szintén a valóságot, a természetet visszaadni és hogy a valódi hatást csakis így érheti el. Ezeket a pompás képeket gyönyörű keretek díszítik. 2. *Interieur Portrait*nak egy faja (Matt albumu papíroson), amelyek modern felfogásuk és pompás kivi telük folytán bizonyára nagy meglepetést fognak kelteni. A többi kirakataban bájos gyermekfejek díszlenek (Sépia matt papíroson), *Weiss Hugó* ismert öltettségéről téve tanúságot. A képeket rendkívül izléses keretek díszítik. Ezen pompás kollekcióval *Weiss Hugó* nemcsak Aradon kelt méltó feltűnést, hanem a szakemberek között is, akik közül az ország minden részéből számosan rándulnak Aradra, hogy a fényképezés modern irányát *Weiss Hugó*nál, aki e tekintetben országos szaktekintély, tanulmányozzák.

— **Meglepetés a hölgyeknek.** Egy érdekes újdonság került a napokban forgalomba, mely a hölgyeket bizonyára érdekelné fogja. Az „Azor”-ról, egy bérpótló szerről van szó, mely nem reklám, hanem komoly, orvosi szakértelemmel összeállított szer, tisztán növényi alkatrészekből áll, tehát teljesen megbízható. A sokféle, többé kevésbé ártalmas arc és kézkenőcsök, krémek stb. helyett a modern hygienicus bőr ápolás terén új irányt van hivatva bevezetni. Ajánljuk a hölgyek figyelmébe.

— **Eltűnt gróf.** Rejtélyes módon tűnt el a múlt héten Nápolyból *Renzullo Gennari* gróf. Elment hazulról s azóta semmi hír sem érkezett felőle. Szerencsétlenség érte-e, vagy tréfálkozik, bizonyosan nem tudja még senki, de lehetségesnek tartják mind a kétes lehetőségét *Renzullo* dugdász ember s utolsó sarjadéka a családjának. Több millió lírát érő vagyonára az oldalági rokonok sóvárogznak. Nem lehetetlen, hogy közlő valaki nagyon türelmellen volt már és slottette a halálát, ámbar a gazdasszony tanukodása szerint a grófnak semmi baja sincs, csak tréfától tűnt el. A gazdasszony szerint ugyanis a gróf többször említette, hogy egyszer eltűnik hazulról, hadd gondolja a világ, hogy a rokonok megölték s azután egyszerre előbukkan majd, hogy lássa a meglepett rokonok csodálkozását. A rendőrség nem hisz a gazdasszonynak, sőt meg van róla győződve, hogy a gróft megölte és kirabolta valaki. Közben — mint Nápolytól jelentik — az a hír is elterjedt, hogy a gróft a Malavita nevű bűnszövetség ölte meg, de a vizsgálatnak, melyet ebben az irányban indított a rendőrség, semmi eredménye sincs még. Egy milánói kolostor kapusa azt mondja, hogy a gróf, vagy egy hozzá tökéletesen hasonló férfit bejárattott az utóbbi napokban a kolostorba, szerzetes ruhában, de azután elmaradt. A rendőrség mindenfelé keresi a titokzatos módon eltűnt gróft.

— **Az oroszországi naptárreform.** *Pétervárról* jelentik, hogy a juliáni naptár-reform mun-

kálatainak előkészítésére kiküldött és *Konstantinovic* *Konstantin* nagyherceg elnöke alatt működő bizottság a ma nap befejezte tanácskozásait és a reformra vonatkozó javaslatait fölvizsgálat és jóváhagyás céljából a szent szinodus elé terjesztette. A reformjavaslat jelentősebb részében az irányul, hogy a következő, 1908. évi február hónap 13 nappal megrövidíttessék, hogy ily módon 1908. évi március 1-től kezdve az orthodox időszámítás a *Gergely-naptár* időszámításával teljesen megegyezzen.

— **Bezárták a színészpályát** Egyik kolozsvári lapársunk írja: Tegnap reggel szigorú rendelet jelent meg a színház hirdető tábláján, melyben *Janovics* igazgató közölte a tagokkal, hogy miután egyik másik színész többszöri figyelmeztetés dacára is, hangos nevetéssel és feltűnő viselkedésével a színház fegyelmi szabályzatába ütköző vétséget követ el, a színészpályát lezárását elrendelte. A szintársulat tagjai ezután a földszintszámokra kijelölt ülőhelyekről nézhetik az előadást. Nem akarunk bele szólni a színház ezen, kizárólag belső ügyébe, mégis nem zárkozhatunk el az elő, hogy *Janovics* dr. intézkedését ne a legnagyobb helyesléssel fogadjuk. Épen a Kolozsvári Friss Újság hasábjain emelt panaszt nemrég egy színházlátogató amiatt, hogy a baloldali színészpályában állandóan nagy a zaj, hogy az ott levő művésznők hangos nevetése, beszélgetése valósággal lehetetlenné teszi a közel ülő közönség zavartalan élvezetét. Az igazgató ismételtén kiadta figyelmeztető hirdetését, miután azonban ez eredménytelen nem járt, mintsem súlyos pénzbeli rendbírósággal sújtsa az illetőket: igen helyesen elrendelte a pályák bezárását. Ezután tehát csak földszinti ülőhelyekről fogják a hibás és nem hibás művésznők egyaránt, az előadásokat élvezni.

— **A Yildiz rendőrségének tulkapásai** *Konstantinápolyból* jelentik: A yildiz-rendőrség e hónap elején a szultán ellen tervezett merénylettervekről szóló bizalmas értesítésekre élénk működést fejtett ki és érthető tulbuzgóságában számos tulkapásra ragadtatta magát. Így *Cepch* és *Treo* trieszti osztrák alattvalókat, akik itt kinematográfiai előadásokat akartak tartani és e célból moort kerestek, ami gyanút keltett, november 7-én reggel egy yildiziszt veszerlele alatt álló tizenhárom rendőr konzuli bevonás nélkül saját lakásukon hirtelenül letartóztatta. Amint a konzulátus erről tudomást szerzett, közbenjárt, úgy, hogy éjjelkor szabadon bocsájtották őket. A hivatalos feljelentés megtétele után *Paltavicini* őrgrof nagykövöt a kapitulációs jog megsértése miatt lépéseket tett a nagyvezírnél és a török külügyminiszternél. Az ügyet előreláthatólag a legközelebbi napokban intézik el oly módon, hogy a téves gysnustás miatt letartóztatottak egy napi idővesztésükért megfelelő anyagi kárpótlást és erkölcsi elégtételt fognak kapni.

— **Jótekonyság.** A szegénytanulók számára a következő adományokat vettük: özv. *Jakabffy* *Dezső*né 20 kg. lisztet és 5 kg. darát. *Gellényi* *Ernő*né 20 l. babot és 10 kg. söt adományozott. Fogadják e nemeslelkű adakozók ezuton is köszönetemet. özv. *Hauser* *Károlyné* ezredesné, egyes. elnök. A szegénytanulók konyhájában a jövő héten *Kádas* *Kálmán*né és *Szabó* *Zoltán*né ügyeltesek.

— **A földbirtokos mulat.** Budapesti tudósítónk jelenti: *Bakonyi* *Ede* földbirtokos az István uti szanatórium lakója, azonban szeret mulatni. Már a multkor, amikor revolverből lövöldözve mulattatta magát az utcán, meggyült a baja a rendőrséggel. Ma éjjel súlyosabb baleset érte. Valahol n. u. a ott és amikor hazafelé ment, elesett és lábát eltörte. A mentőket hívták ki hozzája, akik az István uti szanatóriumba szállították.

— **20% os megtakarítást nyer,** s legjobb, leghasznosabb ajándékot vesz, ha *Berczi* *Pál* bóraru üzletében *Andrássy* tér 22. szerzi be karácsonyi és újévi ajándék tárgyait. A tulhalmozott raktár folytán 20% engedmény. Több mint 2000 drb. különféle remek bórrikül, 5000 drb. bór pénz, szivar, cigareta, belsőzseb, vizit és névjegytárca. Berendezett táskák, uti n. cessairek, kezításkák, bóröndök, utilá-

dák s minden e szakban létező cikkek tömeges választékban. A kontinens legnagyobb raktára e téren. Ipari szakműhely. Megrendelések és javítások eszközése.

— **Feledhetetlen karácsonyi ünnepe** lesz annak, aki szeretetjeli jóvoltából, legkedvesebb karácsonyi ajándékját, valamelyes szép ékszer tárgyát *Weinberger* *Ferenc* jóhírű és népszerű ékszerészünk üzletéből Arad, *Andrássy* tér 20. kapja. Az bizonyára boldog karácsonyi ünnepekre ébred. Letári áron árusítja tulhalmozott ékszer, óra és ezüst áruit, ragadja meg mindenki a jó alkalmat, hogy kevés pénzért, maradandó szép emléktárggyal lepje meg szerettelt. Városi és megyei telefon 489.

— **Legnemesebb karácsonyi ajándék:** családunk javára szóló életbiztosítás, minót a legkülönbözőbb módzatok szerint ajánl: *Tenner* *József*, a *Trieszti* ált. biztosító társaság (Generali) helybeli képviselője. 2769

— **A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csu, nál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalom csillapító hatást idéznek elő: sőt járványkórnál: minót a kolera és hanyóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszér jó eredménytel alkalmaztatott bedörzsölésüképen az influenza ellen is és úvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona. a legtöbb gyógyszerárban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: *Richter* féle *Horgony-Liniment* (*Horgony-Pain-Expeller*)t kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a *Richter* cégjegyzésre figyelni és csak eredeti úveget elfogadni.

— **A fordulóponton.** Ma december tizenötödikét írjuk már és ez a nevezetes dátum fordulópontot jelent a karácsonyi vásár krónikájában. Mert ettől a naptól fogva indul meg a karácsonyi bevásárlás az egész vonalon. Aki eddig huzta-halasztotta a dolgot, most már nem térhet ki szükségletének beszerzése elől. Legjobb bizonyítást látjuk ennek a vasuti statisztikában. Naponta százával szállítja be a vasut az idegeneket a környékről s minél inkább közeledünk karácsony felé, annál élénkebb lesz a forgalom. Az általános érdeklődés természetesen *Fischer* *Nagy* *Áruház* *Szabadságtér* 12 szám felé irányul, mert tényleg nincs olyan cikk, melyet ott be nem szerezhetnénk. A *Nagy* *Áruház* karácsonytárlata, melyben a játékaruk tündérelig vannak elhelyezve, városunknak diszere válik. A diszmű, chinai ezüst tárgyak, cipő, férfi és női divatoikké szintén oly nagy választékban vannak képviselve, hogy ez a raktár még a fővárosban is méltó helyet foglalna el. Nem is mulasztja el aradi ember, sem idegen a *Nagy* *Áruház* megtekintését, annál is inkább, mert *Fischer* *Nagy* *Áruház* a *Szabadságtér* 12. szám alatt, nemcsak érdekes és a maga nemében páratlan olcsó beszerzési forrás, hanem oly vállalat, ahol kevés pénzért sokat és szépet vásárolhatunk be. 2936.

— **Legjobban szeretem a friss, telt arcot.** Ki ne volna e tekintetben egy véleményen *Mephisto*-val? De mily gyakran nélkülözik fiatal emberek a friss arcot. E helyett látni sápadt arcszint és általános gyengeséget, anélkül, hogy valamely betegség mutatkoznék. És mégis ezen rossz arcszin súlyos tudóbajnak az előjele. Ily esetben tehát „*Sirolin-Roche*”-t kell venni, amely — mint azt számtalan orvos igazolja — a vért javítja, az organizmust erősíti, az étvágyat előmozdítja és a testet a tuberculose behatásától megvédi. „*Sirolin-Roche*” gyógyszerárban kapható.

— **Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok:** *Grallert* *J.* és *Fia* ékszerésznel zsufolt raktár briliáns függők, gyűrűk és más ékszerekben Olcsó arany collier lorgnon láncok. Mindennemű arany, ezüst, tulla és acél zseborák, eisőrendű gyártmányok. Nagy ezüst áruaktár, 6—12 személyes ezüst evőkészletek. Külön china-ezüst osztály. Rendkívül olcsó árak. 2912

— **Rum compositio** 1 literhez 20 kr. *Litör* aroma 1 literhez 30 kr. *Vojtek* és *Weisz*nál. 201

TORVÉNYKEZÉS.

§ Óralopás. Az aradi királyi járásbírószágon ma tárgyalák *Pagura* *Antal*, *Bába* *Demeter*, *Gábor* *György* és *Wurm* *Gyula* óralopási perét. A nevezett négy egyén ez év július 5-én *Me-nagóni* *Gusztáv*val a *Vörös* ökor előtti téren

A legcélszerűbb karácsonyi ajándékok nagy raktára!

Linoleum

szőnyegek, mosdó-elők, futók, gummi-szövetek,

Viaszkos-vászon

asztalterítők, asztal-futók, bőrvászon, butorbőrök, kötények

Linoleum-telep
Blum Lipót-nál

Arad, Andrásy-tér 22.

2829 Gummi gyermekjátékok, gummifehéreneműek, férfi, női és gyermek galocsnik és választékban.

ment a fahid felé. Egyszerre hárman lelopták Menagónit, a negyedik pedig kitépte a zsebéből az órát és elfutott. Az ügyészi megbízott, minthogy az órát erőszakkal vették el, lopás helyett rablás büntetést látta fenforogni és indítványozta, hogy a bűnügy tételessék át az ügyészséghez. Annak idején esküdtbírószág fog ítélkezni az órárablók felett.

§ Beszámíthatatlan tolvaj. Az aradi királyi járásbírószágon ma tárgyalta Zih József albiró Vera Jánosné ellen több lopás miatt megindított bűnpert. Vera Jánosné naponként kijött a szegényekházából és sorra járta régi ismerőseit és itt is, ott is ellopott mindent, ami a keze ügyébe akadt. A mai tárgyaláson a törvény széki orvos kijelentette, hogy az asszony a lopásokat beszámíthatatlan állapotban követte el. Erre az ügyészi megbízott elejtette a vádat. A bíróság beszüntette az eljárást Vera Jánosné ellen, aki most megfigyelés alatt áll a szegények házában.

IDEGENEK ARADON.

— December 14. —

Fehér Kereszt-szálloda. Montág Manó birtokos és neje Birda. — Ozv. Temesváry Pálné birtokosné és leánya M. Bánhegyes. — Telbisz Ottman gazdálkodó M. Bánhegyes. — Papp János gyárigazgató Nagyenyed. — Vinkler János nagykereskedő Nagyenyed. — Scherg Frigyes gyáros Brassó. — Hugel Gyula gyáros Szent Ágota. — Reinold Oszkár kőfaragó Saubsdorf. — Lindner Adolf kőfaragó Saubsdorf. — Ozv. Papp Józsefné színésznő Zombor. — Montág Dezső birtokos Dombegyháza. — Deutsch Mór kereskedő Arad. — Szives Károly igazgató és neje Algyógy. — Sipos Aladár gyáros Mosony. — Hacker Sándor nagykereskedő Brünn. — Fodor Géza dr. ügyvéd és családja Szeged. — Kanicz Fülöp kereskedő Szeged. — Ozv. Polgár Ivánné és családja Nagyvárad. — Hegedüs József mérnök és neje Kecskemét. — Engel Izsó kereskedő Déva. — Reiner Lajos kereskedő Déva. — Mocsári Károly titkár Halas. — Pajor Illés gazdálkodó és családja Mezőberény. — Bodnár István gazdálkodó és neje Mezőberény. — Popovics József gazdálkodó Zenta. — Bérczi István gazdatiszt Sopron. — Grünvald Simon kereskedő és neje Gyulafehérvár. — Bartha Sándor főfelügyelő Szombathely. — Ruszt Vilmos számvéve Karánsebes. — Sydov Antal hivatalnok Zágráb. — Erdélyi Mihály igazgató és neje Besztercebánya. — Balázs Lajos kisbirtokos Törökkanizsa. — Steiner Aladár szállító Temesvár. — Róth Sándor kereskedő Makó. — Ehrenstein Oszkár kereskedő Makó. — Tary Sándor főfelügyelő Lugos. — Fenyő Antal pénztárnok Szolnok. — Lisszauer Adolf utazó Budapest. — Reich Ignác utazó Budapest. — Fuchs Jenő utazó Budapest. — Veisz József utazó Budapest. — Rosenberg Miksa utazó Budapest. — Steiner Sándor utazó Budapest. — Löbl Zsigmond utazó Budapest. — Grünbla I. István utazó Kecskemét. — Reisz Lipót utazó Bécs.

Központi-szálloda. Brukman Ede gyárigazgató Hamburg. — Guttman Emil bankigazgató Mud. — Lény Mihály kereskedő Belgrád. — Menking József bányagazgató Borossebes. — Röder Ottó bányagazgató Anina. — Karner Ede bizományi hivatalnok Berzova. — Hofman József hivatalnok Budapest. — Boros János hivatalnok és neje Berzova. — Hohenberg Róbert hivatalnok Bécs. — Garbai Sándor hivatalnok Budapest. — Körmendy Gyula orvos Brád. — Ozv. Vörös Andrásné magánzó Kisjenő.

— Vörös Imre főhercegi intéző és neje Kisjenő. — Förstl Ottó főmérnök Berlin. — Mihajlovich Antal magánzó N.-Becskekerék. — Konrad Arthur igazgató Remschein. — Gruber Lajos utazó Bécs. — Seiberger Vilmos utazó Bécs. — Dostal József utazó Bécs. — Müller Herman utazó Bécs. — Grünberger Mór utazó Budapest. — Weiniger Dezső utazó Budapest. — Wenke Mór utazó Budapest. — Rosenberg Oszkár utazó Berlin. — Szilárd Ferenc utazó Budapest. — Adler Gusztáv utazó Budapest. — Szilasy Arthur utazó Budapest. — Klein Lipót utazó Budapest. — Katona Dezső utazó Budapest. — Pohl Vilmos utazó Budapest. — Zuckerman Bernát utazó Budapest. — Unger Manó utazó Budapest. — Komean Antal utazó Bécs. — Ungár Lipót utazó Bécs. — Grósz Lipót utazó Kormosbánya. — Vass Odön utazó Budapest. — Menkulcs Jenő utazó Budapest.

Vass-szálloda. Kádár Benő utazó Budapest. — Dembits Gusztáv utazó Budapest. — Lövinger Samu utazó Budapest. — Gelb Mátyás kereskedő Bécs. — Wollman Ignác kereskedő Bécs. — Hollasy Elek birtokos Hollód. — Volfinger A. birtokos B.-Sámsón. — Gyulai Elemér hivatalnok Beszterce. — Gál János iparos Szatmár. — Gullay Mihály szállító Vársárhely. — Gyoméry Elemér tisztartó Pusztanyék. — Ládi Sándor hivatalnok Perjámos. — Zab Jenő intéző Gálcsipusza. — Gubai Géza kasznár Gálcsipusza. — Joanovits O. hivatalnok Ujverbász.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Gabonaüzleti hetiszemle.

Arad, december 14.

A lefolyt héten majdnem állandóan enyhe, esős idő uralkodott, mely a vetések fejlődését sikeresen előmozdította.

A gabonaüzlet irányzata a megjavult mezőgazdasági helyzet következtében ellenyhult, az árak visszaestek.

Budapest. áru-és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, december 14.

Készáru üzlettel és esenyes. Amerika egy nyolccaddal olcsóbb.

As árak 50 kilonként szá alva

	Déli sárlat	5 órai sárlat
Buza áprillásra . . .	13.19—13.20	13.16—13.17
Zab áprillásra . . .	8.59—8.60	8.53—8.54
Rozs áprillásra . . .	12.38—12.39	12.21—12.22
Tengeri májusra . . .	7.45—7.46	7.37—7.38

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	630.50
Magyar hitelrészvény	750.—
Közuti vasut részvény	560.—
Magyar jelzáloghitelbank	749.75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— December 14. —

Magyar elsőrendű: Oreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 122—123 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban 124—126 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban — fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 126—128 fillérig. Sertéslétszám: December hó 11. napján volt készlet 26.021 darab, december 10. napján felhajtott 419 darab, december 12. napján elszállított 242 darab, december 13. napjára maradt készletben 26.198 darab. A tisztasertésüzlet irányzata: Cseudes.

Fogzásban lévő gyermekeknek

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsio, mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészséget ad s a fogak erősen és fehéren bujnak ki.

A Scott-féle Emulsio



oly jóízű és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, háborítatlan éjszakákat biztosít.

3995

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszertárakban.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

Nemzeti Színház.

Vasárnap, 1907. évi december hó 15-én:

Bérletszűnet.

Bérletszűnet.

Délután 3 1/2 órakor, fél helyárral:

János vitéz.

Daljáték 3 felvonásban. Petöfi hasonló című költői elbeszéléséből írta Bakonyi Károly. Zenéjét Heitai Jenő verseire szerzette: Kacsóh Pongrác.

SZEMÉLYEK:

Kukorica Huska	Kállay Jolán	A falu csősz	Kulcsár L.
A gonosz Strázsameter Bagó	Zalay M. Benkőné Ladiszlay L. Faludy K.	Gazda Francia király Királyné Bartoló	Böry Lajos Szathmáry Wlassák Várnay Jenő

Kezdete délután 3 és fél órakor.

A) bérlés.

A) bérlés.

Beste 7 1/2 órakor, rendes helyárral:

Gül-Baba.

Énekes színjáték 3 felvonásban, 4 képben. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzette: Huszka Jenő.

SZEMÉLYEK:

Gül-Baba Leila, leánya Kucsuk Gábor Mujkó	Hunyady J. Zalay M. Ladiszlay J. Sz. Rontay Faludy K.	Zulejka Zulfikár A budai bíró Múezzim Főzarándok	Benkőné Kulcsár L. Szathmáry Böry L. Fejér A.
---	---	--	---

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadságtér mellett.)

Szenzációs ujdonság:

A német császári pár Angliában.

Vasárnapi műsor:

1. Marazion.
2. A két árva.
3. A cinkos kutya.
4. A viszkető por.
5. Különös végrendelet.
6. Az indiai alkirály.
7. Az életelixir.
8. A német császári pár Angliában.

Előadások kezdete délután 3 órakor.

Cukrászda.

Holnap: A párisi asszony. Irta: Pekár Gyula.

Lechner és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvárosi és megyei telefon 475. szám.

Néhány napig

maradék

elárusítás!

Öltöny szöveteket

leszállított árban

773

árusítunk.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Legszebb
karácsonyi ajándék
a könyv!

KERPEL IZSÓ

könyv-, zenemű és papirkereskedése
Aradon, Andrásy-tér 20. sz.
(Fischer Ellz palota.)

Az idény összes újdonságai
és minden bárhol hirdetett
ifjúsági irat
raktáron.

Képes és meséskönyvek

óriási választéka. Ajándéku alkalmas kifogastalan állapotú díszművek és ifjúsági iratok **antiquarice is** meglepő olcsó árakon kaphatók. Leszállított áru művek jegyzékével készséggel szolgálók.

Karácsonyidiszek

igen nagy választéka, gyönyörű újdonságok. Különlegességek:

csillagszóró
karácsonyi csodagyertyák
és önműködő angyali harangok.

Diszlevélpapírok
nagy raktára. Dús választék,
olcsó árak!

Festék-dobozok.
Égető apparátusok
és égetésre alkalmas
fatárgyak.

Emlékkönyvek és bármely vallású imakönyvek nagy választéka.

Legszebb karácsonyi és újévi levelező lapok. Eredeti újdonságok. Legdivatosabb névjegyek azonnali készítése. Kölcsonkönyvtár és zenemű kölcsönző intézet. Szolid árak pontos kiszolgálás.

Vidéki megrendelések is a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el. 274

Városi és vidéki telefon 385. sz.

Kiváló tisztelettel: **Kerpel Izsó,**
könyv-, zenemű és papirkereskedő.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. I. em.
Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.
Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1907. december 14.

Keresünk:

Aradra: 2 fűszer, 3 cipő, illetve bőr szakmabeli segédet, több magyarul beszélő tanoncot.
Vidékre: 4 fűszer, 3 fűszer és csemege, 4 fűszer és rőfös, 3 vas és fűszer, 3 kézmű, 1 rövid és rőfös, 3 divat, 4 rőfös és vegyes szakmabeli magyar, román és részben német, szerb és tót nyelvismérettel bíró segédet.

Ajánlunk:

Egy könyvelőt, több irodai alkalmazottat, 4 fűszer és csemege, 3 fűszer, festék és csemege, 1 fűszer, gyarmatáru és csemege, 1 vas és szerszám és vas, 4 fűszer, rövid, 1 rőfös és fűszer, 4 divat és 2 kézmű és rövidáru szakmabeli segédet, több tanoncot.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. 492 igazgató.

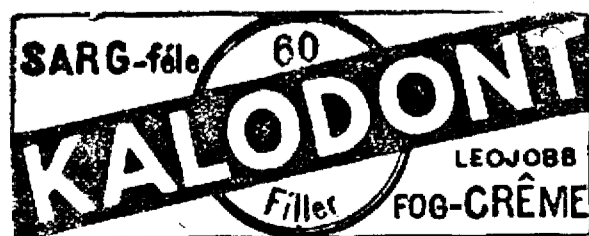
Elsőrendű

darabos-zsilvölgyi,
darabos-porosz,
darabos-angol
takaréktűzhely és kályha
Salon-köszén,
porosz-sziléziai darabos,
porosz-sziléziai dió
Pirszen (Koksz)
száraz, jól kiégetett bükk
Vasaló-faszén,
lupényi, pécsi és osztrai
Kovács-köszén,
Magas hőfoku hazai
Tüzelő-köszén

legolcsóbb árszámítás mellett, miniszteri és főkapitányi rendelet szerint előírt plombázott s pontosan mért 50 kilós zsákokban házhoz szállítva

Kneffel Károly és Fia

Szénosztálya 294
Andrásy-tér 14. sz.
TELEFON: 139.



3996

Lóvey Nándor.

Az ügyeket rendezzük.
Gyere haza, mindent megbo-
csátok. Feleséged.

Oly egyéneknek, akik szállodákkal, vendéglőkkel, kávéházakkal és magánosokkal, kiterjedt összeköttetéseket tartanak fenn, egy

Trieszti kávé-, tea- és olaj- behozatali cég

2939

igen kedvező feltételek mellett állandó ke-
resetet biztosít.

Szíves ajánlatokat „Trieszti magyar ká-
vecég” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

Serravalló

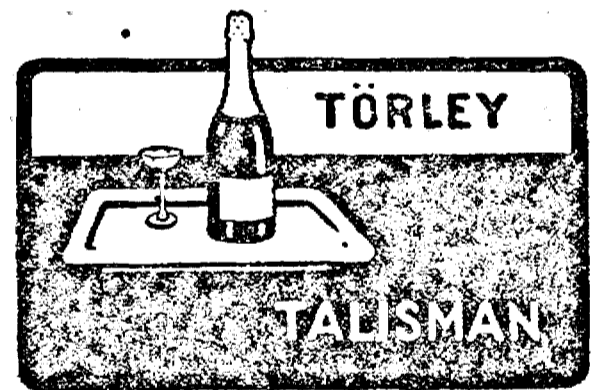
China bora vassal.

Hug. kiállítás Bécsben 1906. legnagyobb kitüntetésben. Erősítő szer gyengélkedőknek, vérszegényeknek és idültnek. — Étvágygerjesztő, idegerősítő és vértápláló szer.

Kitűnő ízű. — Több mint 5000 orvosi ajánló levél.

SERRAVALLÓ J. Triest-Barcola.

Kapható minden gyógyszerárban félliteres palackokban 2 kor. 40 fillér, egész literes palackokban 4 kor. 40 fillér. 3975



3924

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvator- forrás

Kitűnő sikerrel használhatók
vesebajknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Kétféle emészthető!
Teljesen tiszták!

Kapható minden gyógyszerárban vagy a
Könyv-Litván Salvatorforrás Vállalatnál
Budapest, V. Budapesti utca 6.

1108

Városi és megyei telefon 5ll. szám.

Krausz Paulin

könyv- és papirkereskedése és
100.000 kötetes
kölsönkönyvtára.

Raktáram tulzsufaltsága folytán összes
cikkeim árát mélyen leszállítottam, sőt
egyes cikkeket minden elfogadható árban
kiárusítok. Használt, de teljesen jó kar-
ban levő

Pallas Lexicon

18 kötetben 216 kor. helyett **130 korona.**

Klasszikus Arany Biblia

150 kor. helyett **70 kor.** 50 kötet **Jókai**
Mór művei népies kiadás, (Révai-féle
tulipán kötés) **180 korona** helyett **80 ko-**
rona, valamint egyes kisebb szépirodalmi
munkákat

mesekönyveket és ifjúsági iratokat
még eddig nem ismert

olcsó árakban árusítok.

Ugyancsak mélyen leszállított árban kap-
hatók üzletemben a papirszakmába vágó
összes áruk. Különösen **papir-díszműárak,**
író mappák, képeslevelezőlap albumok, em-
lékkönyvek, festés és égetésre alkalmas fa-
tárgyak, festékdobozok és paletták.

Imakönyvek

az összes felekezetek használatára óriási és
remek választékban.

Uj francia és sveitzi festő minták jutányos
árakon kölcsön is.

„Diaphanie“

a legszebb üvegfestés utánzat, 50 mintá-
ban, 1 koronától feljebb.

Az összes bel- és külföldi folyóiratok és
divatlapok egyenkint és bérletben.

Naptárak nagy készlete.

100.000 kötetes kölsönkönyvtáram

a magyar, német, francia és angol iroda-
lom legjelesebb termékeit tartalmazza, havi
bérlet helyben **1 kor. 20 fillér** vagy köte-
tenként **8 fillér.** Vidékre **20—30 kötet**
egyszerre, tetszés szerinti cserével **egy**
óra 3 orona, évnegyedre 8 korona Jegy-
zékét kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Teljes tisztelettel

2893

KRAUSZ PAULIN,

könyv- és papirkereskedése

Atzél Péter- u. Színház-épület.

Városi és megyei telefon 5ll. szám

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája és
fényképeszeti cikkek raktára

A R A D O N.

Karácsonyra!

Diszlevél papírok
Billet de Corresp.
Disztollszárak
Disztintatartók
Disz író mappák
Emlékkönyvek
Levelező-lap albumok
Képkeretek
Írókészletek
Ezüst tollszárak
Aranytollak tintatar-
tánnyal és még sok
más remek kivitelű
ajándéktárgy

rendkívül szép vá-
lasztékban, a legna-
gyobb tekintettel a
hazai iparra.

Remek képrök

Heliogravurjai

5—30 koronáig

Fényképező gépek

és fénykép cikkek nagy választéka
eredeti gyári árak mellett.

Saját légszeszerőre berendezett

≡mükönyvnyomdában≡

készülnek a divatos

2887

Isabey névjegyek

francia Block betűkkel.

Ajánlatos **a névjegyeket idejében**
megrendelni, mert ujév felé, munkatorlódás
következtében legjobb akarat mellett sem
lehet a munkára kellő időt fordítani.

BLOCH H.

papirkereskedése, könyvnyomdája
és fényképeszeti cikkek raktára.

Tartós, nem törékeny fényező karácsonyfa díszek.

Óriási választék és olcsó
Képeskönyvek,
Meséskönyvek,
Ifjúsági iratok.

Ajándéknál alkalmas díszművek:
Pallas nagy lexikon, 18 kötet.

Jókai összes munkái, 100 köt.
(3 különféle kiadásban.)

Eötvös József br. összes művei
20 kötet.

Eötvös Károly munkái.

Klasszikus Arany biblia 2 köt.

Mikes, Törökországi levelek
(album alakú dísz kiadás.)

Petőfi összes művei, 2 kötet
(nagy album alakú díszkiadás.)

Művészeti könyvtár.

Mikszáth Kálmán munkái.

Gáspár, Utazás a föld körül.

Brehm, állatok világa

antiquarice,

nagy árendményel kaphatók.

Karácsonyi ajándékoknak alkal-
mas olcsó és szép választéku

Diszlevélpapír Festődobozok.

Égető aparátusok

„Juvel“ „Tip.Tcp“

Karácsonyi levelező-lapok
óriási választékban 4 fillértől (100 db.
2 korona) kaphatók

Ingusz I. és Fia

könyvkereskedésében

Aradon, Weitzer János-utca.

Uj! Folyékony Uj!

Eisen-Somatose

(Somatose jéggel, organikus csomagolásban.)

1020 III Különösen

sápkorosoknak

orvosilag ajánlva.

Kitűnő étvágygerjesztő és idegerősítő.

Minden gyógytárban és drogue-riában kapható

Írnok

kerestetik,

ki a jegyzői teendőkből főleg kataszteri ügyekben jártas.

Havi fizetés 30 korona, mosás és ágyi ruhán kívül teljes ellátás.

Szorgalmához képest némileg a jövedelemből is részesül.

Állását azonnal elfoglalhatja.

Jószáshely, 1907. évi december hó 14-én.

Karácsonyi János,
körjegyző.

2937

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pedikta

egy régióknak bizonyult hatásos, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsölésével süléképpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosnak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és újszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerüzára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 nos. Mindennapi szétküldés.

2252

Több mint 25 év óta elismert legolcsóbb bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

divat, kézmű, rövidárú és fehérnemű üzlete a „kék golyóhoz”

Arad, József főherceg ut II. szám (Karolina-utca sarkán.)

Nagyon olcsó árban árusítanak: vásznak, divatszövetek, blous selyem, barchetek, trikó ingek és nadrágok, sapkák, keztük, harisnyák, cipők, gyermek-ruhák, női és férfi ingek, nyakkendők, ágyterítők, paplanok, esőernyők, stb.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Könyvkötészetünkben egy ügyes fiatalulónak

fizetéssel felvétetik.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Albert Lajos

épület és bútort-asztalos Petőfi-utca 10. szám.

Elvállal mindennemű asztalos munkák, bolti berendezések készítését

a legszebb kivitelben a leggyorsabban és mérsékelt árak mellett.

Becses pártfogásért esedezik, tisztelettel

ALBERT LAJOS.

TELEFON 151. SZ.

ARADI NYOMDA

RÉSZVÉNY TÁRSASÁG

KÖNYVKÖTÉSZE

Arad a csanádi vasutak palotáján

ADINKOR A LEGMODERNESSEL PERREL FELSZERELT

KÖNYVKÖTÉSZEINKET,

MOND A LEGELEGYERŐS BERTŐMÉSTŐL FOGVA A LEGFENYÉSEBB KIVÁLTÁSOK

DISZKÖTÉSREKET HODOR RÉSZEINK

DISZMŰMUNKÁK
MONITROZÁSOK
IRÓMAPPÁK.

DISZDOBOZOK
FÉNYKÉPTARTÓK
AMATŐR KÖTÉS.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta riparia portalis alanyon oltott, elsőrendű, duggyökérzetű bor- és csemegefajú 2690

fás-oltványokat

bármely mennyiségben szállít

HÁMORY GAZDASÁG

szőlőoltvány-telepe Arad.

Bővebb felvilágosítással és árajánlattal szívesen szolgál

Deák Ferenc-utca 3. szám alatt.

Telefon 229.

Azonnali belépésre

keresek

2 ügyes

kereskedő segédet

a ki huzamosabb ideig nagybani fűszerüzletben működött és a román nyelvet teljesen érti.

Steiner Ferenc,

nagykereskedő 2923

DÉVA.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és butorasztalos

műhelyemet

Karolina-utca 3. szám alá

áthelyeztem és elvállalok ezen szakmába vágó mindennemű munkákat és pedig hálószobákat, ebédlők, bolti berendezések és irodai berendezéseket a legszebb kivitel és a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 2905

Tisztelettel

Mádai Gyula,

épület és butorasztalos.

242 TELEFON 242

Villanycsengő

javitásokat

villanyvilágítási

bevezetéseket szakszerűen eszközöl 2843

Kalmár József

Arad, Salacz-utca 2.

Tisztviselők figyelmébe.

Az O. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferencz-József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó. 471

Anosmin

legjobb szer a lábizzadás teljes megszüntetésére.

Már egyszeri alkalmazása azonnal megszünteti a láb izzadásával járó nem épen kellemes szagot. Huzamosabb használata után pedig teljesen meg is szűnik. A bőrt nem izgatja, nem keményíti, hanem ellenkezőleg puhán tartja. Egy doboz ára 1 kor.

Hölgyek figyelmébe!!

Alabastrom poudre toilett könyv.

1 darab 70 fillér.

Egy-egy lapot szükség esetén a könyvecskéből kiszakítva, azal az arcot, ha a hőség következtében az zsíros fényű lesz, letöröljük. Meglepi és gyors hatása.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárában 458

Arad, Szabadság-tér.

Mesés szép lesz

minden hölgy

a Hajós-féle világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arctisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párizsi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztal és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor. és Ibolya hölgyper 1 korona 20 fillér.

Ovakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól. A bevásárlásnál csak Hajós-féle aradi készítményeket vessék szembe és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél: 513

HAJOS ARPAD gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyehazza szemben,

további főáruházakban, Kocsuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészeknél és Vojtek és Weisz drogeriáiban.

Legideálisabb szer az arc és kéz bőrének ápolására az

„AZOR“

mely a legkényesebb követelményeknek is teljesen megfelel.

Orvosilag ajánlva.

Kapható a gyógyszertárakban és gyógyáru üzletekben.

Főelárusító hely: 2901

WOJTEK ÉS WEISZ

gyógyáru nagykereskedő uraknál Aradon.

Egy üveg ára: 1 korona 20 fillér.

Építettő gazdák figyelmébe!

Csobán Tivadar

képesített kőművesmester

Arad, Deák Ferenc-utca 30. sz.

(Bonts-féle ház.)

Elfogad az építészeti terén előforduló mindennemű

irodai és kiviteli munkálatot.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költségcsökkentéseket kívánatra készítik.

Az építészeti terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálnak.

Vázlat terveket ingyen készítik.

Tisztelettel 188

Csobán Tivadar,

építészeti vállalkozó.

Ertesítés!

Aradon, Atzél Péter-utca sarok, a színház főbejáratával szemben, Zrinyi-utca.

Van szerencsém értesíteni Arad és vidéke nagyrabecsült közönségét, miszerint a közelgő idény beálltával raktáromat mindennemű bőrökkel felszereltem, melyből a legszebb és legjobb kivitelű 2632

uri és hölgy cipőket

készítek,

miért is becses rendelésüket kérem vagyok kitűnő tisztelettel

Wolf J.

uri és hölgy cipész.

Komptoirista.

Egy tengerhajózási vállalatnál azonnali belépésre

alkalmazást nyer

egy

fiatal ember,

(nőtlen), a ki a magyar, német, szerb és román nyelvet szóban és írásban teljesen bírja.

Ajánlatok mind a négy nyelven írva „Rudolf Mosse“ Hamburg, Jungfernstieg 1. küldendők sub H. T. 1779. 3856

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fen álló és teljes meglegedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást bánying kezelik, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimossással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelőtti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim reméltem engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Azon urral, ki

ezen lapra figyelmeztetett, holnap d. u. 5—6 óra közt találkozhatom a Forray-utca, Nádasdy-palotában levő **Zinner Vilmos** mű-órás és ékszerész kirakata előtt.

Férjhez mennék

azon urhoz, a ki arról biztosít, hogy a karika gyűrűt **Zinner Vilmos** ékszerésznél veszi meg, ahol jól és olcsón lehet vásárolni.

351

Hálás leszek

azon nemesszivű hölgynek, ki, hogy a hivatalból el ne késsek, megveszi azon szép és olcsó zsebórát, a melyet **Zinner Vilmos** mű-órás, Forray-utcai kirakata-ba láttam.

Ő csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A polgári jótékonycélokra szánt

XXXVIII-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.389 nyereményt tartalmaz készpénzben 512.980 korona összegben.

A főnyeremény **200.000 korona.**

A nyeremények kifizetéseért a csász. kir. lottójövedék kezéskedik.

A huzás visszavonhatlanul 1907. évi december hó 19-én fog megtartatni.

— Egy sorsjegynek ára 4 korona. —

A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vorderer Zollamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődekben, dohánytözsdekben, adó-, posta-, távirat- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvevők részére ingyen adatnak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság

(államsorsjátéki osztálya.)

3948

A legjobb minőségű bor és csemege faju dus gyökérzetű

szőlő-oltvány,

ugyszintén gyökeres

Riparia Portalis és Rupestris Monticola szőlővessző

minden mennyiségben kapható

WINKLER JÓZSEF

szőlővessző és szőlőoltvány termelőnél

Arad, Batthyány-utca 13. szám.

Telefon 410. szám.

2516

POROSZ
és
MAGYAR

KÖSZÉN

blombázott zsákokban.

DIÓ és
KOCZKA

KOKSZ

ROSTÁLT BÜKK-FASZÉN

házhozhoz szállítva legolcsóbban kapható

ALTMANN EDE-nél

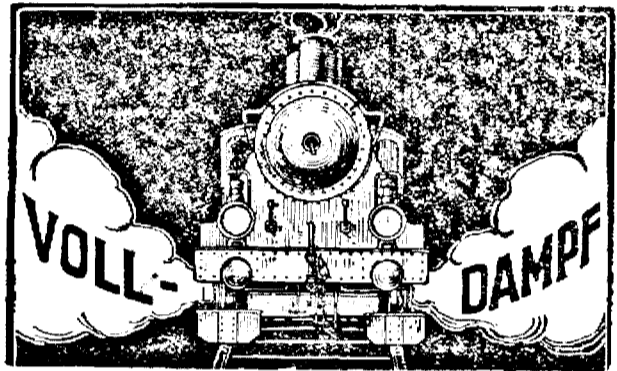
Wesselényi- és Kiss Ernő-utca sarkán

Telefon 46.

2565

Telefon 46.

Teligőz mosógépek.



Nagy megtakarítás időben, pénzben, munkaerőben. A ruha gőzmosógépünkön mosva hófehér és tartósabb lesz, mert a felesleges dörzsöléstől meg lesz kimélve.

Üzemben bármikor megtekinthető a vezérképviselőnél

Kovács Soma és Társa

gépiüzletében

1164

Arad, Neuman-palota.



Sok millió előkelő
urhölgy használja

≡ a világhírű ≡

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely zérifalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár:

308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerertárában.

Alkalmi vétel!

Olcsó árak!

Szives tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a GEBHART TESTVÉREK üveg és porcellán üzletét megvettem és átköltözési nehézségek folytán az összes raktáron levő árukat, u. m.: üveg, porcellán, lámpa, gáz- és villanycsillárok, mindenféle disztárgyak, alpacca és alpacca ezüst evőeszköz, nickel főzőedények, stb. 2790

Az üzleti berendezés eladó.

mélyen leszállított áron árusítom,
miről kérem a nagyérdemű közönséget, hogy meggyőződést szerezzen.

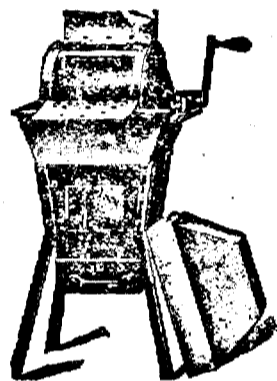
Kiváló tisztelettel

Gebhart Testvérek utóda

RAUCH RAIMUND.

Nélkülözhetetlen minden háztartásban.

A legalkalmasabb karácsonyi ajándék!



A John-féle „Teligőz”-mosógép

A jelenkor legtökéletesebb gőzmosógépe!

Időnek, munkának, szappannak, szódának, viznek és tüzelőanyag-
nak 75%-ig járó megtakarítása a kézzel való mosáshoz viszonyítva.

Mosó-, főző-, gőzölési és fertőtlenítési készülék egyben. Legcse-
kélyebb térszükséglet.

== A mosandó darab legnagyobb kimélése. ==

== Kezesség: kötelezettség nélküli próbaszállítás. ==

Allandó raktár:

P ö h m J á n o s vaskereskedőnél

Arad, Szabadság-tér.

2869

Nélkülözhetetlen minden háztartásban.

Üzlet:

Andrássy-tér 13. szám

Minorita-palota

Telefon 333. szám.

Nat kiállításon első díjjal kitüntetve.

Kohn József

Gyári-műhely:

Batthyány-utca 32. sz.

saját ház.

Telefon 321. szám.

Nat kiállításon első díjjal kitüntetve.

ARAD.

Fémáru gyár és játék áruk nagy raktára.

Nagy választék mindennemű

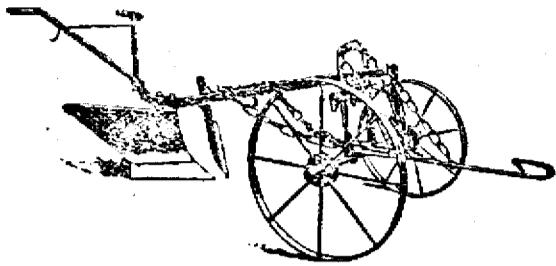
**karácsonyi és újévi ajándékokban,
legújabb mechanikai gyermekjátékok.**

Grammofonok, fonográfok és lemezek nagy választékban, diszmű-
tárgyak fémből megrendelésre készíttetnek.

2908

Laterna magika, kinematográfok, társasjátékok mindennemű gyermek konyhaedények nagy választékban.

Minden gazda saját érdekében cselekszik, ha a hírneves és csakis eredeti **Bächer-féle acél-ekéket**



tégl-acél eketes-
teket vásárolja.

Az ekéfejek törhetetlen acélból készülnek, melyekért öt évi szavatosságot vállalok.

Bächer Rudolf

kizárólagos ekegyárának bizományi raktára

Aradon, József főherceg-ut 9. sz. (Gróf Porcia-ház.)

A Melichár-féle császár és királyi szabadalmazott

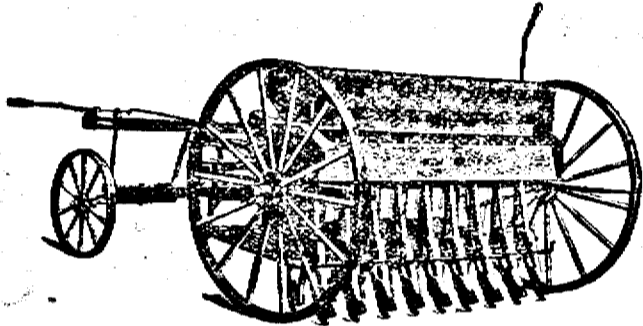
'Unicum Drill' sorvetőgép

egy célszerű szerkezet, kevés vonóerő szükséglet, pontos szabályozhatóság, mint tartósság tekintetében valamennyi gyártmány között az első helyet foglalja el. Erről tanuskodik azon körülmény, hogy az utóbbi 10 évben 30 000-nél több ilyen gép adatott el.

Melichár Ferenc

csász. és királyi szabadalmazott vetőgép gyárának bizományi raktára

Aradon,
József főherceg-
ut 9. szám
(Gróf Porcia-ház.)



Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben

Nagy választék mindenféle gazdasági gépekben.

Tápértékben leggazdagabb,
Hatásában felülmúlhatatlan
Hajós-féle kellemes ízű
Csukamájolaj.

Gyermekek és felnőttek által egyaránt kedvelt.

Ára egy üvegnek 2 korona.

313

Fagydaganatok elmulasztására
Fagyviszketegség biztos megszüntetésére

kitűnő hatásu szer a Hajós féle

FAGYBALZSAM.

Egy üvegnek az ára 70 fillér.

Tyúkszem már nincs többé!!

Igy kiáltanak ezren meg ezren, akik a Hajós-féle

ANAGALLIN

használták. Ára egy üvegnek utasítással 70 fillér.

Fenyőillat a szobában. Ára 70 fillér.

Ibolya, Gyöngyvírág és Heliotrop szobaillatok, üvegje 70 fillér.

„Never“ amerikai gummikülönlegesség, a képzelhető legjobb óvszer. 6 drb. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek valódi minőségben kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrásy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Figyelemre méltó!

A vásárló közönség szives tájékoztására hozom, hogy megkezdődött a nagy

karácsonyi szövet vásár,

mely tart f. év december 31. ig. Az általános és kedvezőtlen viszonyok folytán az őszi és téli áru raktár nagy részben vissza maradt.

Miután nagy súlyt helyezek arra, hogy téli áruim még ez évben eladassanak, már mostan kezdem olcsón árusítani és így különösen néhány cikket sorolok fel, melyek nagy alkalmi vételnek a mai rendkívüli drágasággal szemben:

Dupla-széles posztók minden színben, métere most 75 fillér, 120 cm. széles angol mintájú szövetek, igen jó minőség méterje 1 korona. **Mosó delainek** még néhány vég van raktáron, méterje 60 fillér; **gyapju delainek** remek színekben, friss szállitmány, méterje 1-50 kor. **Blouse keilmék**, barchetek, flanellek minden színben legnagyobb és izléses választékban, olcsó szabott árak mellett.

Tessék üzletemet felkeresni, meg fog győződni arról, hogy ruhaszövet szükségletét nálam kitűnően veheti meg. **Karácsonyi ajándékoknak legalkalmasabbak** a következő cikkek: Szörme boák 3 kor., 4-50 kor., és egészen nagy 7 korona. Igen szép szörme-karmantyuk (muffok) 3-50 kor. darabja. **Jó meleg keztük 25 krajcár párja**, minden színben. Maradékok blousoknak 1 kor., 1-50 kor. 2 kor. és 3 kor. darabja. Berliner sálók 95 krtól feljebb minden árban.

Készpénz vásárlásnál 5% pénztári engerményt nyujtok!

Kirakataim megtekintését mindenkinek ajánlom, mielőtt szükségletét beszerezné; meggyőződik, miszerint áruim minden versenyt kizárnak.

Szolid, figyelmes és pontos kiszolgálásról előre is biztosítom vevőimet. Számos támogatást kér

2782

Kiváló tisztelettel

HOFFMANN SÁNDOR

Arad, színház-épület.

Telefon szám 10.

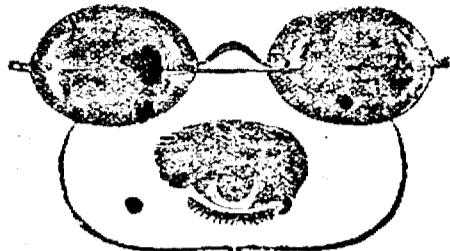
Telefon szám 10.

Elsőrendű látszerész üzlet.

DICK SAMU

órák és látszerész

Arad, Andrásy-tér és Weitzer János-utca sarkán



Első és javít mindennemű órákat két évi jótállás mellett a legolcsóbb áron. Raktáron tart mindennemű színházi látszeréket a legkülönbözőbb kiállításban. Legfinomabb lorgnettek, orrcsüptetők és szemüvegek arany, ezüst, nickel és tekenősbéka csont keretekben, legjobb üvegekkel.

• Nagy raktár sűrűségi fokmérőkben, bor, must és szesz részére, továbbá mindenféle hőmérők, mindennemű kivitelben. 2413

Szemüvegek és orrcsüptetők orvosi rendelés szerint azonnal készíttetnek.

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Aradon, Salacz-utca 3. sz. a.** egy a mai kor igényeinek mindenben megfelelő

vésnöki műtermet

nyitottam.

Raktáron tartok:

réz-, ruggyanta-bélyegzőket, számozó gépeket, keletbélyegzőket, dombornyomó sajtókat, sablonokat és mindenféle bélyegző-festéket (Durabell-festék minden színben.)

Készíték:

monogramokat, cimereket, egyleti és sport-jelvényeket zászló-szégeket, irás vésést és minden e szakmába vágó munkát 2749

jutányos árak mellett.

Tisztelettel

Schubauer J.

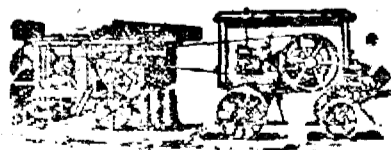
vésnök.

Motorvevők figyelmébe!

A valódi Kállai-féle „Glória” benzínmotorok és villanygyújtású benzínmotorcséplőkészletek

csak Kállai motorgyárban Budapest,

VI., Nagymező-u. 43. sz. alatt szerelhetők be. 1809



Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Olcsó árak 3-5 évi részletre.

Motoraink terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek. Hírnév „GLÓRIA” motoraink az egész országban a legkitűnőbb sikerrel működnek.

Pontos cím:

Kállai motorgyár

Budapest, Nagymező-utca 43.

Tessék árjegyzéket kérni.

Bank-részvénytársaság

tőzsdén jegyzett papirokra az árfolyam teljes értéke erejéig kulánsan nyújt előleget.

Ajánlatok „Lombard 1836” jelige alatt Haasenstein és Voglerhez

Budapest. 3860

Fogorvosi

és fogtechnikai műterem.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy Aradon, József főherceg-ut 1. sz. házban

fogorvosi és fogtechnikai

műtermet nyitottam, a hol minden a szakmába illő műtéseket pontosan és és jutányosan végzek.

Kiváló tisztelettel

VAJDA BENŐ

1572 fogorvos.

Alapított

1860.

MŰNZET

Állami tájbeszélő

213.

Elsőrendű fehérnemű és kalap üzlete Arad.

A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikarának szállítója.

Ajánlok karácsonyi ajándéknak alkalmas cikkeket!

Legdivatosabb bársony (Velour) és loden kalapotat,

Kifogástalan kivitelű fehér és színes ingeket,

Legizlésebb és legválogatottabb nyakkendőket,

Remek szép vászon és francia batiszt zsebkendőket,

Kitűnő minőségű divat harisnyákat.

482

Kirakataim megtekintését kérem!

Állami tisztviselők szállítója.

BURZA TESTVÉREK

vas-, szerszám-, mezőgazdasági gép- és fűszerkereskedés

az „Arany kapához”

2101

Aradon, Boros Béni-tér 1. szám.

Városi és megyei telefon szám 604.

Ajánljuk dusan felszerelt raktárkészletünket

rudvas, lemezek, öntvények, öntöttvas kályhák, takaréktűzhelyek, székér- és hintótengelyek, láncok, sodrony és sodronyszeggek, asztalos-, lakatos-, kovács-, bogár- és kádár-szerszámok, épület- és butorvasalások, tengeri morzsólok, szecskavágók, répvágók, zomancozott öntöttvas- és lemezdedények, mindennemű konyhaberendezési és háztartási cikkek, korcsolyák, fegyverek, revolverek, löszerek, tükés sodrony és sodronyfonatokban.

Diszes karácsonyaállványok.

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásúak

Éljen!



Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.



Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajas Arpád, Kreuss Geza, U. Kosuth Pál, Kung János, Rosenyay J. Örk., Hauser Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Vojtek és Kung drogusárakban.

Győrökön: Masznyik Dániel gyógyszerárakban
Magy.-Pécskán: Adler Gy. Lejos gyógyszerárakban
Ó-Pécskán: Roksztin János gyógyszerárakban
Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
Székelyen: Püredy Károly gyógyszerárakban.

2626

Telefon 586. sz.

Alapított 1889. évben.

Várhol László

uri- és női cipész

Arad, Weitzer János utca 2. sz.

(Minerita-paletta a leányiskolával szemben.)

Van szerencsém a t. helybeli és vidéki közönség figyelmét felhívni 18 év óta fennálló jó hírnévnek örvendő cipész-üzletemre. A bekövetkező téli időnyre beszereltem mindennemű bőrkülönlégességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyveremhez a legjobb kivitelben előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

2470

Várhol László.

Élő és művirágok!

Özv. Imre Mihályné és Társa

élő- és művirág kereskedése

Arad, Forray-utca 5. sz.

(a Dréher-sörfőzárattárral szemben)

Ajánlja rendkívül nagy választékú

élő és művirág koszoruit.

Továbbá azonnal készít menyasszonyi és alkalmi csokrokat a legszébb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett. 2484

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtunk tisztelettel

Özv. Imre Mihályné és Társa.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek tudomására adni, hogy

épület- és műlakatos-

műhelyünket a Wes-

selényi-utca 1. szám alá

áthelyeztük,

ahol elvállalunk mindennemű, e szakmába vágó munkákat. Épít-vasalások, takaréktűzhelyek és sűrűkerítések a legjutányosabb árak mellett. — Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Láng és Mayer.

2848

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít.

683

LIQUEUR
BENEDICTINE
DE
L'ANCIENNE ABBAYE
DE FÉCAMP

Mindenütt kapható!

A szó védjegy „Benedictine“ Ausztria-Magyarországon védve van. Minden hasznosító is, amely alkalmas a megt. vesztésre, törvényileg üldöztetik.

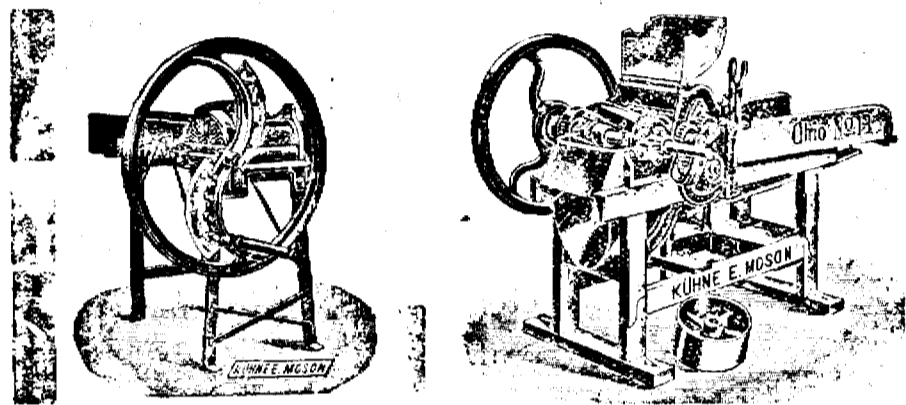
Aradon kapható: **Éles Ármint** csemegek-resk. d. szében a **Matzky Károly** c. üzletében.

Főügynök: HANS HOTTENROTH, HAMBURG.

Kovács Soma és Társa Aradon,
Neumann-palota.

Gép, műszaki áruk, malomszerek és pincegazdászati eszközök
gyári raktára.

Mc. Cormick chicagói és Kühne E. mosoni gépgyárosok vezérképviselője.



Tengeriszártépő, takarmányfüllesztő, szecskavágó, répavágó és zuzó, morzsoló és daráló minden nagyságban.

TEA

Saison.

Legzamatosabb

TEA és RUM.

Vojtek és Weisz

drogueria

Aradon.

Nagy karácsonyi kiállítás
már megkezdődött

Reich EL.

színházi versenybazárában
Szabadság szoborral szemben.

Külön átalakított helyiségében a vevő község legnagyobb kényelmére **gyermekjátékokban és disztárgyakban** az idényre óriási választék még soha nem létezett árakban **5, 16, 25, 45 és 90-es csoportokban** beosztva.

Tájékoztatóul egy rövid kivonattal szolgálok a t. vevőközönségnek:

25-ös csoport:

Óra szerkezettel, vonat, automobil bohóc, omnibus, zenélő doboz, nickel vasaló, zongora 8 billentyűvel, elszakíthatatlan képes könyv, mesés könyvek következők: Robinson, Grün, Andersen, Ifjúsági Tündérvilág, társas játékok, 100-nál több öltözött babák, valódi francia babák 22 centiméter nagy, felhuzható zsebórák, takarék tűzhelyek, söprű készlet, bádóg állatok, csengő kerék húzható, iron három részben kulcs alakban, kés, iron és toll, kardok, puskák, csákók, hegedűk, szobatorok, konyhaeszközök, vas katonák, törhetetlen celluloid babák, varázs doboz táncoló figurával, stb.

45-ös csoport:

Felhuzható óra szerkezettel, villanyos kocsis felsővezetékekkel, automobil színes vonatkocsikkal, eróművész, bohóc és minden fajta állatok, motoros omnibusz, gőzhajók, bugó onga zenével, ideál szoba foggyver céltáblával, hordós kocsis, teljes katona-felszerelések, bajonet lack szíjjal, 6 személyes porcellán készlet, bárány hanggat, törhetetlen katona 6 drb., képes és mesés könyvek, baba-kocsis gummi kerékekkel, bádóg konyha edények, b. rendezett fürdő szoba, szénvasaló, mozsarak, pénzpersely órával és csengővel, csont dominó, nagy gummi babák, kettős húzható nyul, húzható bohócok, kézi nyomdák, Laterna Magicák, gőzgépek, képes kockák 12 kockával, kőépítő szekrény, számoló gép, felsőfolható dobok, stb.

90-es csoport:

Húzható állatok bőrrrel bevonva, nagy bárányok hanggal, törhetetlen lovas katonák és állatok maschéból, felszerelt vázák, állatsereglet, felhuzható vasutak sinnel és minden létező alakok és állatok, gőzgépek, hajók, Richter szekrények kőből, lombfűrész garnitur, kemény Schack figura zárható táblával csont dominó 45 kővel és sok 100 és 100 más cikk.

Mozgékony francia babák fából.

Nagyság centiméter 26 28 30 32 34 36 39 42 46 50 54 58 64

árak: 35 40 45 50 60 80 90 110 145 180 180 210 250

azonkívül bőrtestű, öltözött és celluloid babákban a legnagyobb választék.

A nálam vásárolt babákat ingyen javítom és minden létező javítások elfogadtatnak.

Karácsonyfa-diszekben óriási választék.

Grammofonok és fonografok, hengerek és dupla lemezek a létező legolcsóbb árakban.

Hintalovak minden létező nagyságban.

Disztárgyak:

Képes lap album plüschből 45 krtól, emlékkönyv plüschből 25 krtól, varró casetták, aufzatz 8 tányérral 90 kr., pálinkás készlet 45 kr., mosdó-, étkező-, kávé- és theás készletekben óriási választék, továbbá himzett bőr tárcák, virágvázákat, órákat, márvány állványok, disztasztalok, dohányzó készlet bronzból és számtalan sok más tárgyak.

China ezüst tárgyakban alkalmi vétel.

Férfi seiyem ornyók otomán szőllel 1 frt 70 kr. és még számtalan itt fel nem sorolt cikkek.

Minden vevőnek ingyen fénykép nagyítás.

3082

133

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

kastélyok villák, uradalmak, szanatóriumok, kórházak, hotellek, vendéglők, gyárak, laboratóriumok, állomások, kaszárnyák templomok, iskolák, községek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskai-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a mai naptól kezdődőleg, az eddig **Benkő és Pfeil** cég alatt fennállott**lakatos műhelyt****Andrássy-tér 9. szám alatt**

a saját nevem alatt egyedül vezetem tovább.

Elvállalok minden e szakmába vágó műlakatos munkákat, sirkerítések készítését, mérleg készítését és javítását, pénzszekrények javítását pontosan és gyorsan a legolcsóbb árak mellett.

Kérem a n. é. közönség szives támogatását. Tisztelettel

Benkő József.**Ingyenes műhímzési tanfolyam.**Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy helyben **József főherceg-ut 9. szám alatti Üzlethelyiségünkben** f. hó 11 től kezdődőleg a saját gyártmányú gépeinken végezhető összes kézimunkákból u. m.: laposhímzés, zsinor és monogramhímzés, applicatio, úr, áttört és szmyrna munkák s ezzel kapcsolatban mindezen kézimunkákból kiállítást rendezünk.

A tanfolyamon mindenki teljesen díjtalanul vehet részt. A fentemlített kézimunkák rövid pár nap alatt tökéletesen elsajátíthatók.

Tisztelettel

Singer Co. R. T.

2915

STOLCZ J.

aranyműves műhelye

készít mindennemű arany, ezüst, drágakő és műtővös munkákat.

Régi ékszerek átalakítását,

valamint

minden javításokat.

Ugy hál eszközök, valamint diasmagyar és antik ékszerek kiegészítését és javítását, tűzi aranyozás és ezüstözést jóállás mellett elvállalok.

Stolcz J.

aranyműves 665

Arad, Weitzer János-utca 2.,

Minerita-palota.

FRA TER és DÖMÖTÖR

okleveles mérnökök irodája

ARAD, SALACZ GYULA-UTCA 1. SZ.

Elvállalják

városok, községek, uradalmak felmérését, szabályozását, tagosítását, parcellázását, erdei és iparvasutak tracirozását, tervezését és építését.

Specialisták

visszabárályozások és vizierőművek tervezésében és létesítésében.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak kaphatók

ZIMMERMANN IGNÁ CZ

ujjonnan berendezett Norinbergi, diszmű, férfidivat és játékaru üzletében

ARAD, Szabadság-tér 21. Lengyel Testvérek házában

(a színházzal szemben.)

2572

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

VÁROSI ES MEGYEI TELEFON.

A látogatott

Motor-kávéház

a motorállomás tözsomszédságában, a Wanitsek-féle házban.

Fővárosi és összes aradi lapok.

Naponta kitünő tejes kávé. Kitünő likörökben nagy választék.

Hideg és meleg büffé. — Reggelig nyitva.

Naponta az első szabadkai tambura zenekar játszik.

A t. közönség szives támogatását kéri tisztelettel

Lukács Fülöp László

kávés.

2824

Szolid és pontos kiszolgálás.

Mindenféle újdonságok.

Telephon szám 590.

Panker F. Viktor
mű- és építő-lakatos
Arad, Fácán-utca 6. sz.

Készít takarék-tűzhelyeket, sir és folyosó kerítések, épület vasalások, görredőnyök, napellenzők, vas-ágyak, kertí szék, padok, asztalok tömör vasból, valamint minden szakmába vágó munkák a legolcsóbb árak mellett.

Épület szárítására vaskosarak kaphatók. Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek. 1151 Nagy választék sűrített mintákból természetesen nagyságban. — A minták megtekinthetők a műhelytelepen.

BUDAI KIRÁLY KESERŰVIZ
Kapható minden fűszerkereskedésben. Rendeléseknek eleget tesz az Erzsébet-sósfürdő forrása
Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Női bajok, aranyér, köszvény,
athasi bántalmak, árt. vérbőség, máj-bajok és túlságos elhízás ellen páratlan hatással bír otthoni használatra az **Erzsébet-só,**
mely 1 kg. dobozokban kapható drogeriákban, gyógytárakban és nagyobb fűszerkereskedésekben. — Vidéki rendeléseknek pontosan eleget tesz az **Erzsébet-sósfürdő Igazgatósága**
Budapest—Kelenföld. Telefon 40—84.

Vizvezeték-műhely megnyitás!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a mai kornak teljesen megfelelő **vizvezeték berendező-műhelyt** nyitottam, hol mindennemű csatornázást, vízvezeték, fűdősobát, angol klosetteket, vízfűtés, acetin és Benoid-felszerelést és vezetéket minden fajtájú szivattyukat, hőlégmotor- és szivattyuk javítását és készítését elvállalom.

20 évi tapasztalatom, valamint 11 évi aradi működésem biztositákok nyújt tisztelettel rendelőknek arra, hogy az elvállalt munkát szakszereiben, pontosan és lelkiismeretesen, a lehető legolcsóbban eszközölöm. 2532

Ugyane szakba vágó munkák jó karban tartását általánosan elfogadom. A n. é. közönség b. pártfogását kérl, kiváló tisztelettel

Mókos Márton
szereelő-mester
Petőfi-utca 4. sz.
Weisz Márton
uri női- és gyermek cipész.

Van szerencsém Aradváros és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására adni, hogy az őszi idény beálltával a legfinomabb **női- és férfi cipőket** mindenféle kivitelben, valamint a legtartósabb **gyermek-cipőket készítek.**

Becses megrendeléseket kérve **Weisz Márton**
uri- és női cipész
Arad, Deák Ferenc-utca 4. sz.

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé más nem szívhat. 346

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Hölgyek
figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvételnek szabászati és rajzoló tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 783

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és árnyas, szép és tágas kerthelyiséggel, ugyszintén a város legkiválóbb fedett és villanyvilágítással ellátott tekepályámat is diszezen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tiszta saját termései boric. Első magyar részvény serfőzde udvari sőr. Pohár 16 Illér koró 24 Illér.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál

1406

Aradi ipar- és népbank.

Ékszer-zálogosztály.

Árverési hirdetmény.

1907. évi december hó 17-én d. e. 9 órakor az Aradi Ipar- és Népbank zálogosztályában a következő számú és 1907. évi szeptember hó végéig lejárt **ékszer-, arany- és ezüst-tárgyak** alapszabályunk 46. §-a értelmében a legtöbbet ígérők azonnali készpénzfizetés mellett elárvereztetni, u. m.:

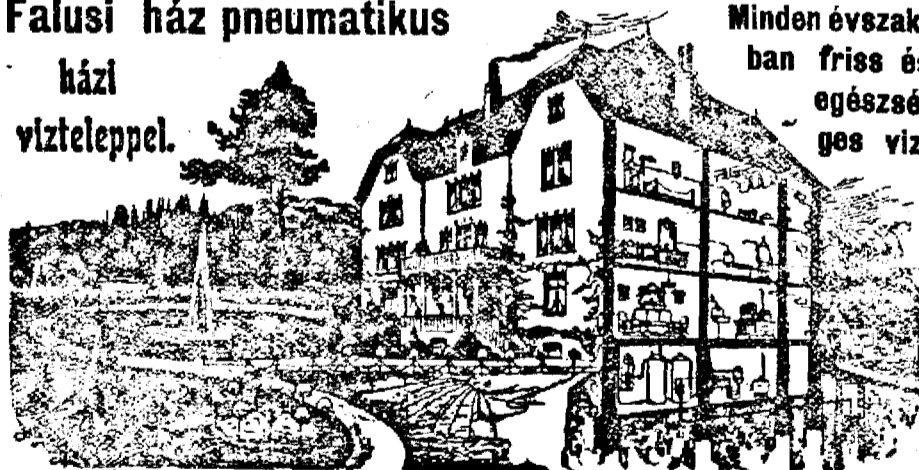
13601 13602 13603 14020 14039 14041 14148 14165 14250 14539 14604
14804 14871 14922 14949 15065 15108 15351 15398 15494 15819 16065
16317 16367 16516 16535 16600 16634 16651 16688 16757 16860 17341
17375 17390 17446 17523 18030 18045 18232 18316 18395 18787 18961
19164 19242 19548 19641 19672 19888 85 185 192 220 325 363 553
574 874 899 934 950 962 998 1011 1017 1111 1268 1411 1472 1551
1624 2160 2201 2306 2464 2657 2744 2764 2788 2881 2884 2949 3009
3047 3128 3182 3431 3861 3957 3973 3986 4094 4098 4237 4282 4300
4330 4429 4439 4478 4539 4565 4738 4780 4870 4871 4911 4912 5044
5156 5230 5298 5340 5457 5599 5618 5686 5698 5790 5819 5915 6015
6068 6290 6303 6376 6409 6414 6591 6968 7050 7054 7070 7076 7116
7201 7282 7293 7309 7320 7328 7337 7344 7348 7349 7422 7428 7455
7493 7498 7501 7520 7575 7589 7619 7655 7683 7690 7700 7770 7787
7788 7789 7790 7814 7816 7843 7953 7966 7970 7980 7990 8007 8011
8031 8374 és 9142 mely árveréshez a venni szándékozók ezennel tisztelettel meghívotnak.

Arad, 1907. évi november hó 27-én.

2810

Az igazgatóság.

Falusi ház pneumatikus

házi
vizteleppel.

Minden évszakban friss és egészséges víz.

Vizellátási telepek nyomó levegővel

(magas víztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, sanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Fürdő- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szivesen szolgálók. Felvételek a helyszínen. 2846

Hopp Károly

műszaki irodája vizellátások, világítási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

Silingyia határában

(Aradhoz közel)

82 kat. hold

I. szántóföld

3 tanyával, egyben vagy három részben más vállalkozás miatt olcsón

eladó.

Bővebbet Beinschroth Mártonnál, Silingyia. vasuti állomás Ternova-Kurtakér vagy Wolf Józsefnél, Temesvár-Józsefváros. 2924

Kérném a cégre figyelni!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni az izraelita-templom sarkán levő új és használt butor-raktáramra. Továbbá

veszek

a legmagasabb árban uraságoktól használt férfi ruhákat, szőrme és utazó bundákat, használt háló és ebédli, valamint konyha-butorokat, Wertheim cassát, jégsekreányt, lészerszámot, nyergeket, bolti állványokat, ócska vasat, rozet, ólmot és mindenféle lémtárgyakat, régiségeket, bármily nagy és kicsiny mennyiségben.

Ugyszintén az itt felsorolt tárgyakat raktáromon tartom s azokat a legolcsóbb napi árak mellett

árusítom.

Kívánatra levélbeli meghívásra házhoz rögtön kimegyek. Szabóság és kész férfi-ruha üzletem **Asztalos Sándor-utca, Grabner-ház.** Butor-raktáram **Árpád-tér 5. sz.,** az izraelita templom sarkán.

Tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.**SIMON JÁNOS**

hangszerkészítő

Nagyvárad, Fő-utca 802.



Ajánlja saját készítményű

cimbalmait,

valamint

hegedűk, harmonikák,

legfinomabb olasz és másféle cimbalom és hegedű-hurokat.

Minden e szakba vágó munkák pontosan eszközöltetnek.

Árjegyzékek hangszerekről ingyen és bérmentve.

Téli menetrend.

Érvényes 1907. évi október hó 1-től.

Állomások		Szv. III-I	Gyv. I-II	Szv. I-III	Gyv. II-I	Tvas.	Szv. I-III	Gyv. I-II
Arad		5-08	8-18	11-25	4-16	4-51	9-08	9-08
Sófronya		5-15		11-41		5-08		
Kurtics		5-37	8-36	11-55	4-36	5-23	10-10	10-10
Lökösháza		5-52		12-10		5-44	10-10	10-10
Bánhid majar		5-58		12-16		5-51		
Országút		6-02				5-56		
Kétegyháza		6-10	9-00	12-26	4-59	6-08	10-46	10-46
Kigyós		6-24		12-47		6-15	11-16	11-16
Békés-Csaba		6-35	9-19	12-59	5-17	6-15	11-38	11-38
Békés-Földvár		6-43	9-23	1-29	5-20	7-17	11-38	11-38
Mezőberény		6-56		1-42	5-31	8-02	11-38	11-38
Gyoma		7-07	9-42	1-54	5-32	8-20	12-11	12-11
Mezőtar		7-31	10-02	2-18	5-59	8-34	12-11	12-11
Pusztá-Pó		7-36	10-07	2-25	6-04	8-39	12-17	12-17
Pusztá-Tenyő		8-02	10-29	2-53	6-24	9-05	1-17	1-17
Szajol		8-03	10-30	3-05	6-35	9-05	1-17	1-17
Szolnok		8-27		3-28		9-39	1-17	1-17
Ujváras		8-39	10-52	3-42		10-12	2-02	2-02
Tápió-Szele		8-52	11-00	3-56	6-15	10-27	2-02	2-02
Tápió-Szele		9-10	11-12	4-13	7-07	10-42	2-02	2-02
Tápió-Szele		9-17	11-19	4-24	7-23	12-37	3-03	3-03
Tápió-Szele		9-44	11-35	4-46	7-23	1-03	3-03	3-03
Tápió-Szele		9-49	11-36	4-49	7-23	1-12	3-03	3-03
Tápió-Szele		10-08		5-05		1-38	3-03	3-03
Tápió-Szele		10-19		5-17	8-12	1-58	3-03	3-03
Tápió-Szele		10-47		5-43	8-27	2-25	3-03	3-03
Tápió-Szele		11-04		5-59	8-41	3-03	4-32	4-32
Tápió-Szele		11-17		6-11	8-49	3-38	4-32	4-32
Tápió-Szele		11-31		6-23		3-53	5-13	5-13
Tápió-Szele		11-39		6-35		3-58	5-13	5-13
Tápió-Szele		11-46		6-47		4-13	5-28	5-28
Tápió-Szele		12-11		7-15	9-21	4-38	5-28	5-28
Tápió-Szele		12-17		7-21		4-43	5-28	5-28
Tápió-Szele		12-25	1-10	7-29	9-25	5-03	6-03	6-03

Állomások		Tv. sz.	Gyv. I-II	Szv. I-III	Gyv. II-I	Tvas.	Szv. I-III	Gyv. I-II
Budapest kpu.	ind.		7-25	8-00	9-00	12-20	10-10	10-10
Kőbánya felső p. p.				8-10		12-30	10-20	10-20
Rákos			7-37	8-17	9-13	12-37	10-20	10-20
Maglód				8-44		1-11	10-55	10-55
Gyömrő				8-52		1-19	11-05	11-05
Mende				9-00		1-30	11-15	11-15
Súly-Sáp				9-11		1-48	11-25	11-25
Tápió-Szele			8-30	9-21	10-04	2-32	11-35	11-35
Tápió-Szele				9-58		2-52	12-12	12-12
Tápió-Szele				10-09		3-04	12-22	12-22
Tápió-Szele				10-24		3-21	12-32	12-32
Ujváras	járk. ind.			8-59	10-27	3-36	3-41	12-32
Szolnok	járk. ind.			9-16	10-50	3-53	4-07	1-06
Szajol	járk. ind.			9-23	11-09	4-00	4-14	1-06
Pusztá-Tenyő				9-36	11-25	4-13	4-33	1-06
Pusztá-Pó				9-53	11-37		4-47	2-02
Mezőtar	járk. ind.			10-04	12-05	4-42	5-25	2-02
Gyoma	járk. ind.			10-05	12-10	4-43	5-26	2-02
Mezőberény	járk. ind.			10-28	12-33	5-02	5-55	2-02
Békés-Földvár	járk. ind.			10-34	12-40	5-03	6-09	3-03
Békés-Csaba	járk. ind.			6-07	10-53	1-04	5-22	6-14
Kigyós	járk. ind.			6-20	1-13	1-15	5-30	6-14
Kétegyháza	járk. ind.			6-23	1-15	5-32	6-14	6-14
Országút	járk. ind.			6-42	11-11	1-28	5-43	7-04
Bánhid majar				7-09	11-13	2-05	5-53	7-29
Lökösháza				7-24		2-17		7-42
Kurtics				7-43	11-30	2-29	6-10	7-56
Sófronya				7-47	11-30	2-34	6-11	7-56
Arad	ért.		9-10	12-12	3-29	6-54	9-08	6-05

Állomások		Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Tvas.
Arad ind.	12-22	2-30	4-02	7-04	6-35	10-00
Glogovác		2-44	4-13		6-46	10-11
Mondorlat		2-53				
Gyunk Méné		3-13	4-35		7-06	10-57
O-Paulis		3-20				
Paulis		3-33	4-46		7-16	11-18
Baraczká		3-39	4-51		7-21	
M. Radna (i.)	12-56	3-49	4-59	7-46	7-29	11-34
Milova-O.			5-24		7-34	11-34
Konop			5-40		7-54	12-32
Borzova		6-08		8-08	8-08	1-11
Soborsin	1-50	6-58		8-8	8-47	2-05
Zám	2-09	7-28		9-9	9-13	2-17
Mar. Illye	2-32	8-06		9-9	9-47	3-17
Déva	2-58	8-46		9-9	10-27	5-20
Piski (i.)	3-07	9-06		10-10	10-41	5-11
Piski (i.)	3-14	9-15		10-15	10-56	6-00
Szászváros	3-32	9-15		10-15	11-22	6-30
Alvincz (i.)	4-01	10-05		11-11	12-04	7-23
Alvincz (i.)	4-16	10-20		11-11	12-11	7-25
Gy. Isztr.	4-27	10-33		11-11	12-24	7-41
Tövise (i.)	7-00	10-45		11-11	12-31	7-46
Tövise (i.)	7-26	11-25		11-11	12-58	8-21

Állomások		Gyv.	Szv.	Szv.	Gyv.	Tvas.
Tövise ind.	8-38	3-51	4-55	2-00	8-16	
Gy. Feherv. (i.)	4-38	4-58	6-00	2-25	8-17	
Alvincz (i.)	4-48	5-08	6-10	2-30	8-18	
Szászváros	4-58	5-18	6-20	2-48	8-19	
Piski (i.)	5-08	5-28	6-30	3-33	8-20	
Déva	5-18	5-38	6-40	4-27	10-27	
M. Illye (i.)	5-28	5-48	6-29	5-10	11-38	
Zám	5-38	5-58	6-29	5-45	11-38	
Soborsin	5-48	6-08	6-29	6-19	1-15	
Borzova	5-58	6-18	6-29	6-57	2-11	
Konop	6-08	6-28	6-29	7-12	2-18	
Milova-O.	6-18	6-38	6-29	7-22	2-25	
M. Radna (i.)	6-28	6-48	6-29	7-34	3-06	
Baraczká	6-41	6-61	6-29	7-55	3-13	
Paulis	6-49	6-69	6-29	7-58	3-18	
O-Paulis	7-07	7-27	6-29	8-16	3-25	
Gyork Méné	7-25	7-45	6-29	8-35	4-18	
Mondorlat	7-35	7-55	6-29	8-55	4-28	
Glogovác	7-48	8-08	6-29	9-15	4-38	
Arad	8-08	8-28	6-29	9-35	4-48	

Állomások		Szv.	Szv.	Tvas.
Arad	ind.	6-15	12-17	5-00
Uj-Arad		6-25	12-28	5-21
Németh-Ságh		6-42	12-44	5-47
Vinga		6-55	12-56	6-11
Orczyfalva		7-06	1-07	6-29
Merczfalva		7-16	1-17	6-49
Szt.-András		7-27	1-28	7-7
Temesvár-Jv.	ért.	7-43	1-45	7-21

Állomások		Tvas.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv.	ind.	8-25	2-10	9-28
Szt.-András		8-49	2-28	9-52
Merczfalva		9-07	2-42	10-10
Orczyfalva		9-22	2-52	10-18
Vinga		9-45	3-03	10-18
Németh-Ságh		10-03	3-16	10-18
Uj-Arad		10-27	3-33	10-18
Arad	ért.	10-40	3-42	11-11

A legszebb és legkedvesebb karácsonyi ajándék
egy finom illatszert.

A legdivatosabb illatszerek, víjenszerek és különlegességek
kímélve, valamint eredeti csomagolásban,
csinos, elegáns dobozokban 1 koronától fölfele
illatszerek kímélve deka 50 fillér.

Nagy raktár: vegyszerek és háztartási cikkek,
arckenőcsök, krémek, arc, ajkak és szemöldök fes-
tettek, fogkefék, fogporok, fogvizek, fertőtlenítő
szerek, gyermek tápszerek, gyógyborkok, gyógy- és
pipere szappanok, haj-, bajusz- és szakállfestő-
szerek, hölgyporok, szobalátók, kötszerek, likör
és csencikban stb.

Földes Kelemen
gyógyszertára Aradon.

4570—907. sz.
Pályázati hirdetmény.

Az elhalálozás folytán megüresedett Gurba község jegyzői állására pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása az állami és községi hozzájárulás, a tűzifa járandóság és szántó föld használatának beszámításával együtt összesen 1600 kor. A 14 köbméter tűzifa természetben lesz kiszolgáltatva.

Jegyzői földek és pedig 5 hold és 1/1600-ól szántó és ezek utáni legelő jogosultság élvezete.

Természeti lakás a hozzátartozó melléképületekkel és kert használatával.

A szabályrendeletileg megállapított magánmunkálatok díjai Felhívom pályázni kívánókat, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítések, eddigi alkalmazásukat és erkölcsi magaviseletüket igazoló hetesági bizonyítványokkal felszerelt pályázati kérvényüket, és pedig a közszolgálatban levők hivatali előjáróik útján hozzám folyó évi december hó 20-ikán d. u. 5 óráig annyival is inkább adják be, mert a később érkező vagy hiányosan felszerelt kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A választást a gurbai községházánál folyó évi december hó 21. napján d. e. 9 órakor fogom megtartani.

Borosjenő, 1907. évi december hó 7 én.

Boros Géza,
főszolgabíró.

(Utánnyomás nem díjazatik.)

Eladó**Csemege faj alma**

u. m.: Batul téli aranypármén, machancky, panik sárga, belle fleur, panik, Banet, Törökbálint stb. fajokban 30 korona, válogatva 40 koronáért szállítok; a szászvárosi állomásra szállítva, ládába csomagolva utánvétel mellett 100 kilogramm rendelésnél 40 kor.

Ugyanitt 5 kgr. postakosarakban franco elküldve utánvétel mellett 3 koronáért szállít

Fried Eskeles,

Algyógyról.

2864

Saját termésű kitűnő tisztán kezelt magyarói és pecsenyeborok úgy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kapható

Winter Adolf
ügyvédnél 525
ARADON,
Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Enyhe időjárás miatt decemberben

Szörme
árut 822

félárban
árusítom.

Nassan R.
nap és esernyő üzlete
Szabadság-tér, Rosenblüh mellett.

Telefon szám 337.

Viola virágcsarnok
Aradon, Minorita-palota.
Igen tisztelt vevőink arról lesznek értesítve, hogy

Scherhag J. utóda
virágkereskedése beszüntetve lett és

VIOLA virágcsarnok
néven tovább folytatva lesz.

Eddigi szíves pártfogásukért köszönetet mondunk és kérjük b. megrendelésükkel továbbra is megtisztelni, melyeknek pontos kivitelezésért mindenkor kezesességet vállalunk. 2927

Sürgöny- vagy levélcimnek elegendő:

Viola virágcsarnok Arad.
Telefon szám 601.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy alólírott nál széleskörű ismeretséggel fogva

ügynökségem

az alább nevezett módon fogom eszközölni.

Vevők és bérbevevők

semmiféle

jutalékot**nem tartoznak fizetni,**

de azért pontosan és lelkiismeretesen lesznek kiszolgálva.

Eszközlöm házak, vendéglők, földek, borok eladását. Bérházak, vendéglők, földek bérbeadását Eladókat, valamint bérbeadókat felhívom, hogy szíveskedjenek eladandó vagy bérbeadandó dolgukat nálam mindig és mielőbb bejelenteni.

Tisztelettel 2678

Colophon István

ügynök

Kápolna-utca 15. sz.

Minden háztartásnak**karácsonyra****SINGER****VARRÓGÉP**

a leghasznosabb ajándék

Azon üzletek, melyekben SINGER varrógépek eladottak, mindannyian ezeu cégről ismerhetők fel.

**SINGER Co.**

varrógép részvénytársaság

Aradon, József főherceg-ut,

Gróf Porsia-ház. 3861

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy a Gróf Leiningen u. 12 sz. alatti

vendéglőmet

a Kossuth-utca 5 szám,

volt Galy-féle helyiségbe át-helyeztem és azt újonnan át-alakítva megnyitottam.

Valódi hegyi borek és kitűnő konyha. Havi étkezés a legjutányosabban. Postos és gyors kiszolgálás. 2788

Minden nap zeneestély.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásáért esedezem tisztelettel

Zubreczky Viktorné.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest.

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészetségben

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűkös különös figyelmébe ajánlom orthopéd-
gyógycipőmet, melyek megakadályozzák a láb-
fejlesztést, gyermekeknek, ugyazintén felnőtteknek
nagyalkorú eredményeket értem el, amit számos
elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai for-
májú cipőket, mag nem különbözthető tartos szög
cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel!

SEELINGER M. A. UTÓDA

641 az aradi Nemzeti Színház szállítója

Megérkeztek a téli divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.

(Forray-utca sarok, gróf Nádasdy-palota)

2108

Ajánlja dusan felszerelt árorak-
tárát, hol a legszebb és legdivato-
sabb **ingek**, gallérok, kézelők,
nyakkendők, keztyűk, zsebkezők,
harisnyák, stb. újdonságok kapha-
tók. Nagy választék hazai és angol
divat-kalapokban. Nagy választék
fa, vászon és bőr utazóbőröndökben.

Divatújdonság francia és olasz

Illatszert különlegességeiben.

Kamerli J. pécsi keztyűgyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Videki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Városi hirdetmények.

36635-1907.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy a nagy-
váradi m. kir. postaigazgatóság
f. évi december hó 1-én az An-
drássy-tér 5. számú házban lévő
Weisz Antónia-féle üzletben Arad
1. elnevezéssel postai gyűjtőhelyet,
a Tökölly-téren az 1. számú házban
pedig Arad 6. elnevezéssel posta-
hivatalt léptetett életbe és egyben
a Bocskay-téren működő Arad 3.
számú postai gyűjtőhelyet f. évi
november hó 30-án véglegesen
megszüntette.

Arad szab. kir. város tanácsá-
nak 1907. évi december hó 2-án
tartott üléséből.

A városi tanács.

23047-1907. khsz.

Hirdetmény.

Czukur László aradi lakosnak
Fejsze-u. 24. sz. a. telkén egy fa-
lerakó hely felállítására telepene-
gély iránt folyamodván, az 1884:
XVII. t.-c. 27. §-a értelmében a
telep helyszín tárgyalásán határ-
időül folyó évi december hó 21-én
d. u. 4 órára kitűzték, amelyre az
érdekeltek ez uton is meghivatnak
azon észrevétellel, hogy a telep
helyszín és tervrajza, valamint az
üzem módjának leírása a kapitányi
hivatal iparügyi osztályánál folyó
évi december hó 21-ig, mindenkor

a hivatalos órák alatt betekinthe-
s a netáni észrevételek irásban
ugyanott előszóval pedig a hely-
szini tárgyalás alkalmával megte-
kinthetők, mert amennyiben ilye-
nek nem említettének s ha köz-
tekintetek gatlónak fel nem me-
rülendnek, a telepengedély az idé-
zett törvény 30. §-a rendelkezésé-
hez képest ki fog adatni.

Arad, 1907. december hó 7.

Green,
h. főkapitány.

23849-1907. kh.

Hirdetmény.

A magyar királyi földmívelés-
ügyi Minister Ur 43572/III.-4. sz.
rendelete alapján közhírré teszem,
hogy az eddigi tapasztalatok szer-
int a tuberkulin, a gümőkór fel-
ismerésére kiválóan alkalmas szer
és hogy annak segítségével a gümő-
kórral fertőzött szarvasmarha állo-
mányok a betegségtől megtisztít-
hatók. Hogy gümőkór elleni véde-
kezésnél a tuberkulinak minél ki-
terjedtebb alkalmazása megköny-
nyítottassék, ennél fogva az állator-
vosi főiskola a m. kir. bakteriolo-
giai intézete által termelt sűrített
tuberkulin grammjának ára, az ed-
digi egy korona ár helyett 40 fill-
érben, a hígított (használatra kész)
tuberkulin adagjának ára pedig az
eddigi 40 fillér ár helyett 30 fill-
érben állapított meg.

Tudomásra hozom tehát, hogy
a tuberkulin továbbra is a m. kir.
állami bakteriologiai intézetből
(VII, Hungária-körút 244.) szerez-
hetők be.

Arad, 1907. évi december hó 11.

Green,
h. főkapitány.

23198-1907. kh.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. Bel-
ügyminiszteriumhoz beérkezett hi-
vatalos jelentések szerint az Észak-
amerikai Egyesült Államokban pár
hétrel ezelőtt beállott gazdasági
válság az ipari, bányászati és egyéb
vállalatok egy részét üzemük teljes
beszüntetésére, másokat pedig arra
kényszerített, hogy munkaejüket
felére apaszszák, vagy munkásaik-
nak az eddiginél tetemesebben
csökkentett bért fizessenek.

Az ennek következtében beál-
lott munkahiány, más gazdasági
zavarok és az illető vállalatoknak
azon eljárása, hogy elsősorban az
idegen munkásokat bocsájtják el,
tömegesen térítik vissza Európába
és különösen hazánkba azokat a
munkásokat, kik az utóbbi évtizedek
folyamán az Egyesült Államokba
kivándoroltak.

Megbízható adatok szerint Ham-
burgban 6000, Brémában 3870,
Antwerpenben 2300 visszavándorló
érkezik meg a legközelebbi időben
Európába. Ezen kivándorlóknak
körülbelül fele a magyarok közül
való, miért is ismételtlen figyel-
meztetem mindazokat, kik az Észak-
amerikai Egyesült Államokba ki-
vándorolni szándékoznak, hogy
ezen tervüktől saját jól felfogott
érdekeikben álljanak el, mivel ki-
vándorlásuk által ezidőszent csu-
pán anyagi károsodásuknak és
testi épségük veszélyeztetésének
teszik ki magukat.

Arad, 1907. évi december hó 10.

Green Nándor, s. k.
h. főkapitány.

Elvilágosításokat teljesen ingyen ad a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásánál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban: József főherceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselédet kereső vagy cselédnek ajánlkozó apró hirdetés 20 szóig 50 fillér, minden további szó 4 fillér — Hirdetési levélzlapok 50—60 fillérért és 1 koronért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

A kinek

Ismeretség kivan

házastársra, nevelőre, üdvözlendőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdaságra, szakszakra, vécsekre, kertészre,	kúcsárra, gazdaszanyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy trolaszolgára, pénzeszedőre, házmesterre, stb.-re van szüksége.
--	--

Aki

eladni kíván

bútor, szongort, bort, gyümölcsöt, szobát,	üzletet, műhelyt, lakást stb.; vagy
--	--

Aki

bérbéadni kíván

dírtokot, hazát, vadászterületet,	halászatot, telket, kocsit, lovat,
---	---

Aki

szirdeseket vétel vagy bérbévitel céljából keresi:

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

„ARADI KÖZLÖNY“
kis hirdetési rovatát használja.

Ovatoságot

kizárólag csak drágámnak érdekében fokoztam. A szerencsés véletlenre kell bíznom, hogy végre szemének mélyébe pillanthassak. es. k. 2942

Kerestetik

a belvárosban egy modern 3 szobás lakás, előszoba és fürdőszobával s minden ehhez tartozó mellékhelyiségekkel február 1-sejére. Cim a kiadóban. 2929

Irodai munkára

vagy pénztárkezelőnek ajánlkozik, egyelőre díjtalanul is, egy jobb családból való vidéki leány. Bővebbet a kiadóban. 2897.

Rongált dobozu levélpapírokat

minden elfogadható áron kiárúsít **Ingusz I. és Fia** könyvkereskedése Arad. 361

Egy jó menetű

szatócs üzlet, dohány és italmérséssel egybekötve, családi okok miatt azonnal átadó. Cim a kiadóban. 2808

Tisztességes

házasság közvetítő címét kérem a kiadóba „Házasság“ jellegével. 2941

11 év óta fennálló

mosóintézet Arad legforgalmasabb helyén családi viszonyok miatt azonnal olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2940

Magyar, német

felolvasónőnek ajánlkozik intelligens hölgy. Cim. öz. Pollákné, Thököly Imre-utca 5.

Irodai állást keres

intelligens kisasszony, a magyar gyors- és gépirásban jártas, helyes magyar és német kézírása van. Az illető okleveles tanítónő. Leveleket „Siker“ alatt a budapesti főpostára kér. 2933

Egy jó karban lévő

Ruston-féle 8-as cséplőgép eladó. Megtekinthető Singer Izrael tornyai gazdaságában. 2932

Uj könyvek

50—90%-os alkalmi áreszállításai, mely 1908. február 1-ig marad érvényben. Kizárólag jó művek. Árjegyzék ingyen. **Kerpel Izsó** könyvkereskedése Arad. 1921

Egy jó karban levő 2 lóerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Uj cipész-üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Bathány-utca 32. szám alatt** egy a mai kor igényeinek megfelelő

cipész-üzletet

nyitottam, hol úgy a rendelések, mint kész munkák a legjobb minőségű anyagból, a legdivatosabban készülnek.

Ugyszintén a javítások pontosan és azonnal készíttetnek.

A n. é. közönség b. párfogatását kérve, tisztelettel 2724

Márton György,
cipész.

500 koronát

fizetek annak, aki **Bartilla** fogvizének használatát mellett, üvegje 70 Hl. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök. **Bartilla A. örökösai**, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon milder gyógyszerárban, különösen **Földes Kelemennél**, Deák Ferenc-utca 11. s: és **Rozsnyay Mátyásnál**, Szabadság-tér. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla féle** fogvizet. Hamsiltványok feljelen. 161 díjaztatnak. 604

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás Karácsonyi alkalmi ajándékokban!

Uj üzlet!

FISCHER MÓR

Arad, Andrássy-tér 20., (Fischer Eliz-palota.) Dus választékú raktár a legujabb és legjobb minőségű porcellán, üveg, lámpa, képek, china-ezüst és apacca, díztárgyak és evőeszközökből és modern díztárgyakban.

Menyasszonyi kelengyék.

Alkalmi karácsonyi ajándék tárgyak és eredeti olajfestményekből nagy raktár. 2875

Karácsonyi ajándékok!

Ügyvédjelöltet

keresek

irodámiba,

ki román nyelvet bírja.

Dr. Vajda Jakab,

ügyvéd 2938

Világos.



Kerekes Pál

gép harisnya kötészete

ARAD, Kossuth-utca 66. szám.

Elfogad megrendeléseket új harisnyák megkötésére, használt harisnyákat megfelelő re. Készít mindennemű férfi női és gyermekharisnyákat minden színben és erősségben. Továbbá gamasnit, alsószoanyagot, keztyűt, gyermek-ruhát, alsó inget és nadrágot trikót derekat, hálósapkát, térmelegítőt stb. 2588



Martini János

férfi szabó

ARADON, Hunyadi-utca.

Az őszi idény beálltával ajánlom dusan felszerelt raktáromat bel- és külföldi

gyapjuszövetekből

melyből a legdivatosabb ruhát a legjutányosabb áron készítem. Erről egy próba megrendelés mindenkit meggyőzhet. Elvém: csinos, divatos munka! Kevés haszon!

Szives pártfogást kér kész szolgálattal

Martini János,

férfi szabó.



MEGJELENT! MEGJELENT!

KINCSES KALENDÁRIOM

AZ 1908. ÉVRE
ÁRA: KÖTVE 2 KOR.

A KINCSES KALENDÁRIOM a gyakorlati élet általános utmutatója, A TIZENKETTEDIK ÉV TARTALMÁNAK RÖVID FOGLALATA:

Az év története. — Magyar mitológia. — Fejedelmi családok. — A magyar arisztokrácia. — Nemzetközi jog. — Egy pillantás a másvilágra. — A karmeliták kolostorában. — Az amerikai arisztokrácia és nemesség. — A jövő városa. — A sarkvidékek titka. — Halhatatlanság a természetben. — Villámcsapás. — Az állatok világából. — A jégverés. — Méheszet. — Billárd-játék. — A Skandináv Államok. A vatikán és lakói. — A modern szociálizmus a külföldön. — A virágos kert. — A hollandi festészet remekei. — Mit tudunk a holdról. — Mindennapi természettudomány. — A magyar nemzet aranykönyve. — Pekingtől Párisig. — Az ember őstörténete. — Földrajzi és történelmi nevek tára. — Mikor olcsó és mikor drága a pénz. — A közhatalom megosztása. — Árpád fejedelm. — Posta-tarifa. — Ujságok. — Szuházak.

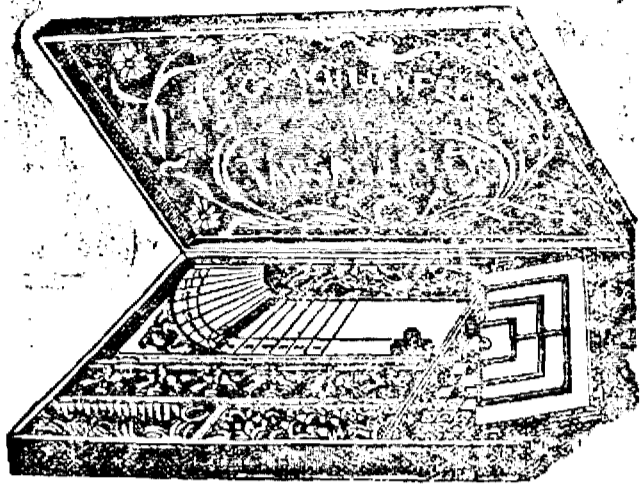
A KINCSES KALENDÁRIOM ÁRA: szines borítékba kötve 2 kor.; angol vászonba kötve 3 kor.; francia szatyánbörbe kötve 4 korona 40 fillér.

A KINCSES KALENDÁRIOM kapható a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatalában és valamennyi hazai könyvesboltban.

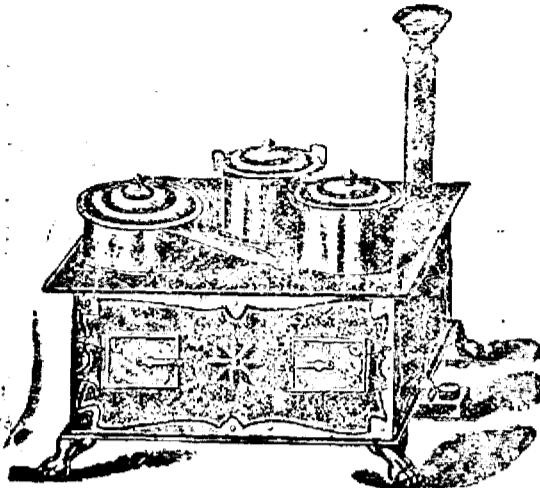


FISCHER nagy áruház Arad, Szabadság-tér 12.

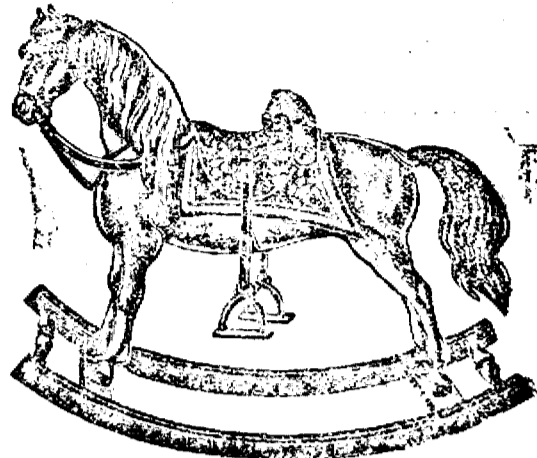
szenzációs karácsonyi árjegyzékének kivonata.



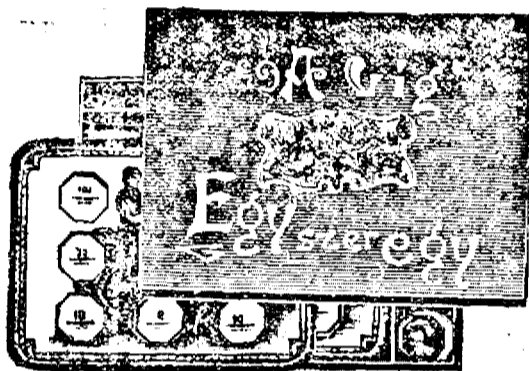
Nagy doboz különféle társasjáték frt. 1,95, 2,50, 3,50



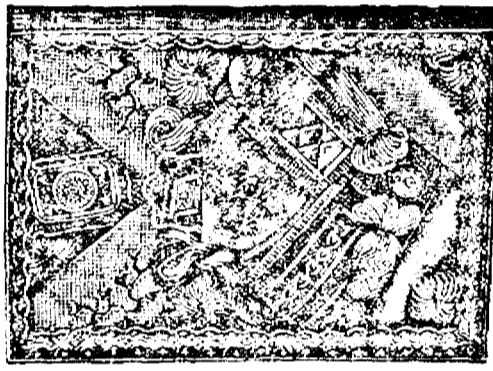
Kályha bádorból 50, 75, 95 kr. 1,25 frt.



Hinta 16 nagy választékban 1,50, 1,95, 2,75, 3,75, 4,75 frt.



Társasjáték nagy választékban 50, 75, 95 kr.



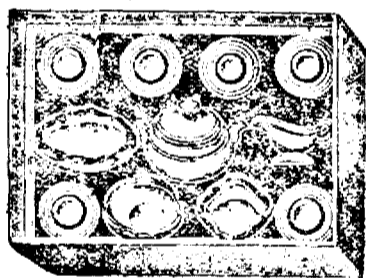
Kézimunka szekrény dobozban 50, 75, 95 kr., 1,25 frt.



Utazás automobilon. társasjáték 50, 75, 95 kr.



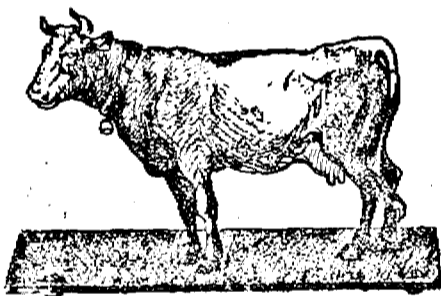
Selyemruhás baba 50, 1,50, 2,50 kr.



Porcellán edény 6 személyű 35, 50, 75, 95 kr.



Vasaló nikkellezve 50, 75, 95, 1,25 kr.



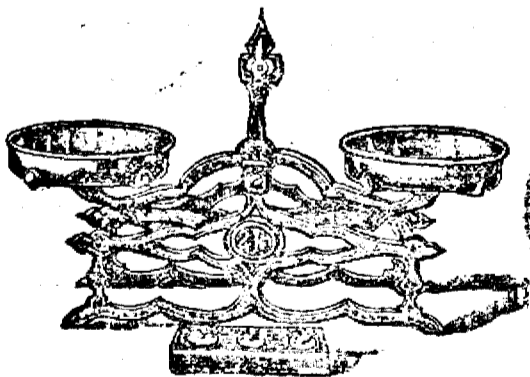
tehen, mase vagy fából 50, 75, 95 kr.



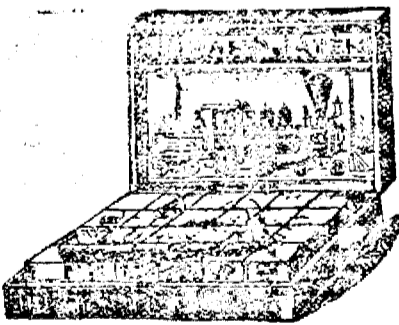
Elegans trombita 50 kr.



Nagy tekejáték 50, 75, 95 kr.



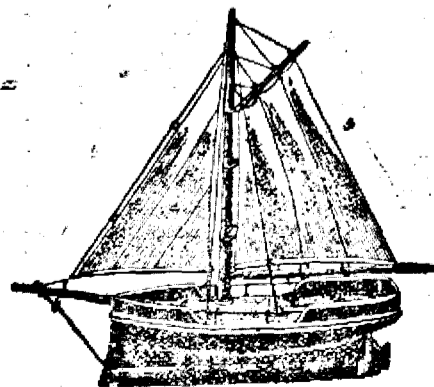
Mérleg különféle kivitelben 50, 75, 95, 1,50 kr.



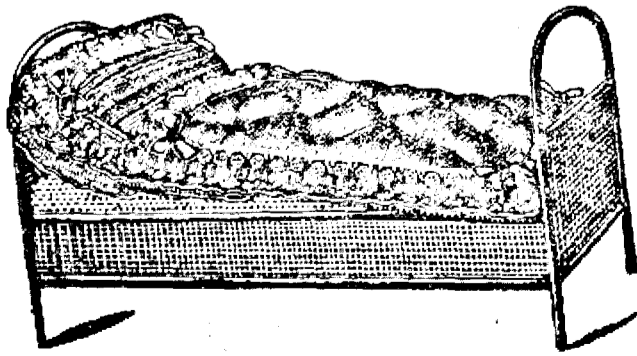
Képes kocka játék 50, 75, 95 kr.



Nagy öltözött francia baba 1,50, 2,50, 3,50, 10 frt-ig.



Nagy h jó 50 kr.



Babaágy selyem paplan és párnával 75, 95 kr. 1,25, 1,50, 2 frt.



Elszakíthatatlan képes könyv 29, 39, 45, 65, 75 kr.